

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

44927 FLAVII 804060

IOSEPHI

OPERVM TER-

TIVS. TO-

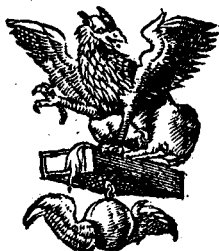
MVS

*

De Bello Iudaico libros continēs septem: Contra Apionem libros duos: ex Græcorum codicum collatione per Sigismundum Gelenium castigatos: De Machabæis, siue de Imperio rationis librum vñũ, à D. Erasmo Roterodamo recognitũ.

Indicem præterea materialium in toto opere contentarum locupletem.

VIRTVTE DVCE,

COMITE FORTVNA.

APVD SEB. GRYPHIUM LV-

GDVNIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

6
FL. IOSEPHI
DE ANTIQVITATE

IYDABORVM CONTRA

*Apionem Alexandrinum,
ad Epaphroditum,
Liber I.*

Opera Sigismundi Gelenii restituta.

VFFICIENTER, me

arbitror, et per libros An-
tiquitatum, optime virorū
Epaphrodite, legētibz eos,
aperui de nostro genere Iu-
deorum, quia & vetustissi-

mum est, & primā originē domesticā habuit.

Quinq; millium enim annorū numerū histo-
riam continens, ex nostris sacris libris Græco
sermone conscripsi. Quoniā verò multos video,
respiciētes blasphemiam quorundā insanē pro-
latam: & ea quæ à me de antiquitate conscri-
pta sunt, non credentes: putantes mendaciū no-
strū esse genus. eo q̄ nulla memoria apud Græ-
corum nobiles historiographos digni sunt ha-
biti nostri maiores: pro omnibus his arbitratu
sum oportere me breuiter hac dicta cōscribere:
& derogantiū quidē, uesaniū spontaneūq; in-
crepare mendaciū, aliorū verò ignorantia pari-
ter emēdare: uniuersosq; de nostra antiquitate,

qui

qui scilicet veritatē amplectūtur, edocere. Vt autē in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Gracos fide digni sunt iudicandi: eos autem qui blasphemē de nobis atq; fallaciter cōscripsere aliqua, per semetipsos cōiectos indubitanter ostendā. Conabor etiā causas exponere, propter quas non multi in Gracis historijs gēis nostrā fecere memoriā: nec nō & eos, qui de nobis scribere voluerūt nescientibus aut nescire simulatibus indicabo. Primitus itaq; scis admiror eos, qui existimant oportere de rebus antiquis, Gracis tantūmodo fidē habere, et ab eis consulendā esse veritatis integritatē: nobis autē & alijs hominibus nō esse credendum. Sed ego omnia in his contraria video cōtigisse. Quapropter decet nō varias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiā ponderare. Omnia siquidē Gracorū noua, & heri (us ita dicā) nuperq; facta cognoui: hoc est fabricā ciuitatū & adinventiones artiū cōscriptionesq; legū: cunctarumq; rerū iunior apud eos est historia diligentia conscribenda. Apud Aegyptios autē, atq; Chaldaeos, & Phœnicios (desino enim nos illis cōnumerare) sicut ipsi fatētur, res gesta antiquissimā & permanentē habēt memoria traditionē. Nā & locis omnes inhabitāt, quae nequaquā acris corruptioni subiaceāt: & multā providentiā habuere, ut nihil horum quae apud eos aguntur sine memoria relinqueretur: sed in

publicis cōscriptionibus semper à uiris sapiētissimis diceretur. Gracorum uerò regionē innumera corruptiones inuasere, rerū memoriā delentes. Qui autē nouas cōstituētes cōuersationes, omniū se primos esse credidere, sciant quia etiā serò & uix naturā potuerunt agnoscere literarū. Nam antiquissimū earū usum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse gloriantur: Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonstrare seruata cōscriptionē, neq; in tēplis, neq; in publicis anathematib⁹: quādo etiā de Troianis rebus, ubi tot annis militatū est, postea multa quaestio atq; cōtentio facta est, utrū literis uis sint: & magis ueritas obtinuit, quod usus modernarū literarū illis fuisset incognitus. Cōstat autē, qd apud Gracos nulla inuenitur cōscriptio poemate Homeri uetustior: et hūc etiā post bella Troiana fuisse manifestum est. Et aiunt neq; hūc literis suū poema reliquisse, sed cātibus memoria reſeruātū, postea fuisse compositum, & propterea multā in eo cōperiri dissonantiā. Qui autē historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuius, & post hunc quicumq; alij fuisse referuntur, paululū tempus Persarū cōtra Gracos expeditionē praecessere. Sed et eos qui de cœlestibus ac diuinis primitus apud Gracos sunt philosophi, id est, Pherecydē Syriū & Pythagorā, et Thaleē, omnes cōcorditer cōſtitetur. Aegyptio-

rum & Chaldaeorū fuisse discipulos : & breuiter conscripsisse, quae à Gracis omnium antiquissima indicatur, ita ut nix ea credant ab illis fuisse cōscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali festu surgant Graci, tanquā soli sciant netera, & ueritatē corū exactē tradant : aut quis nō ab ipsis cōscriptoribus facillimē discat, quod neq; firmiter scientes aliquid conscripsere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & ualde cōtraria de rebus eisdē non piget eos dicere. Sed ego uidebor me posterioribus esse superfluum, si explere uoluerō, quantis quidē locis Hellenicus ab Aensilao de genealogiis discrepat, & in quantis Hesiodū corrigit Aensilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellenicum in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorū uerò Timaeus, Timaeū qui post illum fuit, Herodotū uerò cuncti : sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timaeus concordare dignatus est : deq; rursus de Atticis hi q. Anthidas cōscripserūt : aut de Argolicis q. de Argis historiam protrahere, alternos confecti sunt. Et qd oportet dicere de ciuitatibus breuib; rebus, qn̄ de uisibilia Persica, & his quae in ea sunt gesta, tantum uiri probatissimi discordasse noscuntur? In multis autē etiā Thucydides tanquā fallax accusatur, licet scrupulosissimā sui tēporis historiam conscripsisse uideatur. Causa uerò huius disso-

namque multa forsitan & alia querere uolentibus apparebunt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diuersuatis ascribo. Et quidem primum dico eam quae mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Graecos, publicas de his quae semper aguntur proferre conscriptiones. Hoc etenim praecipue & errorem & potestatem mentiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Non enim solummodo apud alios Graecos publica conscriptio est neglecta: sed neque apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinaeque cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum lierarum antiquissimas esse dicunt leges, quae à Dracone eis de supplicijs sunt conscriptae, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? nix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cum ergo conscripio nulla praeponeretur, quae & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se preparabant, non studium ueritatis exhibuerunt, licet haec promissio semper haberetur in promptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quemadmodum laudari se in hoc super alios aestimarent, ad hoc potius semetipsos aptabant. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam.

aut civitates laudantes aut reges: alij semetipsos
ad accusandas causas aut conscriptores tradi-
dere: in hoc se fore probabiles aestimantes, &
omnino hoc agentes, quòd historia nimis aduer-
sum est. Vera siquidè historia indicium est, si de
eisdem rebus omnes eadem dicant atq; conscri-
bant: hi verò cum quadam aliter conscriberent
quàm alij, tunc se putabant omnium atrociores
ostendi. Quapropter causa quidem verborum &
calliditatis eorù, cedere nos Gracis oportet: non
autem de antiqua historia veritate, & maxime
de rebus propria uniuscuiusq; provincia. Quo-
niam igitur apud Aegyptios et Babylonios, ex
longissimis olim tēporibus circa conscriptiones
diligentia fuit, quando sacerdotibus erat iniun-
ctum, & circa eas ipsi philosophabātur: Chal-
dai verò apud Babylonios: & quia præcipuè
Gracis immixti, usi sunt Phœnices literis, circa
dispensationes vite, & publicorù operum tradi-
tionē, dum cōsentiant omnes tacendū hoc puto.
De nostris verò progenitoribus, q eandē quam
pradieli habuerūt in conscriptionibus sollicitu-
dinē (desino dicere, etiam potiorem) pōtificibus
& prophetis hoc imperātes: et quia usq; ad no-
stra tēpora cum multa integritate servatū est, &
si oportet audentius dicere, etiam servabitur, co-
nabor breviter edocere. Non enim solūmodo ab
initio probatissimos viros, & in Dei placatione
preparatos, ad hac exercenda consiituerunt: sed

quatenus etiam genus sacerdotum sine permi-
 ssione purumq; consisteret, prouiderūt. Oportet
 enim eum qui sacerdotiū habiturus est, ex eius-
 dem gentis nasci muliere: & neq; ad pecunias,
 neq; ad honores inspicere, & genus per antiquā
 lineam & multis testibus approbare. Quod sci-
 licet agimus nō solū in ipsa Iudaea, sed ubicunq;
 nostri generis constitutio reperitur, etiā ibi inte-
 gritas ista seruatur circa nuptias sacerdotū: hoc
 est, in Aegypto et Babylonia, & quocunq; ter-
 rarū orbe quilibet de sacerdotū genere sunt di-
 spersi. Mittūt enim in Hierosolymā conscribētes
 à patre nomē nuptiae, & antiquorū progenitorū,
 quicunq; huius rei testimonia praeuere. Si au-
 tem bella promouiant, sicut iam crebro factū est,
 dum Antiochus Epiphanes ad nostrā uenisset
 regionē, & Pompeius Magnus, & Quintilius
 Varus, & praecipuē nostris gestis tēporibus, tunc
 hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis li-
 teris iterū nouas conficiunt, & probāt mulieres,
 qua relinquuntur. Non enim ad captiuas acce-
 dunt, alienigenarū consortia formidantes. Indi-
 cium uerò integritatis hoc maximum est: quia
 pontifices apud nos à duobus milibus annis de-
 nominati filij à patre conscripti sunt. His autem
 qui praedicti sunt, si quid praenaricētur, interdi-
 citur ne uel ad altare accedāt, uel alia sanctifi-
 catione fungātur. Rectē siquidē, potius autē ne-
 cessariē, cum neq; conscribēdi potestas omnibus
 data.

data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed
solummodo prophetis antiquissima quidē, & ve-
terrima secundum inspirationē factam à Deo co-
gnoscētibus, alia verò suorum temporū sicuti sunt
facta palam conscribentibus, infiniti libri non
sunt apud nos discordantes & sibi met repugnan-
tes: sed solummodo duo & viginti libri, habētes
temporis totius conscriptionē: quorū insē fides
admittitur. Horū ergo quinque quidē sunt Mo-
seos, qui natiuitates cōtinent, & humana gene-
rationis traditionē habent usq; ad eius mortem:
hoc tēpus de tribus milibus annis paululū mi-
nus est. A morte verò Moyses usq; ad Artaxer-
xem Persarū regē, qui fuit post Xerxem, pro-
pheta suorum temporū res gestas conscripserū in
tredecim libris. Reliqui verò quatuor, hymnos in
Deum, & vite humana praecepta noscūtur con-
tinere. Ab Artaxerxe verò usq; ad nostrum
tempus singula quidē conscripta, nō tamē priori
simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa
successio prophetarū. Palam namq; est ipsis ope-
ribus quemadmodum nos proprijs literis credi-
mus: tāto namq; seculo iam praeterito neq; adij-
cere quicquam aliquis, nec auferre nec trāsfor-
mare praesumpsit. Omnibus enim insertū est mox
ex prima generatione Iudais, hac diuina do-
gmata nominare, & in his utiq; permanere: &
propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaq;
multi captiuorum frequenter tormentis affecti
R. P. 3 sunt.

participarem illarū sapiētiā literarū. Hiſtoriam
 uerò belli conſcripſi, muliarū quidē actio-
 num ipſe operator, plurimarum uerò inſpector
 exiſtens: & omnino eorum qua dicta uel geſta
 ſunt, nihil ignorans. Quomodo ergo nō procaces
 quilibet exiſtimabit eos, qui aduerſum me ni-
 tuntur de ueritate cōtendere? Qui licet impera-
 torū commētarios legiſſe dicuntur, non tamē no-
 ſtrorū repugnātiū rebus interſuere. De hiſ re-
 bus itaq; neceſſariam feci digreſſionē, ſignificare
 nolens ſaculi aīe eorū, qui hiſtoriā ſcribere pro-
 mittūt. Et ſufficiēter, ſicuti reor, declarauit, quod
 conſcriptio rerū apud Barbaros potius ſolēnior,
 quā apud Gracos eſt. Volo autē paululū prius
 diſputare aduerſus eos, qui cōtendunt, non illam
 eſſe noſtram conuerſationē, eo quòd nihil de no-
 bis, ut aiunt illi, dictū ſu à conſcriptoribus Gra-
 cis: Deinde teſtimonia antiquitatis ex aliorū li-
 teris exhibebo: & eos qui noſtrū blaſphemant
 genus, nulla ratione blaſphemare mōſtrabo. Nos
 igitur neq; regionē maritimā habitamus, neq;
 mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alienariis
 peregrinationibus fatigamur. Sed noſtra ciuita-
 tes procul à mari ſita ſunt: regionemq; uberrī-
 tam poſſidentes, in ea aſidue laboramus, prae-
 cipue circa filiorū nutrimenta ſtudentes, legumq;
 cuſtodiam, & traditionem pietatis, totius opus
 uitae neceſſarium indicamus. Cū accedat igitur
 hiſ qua praedicta ſunt, etiam uiuendi ratio pro-
 pria,

pria, nihil fuit antiquis tēporibus quod faceret
nobis commercium Gracorū: sicut Aegyptijs
mercimonia, quae ab eis exportantur, & ad eos
rursus importantur: itemq; habitatoribus Phœ-
nicia maritima, studētibus circa cōtractus, atq;
negotia amore pecunia requisita. Sed neq; circa
latrocinia sicut quidā alij uacauere, aut amplius
habere cōcupiscētes patres nostri ad bella con-
uersi sunt, licet regio nostra multa milia uiro-
rum fortium possideret. Phœnices ergo propter
negotiationē ad Gracorū provinciam nauigan-
tes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij,
& omnes à quibus ad Gracos onera deuehebāt,
immensa maria proscindētes. Medi uerò postea
atq; Persa palam in Asia regnauerūt, & usq;
ad alterā continentē Persa militauerunt: Thra-
ces autem propter uicinitatē, & Scythae ab his
qui Pontum nauigant, cogniti sunt: & omnino
uniuersi iuxta mare uel orientale uel hesperium
habitantes, aliquid conscribere uolentibus co-
gniti facti sunt. Qui uerò superius habitabant,
& procul à mari, multis sunt temporibus igno-
rati. Et hoc apparet etiam circa Europā conti-
gisse: quando de Romanorū ciuitate iam longo
tempore adeptā potestatem, tantaq; bella confi-
ciente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ul-
lus qui fuit cum istis, fecit aliquā mentionem:
sed serò tādē & uix ad Gracos potuit eorum
uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis sic
igno

ignorauere hi, qui putantur diligentissimi conscrip-
tores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatem esse
arbitrarentur Iberos, qui tantā partē occiden-
talis terrae noscuntur inhabitare. Et mores eorū,
qui neq; fiunt apud eos, neq; dicuntur, referunt.
Causa uerò ignorātia ueritatis est, quod procul
abessent: ut autē falsa cōscriberent, quod uellens
nideri aliquid amplius quā alij reuulisse. Quo-
modo ergo mirari deceat, si neq; nostra gens plu-
rimis erat nota, neq; ad scribendū de se aliqua
dedit occasione, & ita distita procul à mari, &
talibus institutis uiuens? Pone igitur nos argu-
mento uti uelle Gracorū, quod nō sit genus eo-
rum antiquū, eo quod nihil in nostris uolumini-
bus de eis sit dictum: nōne omnino deridebunt
causas huiusmodi à me prolatas, & testes uici-
nae regionis adducēt antiquitatis suae? Igitur &
ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim &
Phoenicibus praecipuē testibus utar, cum nullus
eorū potuerit tanquā falsum accusare testimo-
nium. Et uidentur maximè erga nos iniqui in
cōmuni quidē omnes Aegyptij, Phoeniciū uerò
Tyrij. De Chaldaeis autē nequaquam hoc dicere
potero, quoniā & generis nostri principes con-
stituti sunt, & propter cognationem in conscri-
ptionibus suis meminere Iudeorū, Cū uerò fidē
de his praebuero, & blasphemias falsas ostende-
ro, tunc etiā Gracorū conscriptores memorabo,
qui Iudeorū fecere mentionē: ut neq; huiusmodi

occasio relinqueretur in Iudaeis nobis faciēda com-
 tentioni. Inchoabo autē primū à literis Aegy-
 ptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare qua
 nostra sunt. Manethon itaq; genere uir Aegy-
 ptius, Graeca disciplina eruditus, sicuti palam est
 (scripsit enim sermone Graeco) paterna religio-
 nis historiā ex sacris (sicuti ais ipse) interpreta-
 tus libris, frequēter arguit Herodotum, in Ae-
 gyptiacis ignoratione mentitū. Is Manethon in
 secundo Aegyptiacorum hac de nobis scripsit.
 Ponam uerō etiam uerba eius, tanquam illum
 ipsum adducens testem. Fuit nobis rex Timaeus
 nomine, sub hoc nescio quomodo Deus iratus
 fuit. & prater spem ex partibus orientalibus
 homines, genere ignobiles, adepti fiducia in pro-
 uincia castrametati sunt. Et facilē ac sine bello
 eam potenterq; ceperunt: & principes eius alli-
 gantes, de cetero ciuitates crudeliter incendere:
 & deorum templa euertere. Erga omnes uerō
 prouinciales inimicissimē se gesserunt, alios qui-
 dem perimentes, aliorum uerō & filios & con-
 iuges in seruitutem redigentes: nouissime uerō
 & unū ex se fecere regē, cui nomen Saitis. Hic
 in Memphisē ueniēs, superiore inferioreq; pro-
 uincia tributaria facta: praesidia relinquens op-
 portunis locis, maximē partes munivit orienta-
 les, prospiciens quod Assyriū aliquāto poten-
 tiores, erāt desideratūri regnū eius inuadere. In-
 ueniens autem in praefectura Saite ciuitatem

oppo-

640
CONTRA APTONEM
opportunissimā, positam ad orientē Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadā antiqua theologia Anaris, hāc fabricatus est, & muris maximis cōmunivit, collocans ibi multitudinē armatorū, usq; ad ducenta quadraginta milia virorū eam custodientium. Hic autē messis tēpore ueniebat, tam ut frumētā meteret, & mercedes exolueret, q̄ ut armatos ad terrorē extraneorum diligēter exercitaret. Qui cū regnasset decemnouē annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Baon nonūne. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mensibus septem. Deinde Apochis, unū et sexaginta et Ianias quinquaginta, & mēse uno. Post omnes autē Assis nouem et quadraginta, & mēsibus duobus. Et isti quidē sex apud eos fuere primī reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicē ampare cupientes. Vocabāt autē gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secundum sacram linguā, regē significat: Sos uerò pastorem siue pastores, secundum communē dialectum: & ita compositū inuenitur Hycsos: quidā uerò dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exēplaribus nō reges significari cōperi per appellationē Hyc, sed ē diuerso captiuos declarari pastores. Hyc enim Aegyptiaca lingua, & hac quādo denso sono profertur, captiuos apertē significat: & hoc potius uerisimile mihi uidetur, & hīstoria antiqua

sique cōueniens. Hos ergo quos pradiimus re-
ges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex
eis fuere, obtinuisse Aegyptiū ait annis unde-
cim et quingēis. Post hac autē regū Thebaidis
et Aegypti reliqua factā dicit sup pastores in-
uasionē, & bellū maximū & diuturnū eis illa-
tū. Sub rege uerò cui nomē erat *Alufragmu-*
thosis, uictos dicit pastores. & aliā quidē uni-
uersam Aegyptiū perdidisse: inclusos autem in
locū habēiē mensurā iugerū decē milium, cui loco
nomē est *Auuis*. Hūc *Manethō* dicit omnē ma-
ximo muro atq; robustissimo circumdedisse pa-
stores, quatenus et omnē possessionē munitā ha-
berent, simul et prada suā. Filiū uerò *Alufrag-*
*mu*thoseos *Themosis* conatū eos ut expugna-
re, cū quadringēis octoginta milibus armatorū
eorū muros obsidisse. Cū uerò obsidiū desperas-
set, pacta cū eis secisse, ut Aegyptiū relinquen-
tes, quò uellent innoxij omnis abirent. Illos ue-
rò his promissionibus impetratis, cū omni domo
& possessionibus non minus ducentia quadra-
ginta milia numero, ex Aegypto per desertū
in Syria iter egisse: & metuētes Assyriorū po-
tentia (tūc enim illi Asia obtinebāt) in terra
qua nunc Iudaa uocitatur, ciuitatē adificasse,
qua tot milibus hominū sufficere posset, eamq;
Hierosolymam uocitasse. In alio uerò quodā li-
bro Aegyptiacorum *Manethon* hanc ipsam
gentem, id est, qui uocitabantur pastores, in sa-

cris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascuale habentes uita, uocabantur ita pastores. Sed & captiui non temere ab Aegyptijs dicti sunt: quonia progenitor noster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euocauit, rege precipiente. Sed de his quidem in alijs examinatione subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursumque quomodo se habent uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorum rex Themosis regnauit post hac annis uiginti quinque; & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnum filius Chebron annis tredecim. Post quem Amenophis uiginti & mensibus septem, huius autem soror Amessex annis uigintiuno, & mensibus nouem. Mephres autem duodecim, & mensibus nouem. Mephramunthosis uiginti quinque; & mensibus decem. Thmosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis uero triginta, & mensibus decem. Orus uero triginta sex, & mensibus quinque. Huius autem filia Acencheres, duodecim, & mense uno. Rathonis uero frater nouem, Acencheres autem duodecim, mensibus quinque. Acencheres alter duodecim, & mensibus tribus. Armais uero quatuor,

etior, & mense uno. *Armesis* autē uno, & mē-
 sibus quatuor. *Armeses* miamū uerò sexaginta
 sex, & mensibus duobus. *Amenophis* nouem-
 decim, & mensibus sex. *Sethosis* autē equestres
 & nauales copias habens, fratrem quidē *Ar-
 main* procuratorē *Aegypti* cōstituit, & omnē
 ei aliam regalem contulit potestātē, tantūmodo
 autē diademate uti prohibuit, & nē reginam
 matrem liberorum opprimeret imperauit, et ut
 abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis.
 Ipse uerò ad *Cyprum* & *Phoenicem*, & rursus
 contra *Assyrios* atq; *Medos* castrametatus,
 uniuersos quidē, alios ferro, alios sine bello ter-
 rore magna uirtutis sibi met subiugauit. his ue-
 rō felicitatibus eleuatus cōfidentius incedebat,
 orientales urbes ac prouincias subueriēdo, mul-
 toq; tēpore procedēte *Armais*, qui in *Aegy-
 pto* fuerat derelictus, omnia contra quam frater
 agere monuerat, sine timore faciebat. Nam &
 reginā uiolenter abiecit, & alijs cōcubinis sine
 parcitate iugiter miscebatur: persuasusq; ab
 amicis & diademate utebatur, & fratri rebel-
 labat. Is uerò qui cōstitutus erat super sacra
Aegyptia, codicillos *Sethosi* misit, cūcta signi-
 ficās, et quia rebellaret ei suus frater *Armais*.
 Qui repente ad *Pelusiū* deslinauit, & propriū
 tenuit regnū. Prouincia uerò uocata est ex eius
 nomine *Aegyptus*. Dicit enim q̃ *Sethosis*
Aegyptus uocabatur, *Armais* autē frater ei?

Danaus. Hæc quidē Manethon. Palā uerò est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Ægypto liberati, ante tres et nonaginta atq; trecentos annos hāc puinciā inhabitauere, quā Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimū Argini esse cōfidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis. Ægyptijs literis protestatus est primā quidē, quia aliunde uenerunt ad Ægyptū: dein egressum eorum exinde, ita tēporib⁹ antiquissimū, ut penē mille annis bellū præcedat Iliacū. Ea uerò quæ Manethon non ex Ægyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundā sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguā, ostendēs ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere cōscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaq; apud Tyrios multorū annorū publica litera, & cōscriptiones diligentissime custodita, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ iamē memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscripsum est, quia in Hierosolymis adificatū est templum à Salomone rege, ante annos centū quadragintatres, & menses octo, quā Tyrū Carthaginem cōdidere. Descripta uerò est apud illos cōstru-ctio tēpli nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis

amic

amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentiam suā exhibens ad claritatē fabrica, prauit Salomoni auri quidē uiginti & centum talenta: incidensq; pulcherrimā syluā in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quē redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilæa regionis, quæ Zabulon uocatur. Precipue autē ei amicitiam sapientia concupiscētia cōciliauit. Problemata enim soluēda alienis dirigeret, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hastenus uerò seruātur apud Tyrios epistola multa, quas illi scripsere ad innicē. Quod autē non fingā de Tyriorū literis, testem producā Diū qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit.

Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, urbē potiorē fecit: & Olympi Iouis templū, quod in insula situm erat, iactis aggeribus arbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendēs autē in Libanum, syluas incidit ad templorū adificationem. Regem uerò Hierosolymorū Salomonē misisse dicūt ad Hiramū quædam anigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecunia soluenti persolueret: cōfessumq; Hiramū, non se posse soluere propositas quæstiones multis pecunijs multatum. Deinde Abdemonum quēdā, uirum

sunt, & mortes varias in theatris sustinuerunt, ne
nullum uerbū contra leges admitterent, aut con-
scripciones anas violarent. Quis Gracorū ali-
quid tale perpeffus est? quādo neq; forenitam su-
stinere lesionē noluit: licet omnia apud eos scri-
pta destruantur. Verba enim hac esse putāt se-
cundū conscribentiū uolūtates exposita. Et hoc
iustē etiam de antiquis sapiunt, quoniā aliquos
nunc quoq; uidēt præsumentes de his rebus con-
scribere, quibus neq; ipsi interfuere, neq; crede-
re scientibus acquiescunt. Denique de bello
quod apud nos cōtigit nuper, quidam hīstorias
conscribentes ediderūt: cum neq; ad ea loca ue-
nerint, neq; in proximo rerū gestarum fuerint:
sed ex auditu quadam pauca cōponentes, impu-
denter semetipsos uidentur hīstoria nomine ia-
ctitare. Ego uerō & de omni bello, & qua ibi
particulariuer gesta sunt, ueram descriptionem
feci: cum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux
etenim apud nos Galilaorū eram, donec fuit de-
fendendi facultas. Cōtigit autē ut caperer à Ro-
manis: & habentes me Vespasianus & Titus
in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant,
primò quidem in cētum, postea uerò solutus cū
Titō ab Alexandria propter obsessionem Hie-
rosolymorum directus sum. Eo tempore nihil
est gestum, quod meam potuisset latere notitiam.
Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa
cum diligentia describebam. Et ea qua nū-
cia

ciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebam. Deinde Roma tempus vacationis habens, omni iam negotio preparato usus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditionem exhibui. Tantaq; mihi securitas affuit veritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum testes non expauescerem. Primum nanque illis obtuli libros, & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuere: plurimis vero nostrorum etiam eos uenium dedi, qui Græca eruditione nidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibuere, quod ueritatem diligenter excolui: non dissimulaturi si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commissem, aut pratermissem. Quidam uero prauis homines derogare mea historiae sunt cognati, tanquam in scholis adulescentium thesauri exercites, & accusationis insperatae atque detractionis facientes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentem alijs rerum ueracium traditionem, ipsum prius hac nosse certissime, aut rebus gestis adhaerendo, aut ab sciētibus cōsulendo. Quod ego precipue circa utrumq; me credo fecisse opus. Antiquitatis namq; libros (sic ut dixi) ex uoluntatibus sacris interpretatus sum, cum essem genere sacerdos & parti

participarem illarū sapiētiā literarū. Historiam *verò belli conscripsi, multarū quidē actio-*
num ipse operator, plurimarum verò inspector
existens: Et omnino earum qua dicta vel gesta
sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo nō procaces
quilibet existimabit eos, qui aduersum me ni-
tuntur de veritate cōtendere? Qui licet impera-
torū commentarios legisse dicūtur, non tamē no-
strorū repugnātiā rebus interfuerē. De his re-
buis itaq; necessariam feci digressiōē, significare
molens facultatē eorū, qui historiā scribere pro-
mutuū. Et sufficiētē, sicuti reor, declarauē, quod
conscripitiō rerū apud Barbaros potius solēior,
quā apud Gracos est. Volo autē paululū prius
disputare aduersus eos, qui cōtendunt, nouellam
esse nostram conuersationē, eo quòd nihil de no-
bis, ut aiunt illi, dictū sit à conscriptoribus Gra-
cis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorū li-
teris exhibebo: Et eos qui nostrū blasphemant
genus, nulla ratione blasphemare mōstrabo. Nos
igitur neq; regiōē maritimā habitamus, neq;
mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alienis
peregrinationibus fatigamur. Sed nostrę ciuita-
tes procul à mari sitę sunt: regiōemq; uberrimā
possidentes, in ea assidue laboramus, pra-
cipue circa filiorū nutrimenta studētes, legumq;
custodiam, Et traditionem pietatis, totius opus
vite necessariū indicamus. Cū accedat igitur
his qua predicta sunt, etiam viuendi ratio pro-
pria,

pria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret
nobis commercium Gracorum: sicut Aegyptijs
mercimonia, quae ab eis exportantur, & ad eos
rursus importantur: itemq; habitatoribus Phœ-
nicia maritima, studetibus circa contractus, atq;
negotia amore pecunia requisita. Sed neq; circa
latrocinia sicut quidā alij uacare, aut amplius
habere concupiscentes patres nostri ad bella con-
uersi sunt, licet regio nostra multa milia uiro-
rum fortium possideret. Phœnices ergo propter
negotiationē ad Gracorum provinciam nauigan-
tes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij,
& omnes à quibus ad Gracos onera deuehebāt,
immensa maria proscindētes. Medi uerò postea
atq; Persa palam in Asia regnauerūt, & usq;
ad alterā continentē Persa militauerunt: Thra-
ces autem propter uicinitatē, & Scythae ab his
qui Pontum nauigant, cogniti sunt: & omnino
uniuersi iuxta mare uel orientale uel hesperium
habitantes, aliquid conscribere uolentibus co-
gniti facti sunt. Qui uerò superius habitabant,
& procul à mari, multus sunt temporibus igno-
rati. Et hoc apparet etiam circa Europā conti-
gisse: quando de Romanorū ciuitate tam longo
tempore adepta potestatem, tantaq; bella confi-
ciente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ul-
lus qui fuit cum istis, fecit aliquā mentionem:
sed serò tādē & uix ad Gracos potuit eorum
uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis su
igno

ignorauere hi, qui putantur diligentissimi conscrip-
tores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatem esse
arbitrarentur Iberos, qui eamā partē occiden-
talis terrae noscuntur inhabitare. Et mores eorū,
qui neq; sunt apud eos, neq; dicuntur, referunt.
Causa uerò ignoratiæ ueritatis est, quod procul
abessent: ut autē falsa cōscriberent, quod uellens
uideri aliquid amplius quā alij reuulisse. Quo-
modo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plu-
rimis erat nota, neq; ad scribendū de se aliqua
dedit occasione, & ita dissita procul à mari, &
talibus institutis uiuens? Pone igitur nos argu-
mento uti uelle Gracorū, quod nō sit genus eo-
rum antiquū, eo quod nihil in nostris uolumini-
bus de eis sit dictum: nōne omnino deridebunt
causas huiusmodi à me prolatas, & testes uici-
nae regionis adducēt antiquitatis suae? Igitur &
ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim &
Phoenicibus praecipue testibus utar, cum nullus
eorū potuerit tanquā falsum accusare testimo-
nium. Et uidentur maximè erga nos iniqui in
cōuuiui quidē omnes Aegyptij, Phœnicū uerò
Tyrj. De Chaldeis autē nequaquam hoc dicere
potero, quoniā & generis nostri principes con-
stituti sunt, & propter cognationem in conscri-
ptionibus suis meminere Iudaeorū, Cū uerò fidē
de his praebuero, & blasphemias falsas ostende-
ro, tunc etiā Gracorū conscriptores memorabo,
qui Iudaeorū fecere mentionē: ut neq; huiusmodi

*occafus relinquitur in Iudais nobis faciēda com-
 remionis. Inchoabo autē primū à literis Aegy-
 ptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare qua
 nostra sunt. Manethon itaq; genere uir Aegy-
 ptius, Græca disciplina eruditus, sicui palam est
 (scripsit enim sermone Græco) paterna religio-
 nis historiā ex sacris (sicui ait ipse) interpreta-
 tus libris, frequēter arguit Herodotum, in Aeg-
 yptiacis ignoratione mēsiū. It Manethon in
 secundo Aegyptiacorum hac de nobis scripsit.
 Ponam uerō etiam uerba eius, tanquam illum
 ipsum adducens testem. Fuit nobis rex Timæus
 nomine, sub hoc nescio quomodo Deus iratus
 fuit. Et præter spem ex partibus orientalibus
 homines, genere ignobiles, adeptis fiducia in pro-
 uincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello
 eam potenterq; ceperunt: Et principes eius alli-
 gantes, de caetero ciuitates crudeliter incendere:
 Et deorum templa euertere. Erga omnes uerō
 prouinciales inimicissimè se gesserunt, alios qui-
 dem perimentes, aliorum uerō Et filios Et con-
 iuges in seruitutem redigentes: nouissime uerō
 Et unū ex se fecere regē, cui nomen Saitis. Hic
 in Memphis ueniēs, superiore inferioreq; pro-
 uincia tributaria facta: prasidia relinquens op-
 portunis locis, maximè partes munivit orienta-
 tales, prospiciens quod Assyri aliquāto poten-
 tiores, erāt desideraturi regnū eius inuadere. In-
 ueniens autem in præfectura Saitis ciuitatem
 oppor*

opportunitissimā, positam ad orientē Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadā antiqua theologia Anaris, hāc fabricatus est, & muris maximis cōmunivit, collocans ibi multitudinē armatorū, usq; ad ducenta quadraginta milia virorū eam custodientium. Hic autē mēsis tēpore ueniebat, tam ut frumētā meteret, & mercedes exolueret, q̄ ut armatos ad terrorē extraneorum diligēter exercitaret. Qui cū regnasset decemnouē annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Beon nomine. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mensibus septem. Deinde Apochis, unū et sexaginta et Ianias quinquaginta, & mēse uno. Post omnes autē Asis nouem et quadraginta, & mēsibus duobus. Et isti quidē sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicē amputare cupientes. Vocabat autē gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secundum sacram linguā, regē significat: Sos uerò pastorem siue pastores, secundum communē dialectum: & ita compositū inuenitur Hycsos: quidā uerò dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exēplaribus nō reges significari cōperi per appellationē Hyc, sed è diuerso captiuos declarari pastores. Hyc enim Aegyptiaca lingua, & hac quādo denso sono profertur, captiuos apertē significat: & hoc potius uerissimile mihi uidetur, & historia antiqua

siquē cōueniens. Hos ergo quos prā diximus re-
ges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex
eis fuere, obtinuisse Aegyptiū ait annis unde-
cim et quingēis. Post hac autē regū Thebaidis
et Aegypti reliqua factā dicit sup pastores in-
uasionē, & bellū maximū & diuturnū eis illa-
tū. Sub rege uerō cui nomē erat Alufragmu-
thosis, mēlos dicit pastores. & aliā quidē uni-
uersam Aegyptiū perdidisse: inclusos autem in
locū habētē mensurā ingerū decē milia, cui loco
nomē est A uiris. Hūc Manethō dicit omnē ma-
ximo muro atq; robustissimo circūdedisse pa-
stres, quatenus et omnē possessionē munitā ha-
berent, simul et prādā suā. Filiū uerō Alu fra-
gmuthoseos Themosis conatū eos ut expugna-
re, cū quadringēis octoginta milibus armatorū
eorū muros obsidisse. Cū uerō obsidiū desperas-
set, pacta cū eis secisse, ut Aegyptiū relinquen-
tes, quō uellent innoxij omnis abirent. Illos ue-
rō his promissionibus impetratis, cū omni domo
& possessionibus non minus ducentia quadra-
ginta milia numero, ex Aegypto per desertū
in Syria iter egisse: & metuētes Assyriorū po-
tentia (tunc enim illi Asia obtinebāt) in terra
qua nunc Iudaea uocitatur, ciuitatē edificasse,
qua tot milibus hominū sufficere posset, eamq;
Hierosolymam uocitasse. In alio uerō quodā li-
bro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam
gentem, id est, qui uocitabantur pastores, in sa-

cris suorum libris captiuos ascriptos rectissime
 dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pa-
 scere mos erat: & pascuale habentes uita, uo-
 cabantur ita pastores. Sed & captiui non temere
 ab Aegyptiis dicti sunt: quonia progenitor no-
 ster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorum, se esse
 captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euo-
 cauit, rege precipiente. Sed de his quidem in alijs
 examinatione subtilius faciemus. Nunc autem
 huius antiquitatis producam testes Aegyptios,
 rursumque quomodo se habent uerba Manetho-
 nis circa ordinem temporum aperte describam: sic
 enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto
 populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorum
 rex Themosis regnavit post haec annis uiginti-
 quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est.
 Assumpsit regnum filius Chebron annis tredecim.
 Post quem Amenophis uiginti & mensi-
 bus septem, huius autem soror Amesses annis ui-
 gintiuno, & mensibus nouem. Mephres autem
 duodecim, & mensibus nouem. Mephramuntho-
 sis uiginti quinque, & mensibus decem. Thmosis au-
 tem nouem, & mensibus octo. Amenophis ue-
 ro triginta, & mensibus decem. Orus uero tri-
 ginta sex, & mensibus quinque. Huius autem filia
 Accencheres, duodecim, & mense uno. Ratho-
 eis uero frater nouem, Accencheres autem duo-
 decim, mensibus quinque. Accencheres alter duo-
 decim, & mensibus tribus. Armais uero qua-
 tuor,

etior, et mense uno. Armesis autē uno, et mē-
 sibus quatuor. Armesesmiā uerò sexaginta
 sex, et mensibus duobus. Amenophis nonem-
 decim, et mensibus sex. Sethosis autē equestres
 et navales copias habens, fratrem quidē Ar-
 main procuratorē Aegypti cōstituit, et omnē
 ei aliam regalem contulit potestātē, tantūmodo
 autē diademate uti prohibuit, et nē reginam
 matrem liberorum opprimeret imperauit, et ut
 abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis.
 Ipse uerò ad Cyprum et Phœnicen, et rursus
 contra Assyrios atq; Medos castrametatus,
 uniuersos quidē, alios ferro, alios sine bello ter-
 rore magna uirtutis sibi met subiugauit. his ue-
 rò felicitatibus elatus cōfidentius incedebat,
 orientales urbes ac prouincias subuicēdo, mul-
 toq; tēpore procedēte Armais, qui in Aegy-
 pto fuerat derelictus, omnia contra quam frater
 agere monuerat, sine timore faciebat. Nam et
 reginā uolenter abiecit, et alijs cōcubinis sine
 parcitate iugiter miscebatur: persuasusq; ab
 amicis et diademate utebatur, et fratri rebel-
 labat. Is uerò qui constitutus erat super sacra
 Aegyptia, codicillos Sethosi misit, eūctā signi-
 ficās, et quia rebellaret ei suus frater Armais.
 Qui repente ad Pelusū destinauit, et propriū
 tenuit regnū. Prouincia uerò uocata est ex eius
 nomine Aegyptus. Dicit enim qd Sethosis
 Aegyptus uocabatur, Armais autē frater ei.

Danaus. Hac quidē *Manethon*. Palā uerō est, ex pradiētiis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex *Aegypto* liberati, ante tres et nonaginta atq; trecentos annos hāc puinciā inhabitauere, quā *Danaus* ad *Argos* accederet: licet hunc antiquissimū *Argini* esse cōfidant. *Duas* igitur res *Manethon* maximas pro nobis. *Aegyptijs* literis protestatus est primā quidē, quia aliunde uenerunt ad *Aegyptiū*: dein egressum eorum exinde, ita tēporib⁹ antiquissimū, ut penē mille annis bellū precedat *Iliacū*. Ea uerō quae *Manethon* non ex *Aegyptijs* literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundā sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguā, ostendēs ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quae apud *Phoenicias* de nostro genere cōscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaq; apud *Tyrios* multorū annorū publica litera, & cōscriptiones diligentissime custodita, ex his quae apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quae tamē memoria digna sunt. Inter haec ergo conscripsum est, quia in *Hierosolymis* edificatū est templum a *Salomone* rege, ante annos centū quadragintaes, & menses octo, quā *Tyrū* *Carthaginem* eodidere. Descripta uerō est apud illos cōstruētio tēpli nostri. *Iziram* enim *Tyriarum* rex amicus erat regis nostri *Salomonis*, paternis

amic

amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentiam suā exhibens ad claritatē fabricæ, præbuit Salomoni auri quidē viginti & centum talenta: incidensq; pulcherrimā syluā in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quē redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilæa regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autē ei amicitiam sapientia concupiscētia cōciliauit. Problemata enim soluēda alternis dirigerant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uerò seruātur apud Tyrios epistola multa, quas illi scripsere ad inuicē. Quod autē non fingā de Tyriorū literis, testis producā Diū qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit.

Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partus orientalis ciuitates ampliavit, urbē potiōrē fecit: & Olympij Iouis templū, quod in insula situm erat, iactis aggeribus arbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendēs autē in Libanum, syluas incidit ad templorū adificationem. Regem uerò Hierosolymorū Salomonē misisse dicūt ad Hiramū quædam anigmata, & poposcisse ab eo, adiūcto ut qui non posset discernire, pecunia soluenti persolueret: cōfessumq; Hiramū, non se posse soluere propositas quæstiones multis pecunijs multatum. Deinde Abdemonum quēdā, uirum

*Tyrium, propositas soluisse quaestiones: ipsumq;
alias proposuisse, quas si non solueret Salomon,
multas rursus pecunias Hiram regi conferret.*

*Dius igitur hoc modo de praedictis testimo-
niū perhibuit nobis. Sed post hūc producā Me-
nandru quoq; Ephesium. Is enim singulorū re-
gum actus cōscripsit apud Gracos & Barba-
ros, studens ex provincialibus uniuscuiusq; loci
literis, historia ueritatē pandere. Scribens enim
de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniēs
ad Hiramū regē, sic ait: Moriente uerò Abi-
balo, successit in eius regno filius eius Hiramus,
qui uixit annis trigintaquatuor. Hic aggere cō-
iunxit Eurychorū, aureamq; ibi columnā Iouis
in templo reposuit: & ad syluā lignorū profe-
ctus, abscidit de mōse qui Libanus appellatur,
ligna cedrina ad tegmina facienda templorū.
Demolitusq; antiqua delubra, noua templa adi-
ficauit. Herculisq; & Astartes fana dedica-
uit, Hercules primū exstructo mēse Peritio, de-
inde Astartes: quando castra mouit aduersus
Tyros, minime tributa reddentes: quos etiā sub
dēs sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Ab-
demonus puer iuuenis, qui semper parabolas sol-
uebat, quas Salomon Hierosolymorū rex desti-
nabat. Supputatur uerò tēpus ab hoc rege usq;
ad cōstructionē Carthagini, hoc modo: Morie-
te Hiramō successit in eius regno Beleastareus
filius, qui cum uixisset annis quadraginta tri-*
bus.

bus, septem regnavit annis. Post hunc *Abdastartus* filius cum nixisset annis viginti, regnavit nonem. Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs peremere: quorum senior regnavit annos *XII*. Post quos *Astarius* filius *Beleastari* regnavit. Qui cum nixisset annis quadraginta-quatuor, regnavit annis duodecim. Post hunc frater eius *Astarimus*: & hic nixit annis quatuor & quinquaginta, regnavit annis nonem, et peremptus est a fratre *Phellete*: qui suscipiens regnū, mensibus imperavit octo, cum nixisset annis quinquaginta. Hunc peremit *Ichobalus* *Astaria* sacerdos: qui cum nixisset annis sexaginta-octo, regnavit annis trigintaduobus. Hunc successit *Badexorus* filius: qui cum nixisset annis *XLV*, regnavit sex. Hunc successor factus est *Mettinus* filius: qui cum nixisset trigintaduobus, nonē regnavit annis. Hunc successor fuit *Pygmalion*, qui annos egit in sua vita quinquaginta-sex, ex quib⁹ *XL* tenuit principatū, huius regni anno septimo, soror *Dido* in *Africa* civitatem edificavit *Carthaginē*. Itaq; colligit tēpus à regno *Hirami* usq; ad adificationē *Carthagini*, annorū *CLV*, et mēsiū *VIII*. Cum verò duodecimo anno huius regni, in *Hierosolymis* edificatū sit tēplū, sit ab adificatione tēpli usq; ad cōstructionē *Carthaginis* tēp⁹ annorū *CXLI*, mēsiū *VIII*. Testimonio siquidē *Phœnicū* qd amplius oportet apponi? Cernitur ipsa veritas

fortiter approbata: & multo clarius apparet,
 quoniā praeceat constructionē templi progeni-
 torū nostrorū ad provinciā hanc aduentus. Cum
 enim eā uniuersam bello tenuissent, tum de mū
 templū adificare coepere: & hac aperte ex lite-
 ris sacris etiā à me in Antiquitate manifesta-
 ta sunt. Nunc itaq; sunt dicenda ea, quae apud
 Chaldaeos noscuntur esse conscripta, & de nobis
 in historia sunt relata. Quae multiā habent con-
 cordiā cū nostris uoluminibus, etiā de alijs re-
 bus. Testis autē horum est Berosus, vir genere,
 qdē Chaldaeus, notus autē eis, qui doctrina eru-
 ditioniq; congaudet: quoniā de astronomia &
 de Chaldaeorū philosophia ipse Graecis conscri-
 ptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas se-
 cutus historias, de facto diluuiō, & hominū in
 eo corruptione, sicuti Moyses, ita cōscripsit: simul
 et de arca, in qua generis nostri princeps serua-
 tus est, de uelā scilicet ea in summis autē montiū
 Armeniorum. Deinde scribēs eos qui ex Noē
 pgeniū sunt, & tēpus eorū adiciēs, usq; ad Na-
 bulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldaeorū
 regē. et huius actiōes exponēs, narrat: quēadmo-
 dū misit in Aegyptū & ad nostrā terrā filiū
 suū Nabuchodonosorē cum multa potētia: qui
 dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo sub-
 iccit imperio: & templum in Hierosolymis cō-
 cremauit: cunctumq; generis nostrī populum
 auferens, migravit in Babylonem. Unde cinit-
 satem

tatem contigit desolari annis L X X. usq; ad Cy-
 rum regem Persarū. Dicit autē quod ienuer-
 it Babylonius Aegyptum, Syriam, Phœni-
 ciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldaorū
 & Babyloniorum reges exactionibus suis ex-
 cellens. Ipsa uerò uerba, qua Berosus protulit,
 hoc modo dicta, necessario proferēda sunt. An-
 dito autem pater eius Nabulassarum, quod sa-
 trapa constitutus in Aegypto & Syria infe-
 riore & Phœnicia rebellaret, cum non ualeres
 iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabu-
 chodonosori etate ualenti paritē quandā exer-
 citus contra eū misit. Nabuchodonosor autē cū
 satrapa desertore cōgressus, provinciam qua ab
 initio eorū fuerat, ad propriū reuocauit impe-
 rium. Eodē uirò tēpore, cōtigit patrē eius Na-
 bulassarum, cum agrotasset, in Babylonia ciui-
 tate desungi, qui regnauit annis X X I X. Na-
 buchodonosor autem non post multum tempus
 mortem patris cognoscens, & negotia Aegy-
 ptia disponens, reliquarumq; pronintiarum,
 & captiuos Iudeorum & Phœnicum atq;
 Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendās
 quibusdam amicis, ut cum exercitu & impe-
 dimentis perducerētur ad Babyloniam, ipse cū
 paucis iter aggressus per desertum Babylonem
 uenit: reperiensq; cuncta à Chaldeis dispensari,
 seruatumq; regnum ab optimatibus eorū, do-
 minus sacelus totius paterni principat⁹ captiuis

quidē adueniētibz praecepit habitacula in op-
 portunissimis *Babylonia* locis adificare: ipse u-
 rō ex manubijs tēplū *Beli*, ac reliqua munificē-
 tissime exsoluit: & ueteri urbi aliteram extrin-
 secus. Et promiso ne posthac possent hostes flu-
 miū cōvertere, & ad urbē accedere, tres interio-
 ri cinitati per circuitū muros, totidē exteriori,
 hos cocto latere, illos addito etiā bitumine, cir-
 cūdedit: tum sic cōmunita portas qua uel tēplū
 deceant, addidit. Ad hos iuxta paternā regiā,
 aliterā sumptuosiorē multo ampliorēq; extru-
 xit, cuius ornatū exponere fortasse longū esset:
 illud memoratu dignū, qd hac adeo superba su-
 praq; fidē magnifica, quindecim dierum spatio
 perfecta est. In ea lapideas moles excelsas exci-
 tauit, aspectu mōtibz assimiles, omniq; genere
 arborū cōstitas. Hortū quoq; pensilem fecit, fama
 nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectū
 desideraret, in *Medorum* regione educata. Haec
 itaq; retulit de praedicto rege, & multa super
 hac in libro *Chaldaicorum*: in quo culpae con-
 scriptores *Gracos*, quasi nanē arbitratos, à *Semiramide*
Assyria *Babylonem* adificatam, &
 mira opera ab illa circa eam fuisse constructa,
 false conscripsisse dicens. Ipsam certē *Chaldaeo-*
rum conscriptionē fide dignā existimandū est,
 quando cū archinis *Phoenicū* cōcordare uiden-
 tur, quae ex *Beroso* cōscripta sunt de rege *Baby-*
loniorum: quoniam & *Syriam* & uniuersam
Phoen

Phœnicē ille subuerit. In his sanè consonas & Philostratus in historijs, dū Tyria meminis obsidionis: & Megasthenes in quarto Indicorū ubi declarare cōcedit, prædictū regē Babyloniorum Hercule fortitudine et rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim eū & maximam Africa parit, et Hispaniā subiugasse. Qua nerò de tēplo Hierosolymorū relata sunt, & cōcrematū esse à Babylonijs, & cœptū rursus ædificari Cyro tenēte Asiæ principatū, ex dictis Berossi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaq; inchoauit prædictū murū, incidēs in languorē, de uita migravit, cū regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Enclimaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore perēptus est, cū duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumēs regnū qui ei fecit insidias Niriglissoroore, annis regnavit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū qdē tenuit puer existens mensibus nonē: insidias nerò passus, eo qd nimis appareret malorū esse morū, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, cōueniētes hi qui fecerant insidias, cōmuni suffragio regnū tradidere Nabonido cuidā, q erat ex Babylone ex eadē gente. Sub hoc muri circa fluvium Babylonia ciuitatis ex latere cocto & bitumine sunt cōstructi. Cuius regni anno septi-

mod

*modecimo egressus Cyrus ex Perside cū magno exercitu, uniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babylonū urbē. Sentiens autē Nabonidus inuasionem eius & occurrēs cum exercitu suo, atq; cōgressus pugna, uictus & cū paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autē Babyloniam obsidēs, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̄ nimis uideretur manita, & esset ad capiendū ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidū expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, et dans ei habitaculū in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquū uitæ tempus in illa provincia conuersatus est. Hac cōcordant cū nostris. Scriptū nāq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templū nostrū ad desolationem usq; perduxit, & fuit exterminatū annis septē. Secundo uerò anno regni Cyri fundamētis depositis, rursus secundo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adiciā etiā Phornicū historias: non enim probationū abūdantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decem. Post hunc iudices constituti sunt, & indicauerunt bi. Ecnibalus Baslechi, mēsisibus duobus: Chel-
bis*

bis Abdei, mēſibus decē: Abbarus pontifex
 menſibus tribus: Myſtonus & Geraſtus Ab-
 dilims, iudices annis ſex: inter quos regnavit
 Balatorus anno uno: quo moriente: mittētes eno-
 cāvere Merbalū ex Babylone, & quatuor re-
 gnauit annis. Eo quoq; moriente, enocāvere frā-
 trem eius Iromum, qui regnavit annis uiginti.
 Sub hoc Syrus Perſarū habuit imperiū. Qua-
 propter omne tempus eſt annorū quinquagin-
 taquatuor: & mēſium trium. Septimo ſiquidē
 anno regni ſui Nabuchodonosor cœpit obſide-
 re Tyrum, Quartodecima autē anno regis Iro-
 mi, Cyrus Perſarū tenuit principatū. Conſonant
 igitur quæ de templo ſcripta ſunt à Chaldeis ac
 Tyrijs, cū literis noſtris, Manifeſtum uerò &
 ſine cōtentione testimoniū eſt, de prædicta gene-
 ri noſtri antiquitate. Et his quidē qui nō ual-
 de conſedū, ſufficere iudico quæ præmiſſa ſunt.
 Oportet autē nō credentibus Barbaricis cōſcri-
 ptionibus, ſed ſolis Græcis fidē habendā eſſe di-
 centibus, adhuc multos exhibere teſtes, etiam
 Græcos, ſciētes noſtrū genus, & opportuno tē-
 pore eius habētes mentionē. Pythagoras igitur
 Samius, cū ſit antiqua quidē ætate, ſapientia
 uerò & diuina pietate philoſophos omnes ex-
 cellens, nō ſolum quæ noſtra ſunt agnoſſe ma-
 niſeſtus eſt, ſed etiā æmulatus ea ex multis ap-
 paret. Et eius quidē cōſcriptio nulla reperitur:
 multi tamē de eo reuolere: quorum inſignior eſt
 Her

Hermippus, vir circa omnē hīstoriā diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, q̄ Pythagoras uno familiarī suorū defuncto, nomine Calliphonte genere Crotoniate, illius animā dicebat secū degere die noctiq;: & q̄ praeiperet, ut nō trāsiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua feculenta semetipsum abstincret, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequit̄. Hac autē agebat atq; dicebat, Iudaorū et Thracū opiniones imitatus, ac trāsferens in semetipsum. Dicitur enim uerē, q̄ ille vir multas Iudaorū leges in suā trās tulit philosophiā. Fuit autē etiā p̄ ciuitates nō ignota olim gens nostra: & muli iam mores ad quasdam transierunt, & amulatione digni à nōnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus in his quae scripsit de legib⁹. Ait enim, quia prohibent Tyrorū leges & peregrino sacramento iurare. Inter quae sacramēta cum quibsdā alijs etiā iusiurandū, quod Corban appellatur, enumerat, apud nullos autē hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudaos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donū Dei. Verū neq; Herodotus Halicarnassens nostrā ignorauit gentē, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secūdo libro sic dicit: Soli autē inter omnes Colchi, & Aegyptij, & Aethiopes, nerenda ab initio circuncidūt. Phœnices uerò, & Syri in Palaestina consueti-

sur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem qui circa Thermodoontē & Partheniū fluviiū comorantur, & his vicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi nāq; sunt inter homines soli, qui circūciduntur: & isti sicut Aegyptij sacre dicuntur. De Aegyptijs autē & Aethiopibus dicere nō possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, q in Palaestina sunt circūcidi. Omnium autē qui habuāt Palastinam, soli Iudai circunciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Chærilus, antiquus poëta, meminit de gente nostra, dicēs quòd militauerunt nostri maiores cum Xerxē Persarum rege contra Græcos: & enumerās uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens cāstra secuta,
Phœnissam ignoto linguam mittebat ab orē.
Sedes huic Solymi mōtes, stagnū prope uasū,
Tonsa caput circum, squallētī uertice equini
Exuias capitis duratas igne gerebat.

Palām ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminert, eo q & Solymi montes in nostra regione sunt cōstituti, in quibus habitamus, et stagnum, quod dicitur Asphaltites: hoc enim inter omnes stagnū in Syria lati⁹ ac maius est. Et Chærilus quidē ita nostri meminit. Quod autē nō solū sciebāt Iudæos, sed etiā in quotquot inciderent admirabātur, nō ē uulgo Græci sed ob sapientiā celebres, ostēdere facile est. Clearchus
enim

enim *Aristotelis* discipulus, & *Peripateticorum* nulli secundus, in primo lib. de somno, dicit *Aristotelem* doctorem suum de quodam viro *Iudae*, ita referre: & ipsi *Aristoteli* eundem sermonem ascribit, quod ita conscriptum est. Si d alia quidem longum est dicere. Qua vero habere potuerat illius admirationem quandam atque philosophiam, ea duce operapretium referre. Et *Hyperochides*: vehementer, inquit, audire desideramus uniuersi. Ignotur secundum praecepta, *Aristoteles* inquit rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne relatumur doctoribus, praeceptorum. Dic, inquit *Hyperochides*, ita si placet. Tum ille: Genere igitur *Iudaeus* erat, ex *Caelesyria*: qui sunt ex propagine *Philosophorum* *Incorum*, uocanturque: (ut aiunt) philosophi, apud *Iudos* *Calani*, apud *Syros* autem *Iudaei* nomen accipientes a loco: locus enim ubi habitant, appellantur *Iudaea*: nomen uero eorum ciuitatis ualde difficile est: uocant enim eam nomine *Hierusalem*. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad maritima descendens, grauissimus erat non solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degentibus apud *Asiam*, cum diuinus homo uenisset ad ea loca, consabulati cepit nobiscum, & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cumque multi eruditiorum congregarentur, tradebat potius aliquid eorum quae habebat. Hac ait *Aristoteles* apud *Clearchum*, & super hac multam ac mirabilem consensum *Iudaei* uiri in
cibus

libris & castitate narrat. Licet autē nolentibus
hac ex ipsius lectione cognoscere : ego enim re-
fugio plus quā decet inscribere. Clearchus igitur
facta digressionē, cū aliud proposuū haberet,
nostrī generis ita meminit. Hecataeus autē Ab-
derita, vir philosophus simul & circa actiones
industrius, cū Alexandro rege nutritus, & cū
Ptolemao Lagi cōmoratus, nō obiter, sed inte-
grum de ipsis Iudaeis cōscripsit librū. Ex quo uo-
lo breuiter quadā eorum qua ab eo sunt dicta
percurrere. Sed primitus tempus ostendā : me-
minit enim praliū, quo circa Gazam Ptolemaeus
cōfluxit cū Demetrio, quod utiq; cōtingit unde-
cimo quidē anno post mortē Alexandri, Olym-
piade uerō septima & decima atq; cētesima, si-
cuti refert Caistor : adijciens enim hāc Olympi-
adem, dicit : Sub hac Ptolemaus Lagi uicit in
Gaza pralio Demetriū Antigoni, qui uoca-
batur Poliorcetes. Alexandrū uerō proficietur
uniuersi cētesima & quartadecima Olympiade
fuisse defunctū. Palām ergo est, quia & secun-
dum illud tempus, & sub Alexandro genus flo-
rebatur nostrū. Dicit igitur Hecataeus, quia post
praliū ad Gazam, Ptolemaus locorū qua sunt
circa Syriā dominus est effectus. Et multi ho-
minū cognoscentes mansuetudinē & clementiā
Ptolemai, cū eo proficisci ad Aegyptiū, & re-
bis cōmunicare uoluerē. Quorū unus, inquit,
erat Ezzechias pōtifex Iudaorum : homo aīate

quidē quasi sexaginta & sex annorū, dignitate
 nerò apud contribules maximus, & animo sa-
 pientissimus, potentissimus ad dicendū, & cir-
 ca causas sicut nullus alius expertus. Dicit etiā
 omnes sacerdotes Iudaeorum qui decimas accē-
 piunt, & uniuersa in cōmuni gubernant, circa
 mille & quingētos existere. Rursus autē pra-
 dicti viri faciēs mentionem: Hic, inquit, homo
 hunc honorē gerēs, & assuetus esse nobiscū, as-
 sumens aliquos suorū, differentiā cunctā expo-
 suit: & habitationē suā & cōuersationē, quam
 scriptā habebat, pariter indicauit. Deinde pa-
 lum facit Hecataeus, qualēs circa leges existi-
 mus: & quia omnia sustinere, ne transcendā-
 mus eas, eligimus: & hoc esse optimū iudica-
 mus. Dicit igitur hac: Et male sapius à finiti-
 mis audiētes, & omnes cōsumelias passi à Per-
 ficis regibus & sarrapis, non possunt mēte mu-
 tari. Sed cū magna exercitatione, de his prae-
 cipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet
 autē etiā indicis fortis animi circa leges nō par-
 ua, dicēs, Alexādri quondā in Babylone con-
 stituto, & uolente Beli templū quod corruerat
 renouare, cunctisq; militibus similiter ruderis
 portare praecipere, solis Iudaeos hoc facere non
 sustinuisse: sed etiā multas plagas, & detriment-
 a perulisse nō modica, donec eis ignoscente re-
 ge securitas praeberetur. Qui diū ad promi-
 nam, inquit, propriā reuersi fuissent, templa &
 alia

altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidē multā satrapa exolūere, pro alijs uerō ueniā cōsecuti sunt. Adijcit autē, q̄ merito ob hac mirabiles sint. Et q̄ gēs nostra fuit multorum hominū numero copiosa: sed multa millia nostrorū traducta, in Babylonia Persæ primū collocarūt: nec pauca etiā morte Alexādrī in Aegyptum & Phœnicē sunt trās-lata, propter seditionē in Syria factā. Idē uir & magnitudinem provinciae, quā incolimus, pulchritudinēq; narrauit. Penē decies trecenta millia, inquit, iugera terrarū optimarū uberrimae provinciae possidere noscūtur. Iudaea nāq; huius est amplitudinis. Et quia etiā ciuitatem ipsam Hierosolymorū spaciosam & maximā olim inhabitamus, & uirorū multitudine copiosam, nec nō & tēpli cōstructionē, idē ipse sic refert: Sane autem Iudaorū & aliae quidem multa munitiones per provinciam, atq; uici. Una uerō ciuitas munitissima, habens praecipuē circuitum quinquaginta stadiorū, in qua cōmorātur hominū circ. centū & quinquaginta millia, nomine Hierosolyma. Est autē in media ciuitate lapidea quadriporticus, centū pedū circuitū cubitorū, habēs etiā duplices ianuas: in qua ara est quadrāguli figuratiōe cōposita ex lapidibus nō dolatis sed collectis, unūquodq; lauis uiginti cubitorū latitudinem habēs, altitudinē uerō decē. et circa eā maxima fabrica, ubi altare est cōstitūtū & cādelabrum.

labrum, utraq; aurea, duorum talentorum pondus habetia: & inextinguibile lumē noctibus & diebus. Simulacrū uerò aut aliquod anathema ibi nequaquā est, nec ulla plantatio: nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdā purificationes agētes, & omnino niuū nō bibētes in tēplo. Insuper autē, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarūt, testatur hoc modo, dicens ea quae cognouerit à uirō Indeo in expeditione cōstituto: cuius uerba subiiciam. Ait enim: Me siquidē cunte ad mare rubrū, unā secutus est quidā cū alijs equestrium Iudeorū nos deducentiū, nomine Mossollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Gracos & Barbaros praeipuus. Is igitur homo properatibus mulis pariter, et quodā uate augurium captāte, & petēte ut cuncti staret interrogauit, cur sublitissent omnes. Ostēdēte uerò ei uate auct quā intuebatur, atq; dicēte: q̄ si quidem expediret eis ut manerēt omnes, staret autē: si uerò surgēs antea enolaret, procederent, si uerò post tergū iret, recedere cūctos oporteret: rursus tacēs, arcūq; trahē sagittā emisit: & auct percussam incremit. Indignantibus uerò uate & quibusdā alijs, & maledicētib; ei: Quid furitis, inquit, infausissimā auct sumētes in manus? hac enim suā salutē nesciēs, de nostro itinere nobis prosperitātē potuit indicare?

Si enim praescire futura ualuisse, in hunc locū nequaquā uenisset, metuens ne sagitta à Mosolamo Iudaeo periret. Sed *hic* cetera testimonia iam quiescant: facile nāq; est, uolentibus ipsum librū legere, & hac aperius inuenire. Non uerò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minimè malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse uideatur. Is enim narrās de Siratonice, quēadmodū uenit in Syriā è Macedonia uiro suo Demetrio derelicto: Seleuco autē uxore eā ducere nolente, quod illa sperabat, exercitū eius in Babyloniā posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochia capta, in Seleuciā illa fugiens, cum posset uelocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hac ergo praefatus Agatharchides, & derogās superstitioni Siratonices, ueritur exēplo generis nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudaei, habitant omnium munissimam ciuitatē, quā uocare Hierosolymā pronincales solēt. Hi uacare cōsueti sunt septima die, & neq; arma portare in praedictis diebus, neq; terra culturā cōtingere, neq; alterius cuiuspiam curā habere patiūtur: sed in tēplis extēdentes, manus, adorare usq; ad uesperā soliti sunt. Ingrediente uerò in ciuitatē Ptolemaeo Lago cum exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerint ciuitatē, eis stultitiā obseruantibus, pronincia quidē dominū suscepit amarissimā:

lex uerò manifesta est malā habere solennitatē:
huiusmodi autē casus, præter illos, alios quoq;
docuit uniuersos: ut tūc ad somnia et opiniones
quæ tradebantur de lege cōfugiant, dum circa
res necessarias ratio nihil ualeat humana. Hoc
quidē Agatharchidi uidetur esse ridiculū: eis
autē q hæc examināt integrins, apparet magnū,
& præcipua laude dignissimū: si & saluti &
patriæ quidē, custodiā legū pietatemq; diuinā
præponere cōcupiscāt. Quod uerò nō ignorātes
quidā cōscriptorū gentē nostrā, sed propter in-
uidiā quasdā ob similes causas memoriā nostrī
omiserūt. hoc iudiciū me arbitror esse præbitu-
rum. Hieronymus enim qui de successorib⁹ cō-
scripsit historiā, ipso tēpore quo Hecataus fuit:
& amicus existēs regis Antigoni Syria præ-
sidebat, Verim Hecataus etiā librū conscripsit
de nobis: Hieronymus autē nequaquā nostrī in
historia meminit, licet penē in ipsis locis nutri-
tus esset. In tantū uolūtates hominū differebāt:
aliter nāq; dignos existimauit de quibus dili-
genter memoria prodere: alterum uerò omnino
circa ueritatē quedā passio cernit obscurasse.
Sufficiūt tamē ad comprobationē antiquitatē
nostrā, Aegyptiorū & Chaldaorū atq; Phœ-
nicū historie, & super illas Græcorum pariter
cōscriptores: nā præter supradictos, Theophilus
etiā, & Theodotus, & Mnascas, & Arriphe-
nes, & Hermogenes, & Eumenes, & Conon,
& Zopy.

Et Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostrā fecere mentionem. Plurimus nanq; praedictorum virorum, ueritate quidem antiquarum rerum frustrati sunt, quia lectioni sacra nostrorū nō incubuere librorū: cōmuniter tamē de Antiquitate testati sunt, pro qua nūc dicere proposui. Phalerus sanē Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniā dignum est. Non enim ineras eū, ut nostras literas possent omni scrupulitate sequi. His ita dictis, unū adhuc mihi capitulum est relictum ex his qua in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidā cōtra genus nostrū, falsas ostendā: & conscriptoribus eorum testibus utar, quando cōscribentes hac cōtra semetipsos locuti sunt talia. Quod uerō multis alijs hoc enenit propter quorundam odia, arbitror intelligere eos qui in historijs uersari solēt. Quidā enim gentium, & gloriosissimarū ciuitatum sedare nobilitatem, & cōuersationi detrahere tentauere: Theopompus quidem Atheniensium, Lacedaemoniorum uerō Polyocrates. Is autē qui Tripoliticum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebarum momordis urbem. Multa uerō etiam Timaeus in historijs de praedictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc praecipue faciūt, quando gloriosissimos in aliqua

parte calumniantur: quidam propter inuidiam atq; malevolentiam, alij uerò propter uerbosam nouitatē memoria se dignos indicantes: et apud stultos quidem nequaquam hac spe fruantur, qui non sanum noscuntur habere iudicium, ſani uerò auditores eorū malignitatem condemna bunt. *Blasphemiarū* igitur in nos ſape cōgeſtarū huiusmodi cauſa eſt. Volentes *Aegyptijs* gratificari quidā, ueritatem corrumpere tētauerunt. Et neq; aduentū in *Aegyptiū* noſtrorū progenitorū, ſicut cōtigit, ſunt cōſeſſi: nec rursus egreſſum cū ueritate dixerunt: multasq; cauſas odiij ac inuidie pariter habuere. Principio quidem, quia in eorū regione noſtri progenitores potentes effecti ſunt: unde regreſſi ad propria denuo ſuere felices. Deinde ſacrorū diuerſitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantū preſtantiore noſtra pietate quā ſolēnitates illorū, quantum *Dei* natura animalibus irrationalibus ſine dubitatione preſtat. Communis nanq; apud illos ritus eſt, eiſcemodi bruta arbitrari deos: ſingillatim autem alij alia colunt, uani ac ſani omnino homines, & ab initio uſi his malis opinionibus conſueſci: & propterea nequaquam imitari noſtram honeſtatem de diuina ratione potuerunt. Videntesq; multos noſtram zelari cōuerſationem, inuidiam habuere, & ad tantam ſauitatem ac puſillanimitatem quidam perducti ſunt, ut non pigres eos etiam contra antiquas ſuorum ſcriptiones aliq

aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis
 aduersa conscribere passione tacitatis ignorauere.
 In uno tamē & maximo uiro uerbū meū cō-
 probabo, quo usus sum ante paululum nostra
 Antiquitatis teste. Manethon itaq; qui Aeg-
 yptiacam historiā ex literis sacris se interpre-
 taturū pollicitus est, præsatus nostros progenito-
 res cum multis milibus in Aegyptū aduenisse,
 & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus
 est, quia posteriori tēpore amittētes eam, provin-
 ciam quæ nunc Iudæa uocatur obtinuisse: &
 adificātes Hierosolymiam, construxissent templū.
 Et hætenus conscriptiones secutus est antiquo-
 rū. Deinde usurpās sibi met licētiā, professusq;
 se scribere ea quæ in fabulis uulgaribus ferūtur,
 incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolēs per-
 mīscere nobis plebem Aegyptiorum leprosorū,
 aliorumq; languentium, quod, sicut ait, abomi-
 natione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Ame-
 nophin enim regem adiecit, quod est falsum no-
 mē. Et propterea tempus regni eius nequaquam
 diffinire præsumpsit, cum aliorū regū omnes an-
 nos perfectē proiulerit. Hinc itaq; quasdam an-
 nectit fabulas, penē oblitus, quod egressum pasto-
 rum ad Hierosolymā ante quingentos decem et
 octo annos factum esse proiulerat. Themusis
 enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc
 tempore, regum qui postea fuerunt, anni sunt tre-
 centi uona ginta tres, usque ad fratres nomine

Seithonem, & Hermanum: quorum Seithonem
quidem Aegyptium, Hermanum uero Danaum
denominatum dicit: quem expellens, inquit, Se-
thon, regnavit annis quinquaginta. & novem:
& post hunc senior è filijs Rampses annis sexa-
ginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex
Aegypto patres nostros cōfessus, deinde Ame-
nophin adiciens regem, hunc ait et deorū fuisse
contemplatorē, sicut Orum quendam priorū regū:
& impleſſe deſideriū eius ſacerdotem Ameno-
phin natū ex patre Papio: qui uidebatur quaſi
diuina participare natura, ſecūdum ſapientiam
preſcientiamq; futurorum. Et dixiſſe regi hunc
cognominem, quod poſſet uidere deos, ſi provin-
ciā a leproſis & alijs maculatis hominibus pur-
gare cōtenderet. In quo laſum regē, omnes dicunt
corpore debiles ex Aegypto cōgregaſſe, & fe-
ciſſe multitudinem numero octuaginta milia.
Eosq; ad ſiſtiones lapidū in partem Nili orien-
talem miſiſſe: ſimul et alios Aegyptios, quibus
hoc erat injunctū. Fuiſſe autē quosdā inter eos
etiā eruditorum ſacerdotum lepra perſuſos ait.
Amenophin uero illū ſapientē diuinūq; uirum
refert timuiſſe & erga ſemetipſum & erga re-
gem deorum indignationem, qui apertē ſuaſe-
rat eis uim geri: & dixiſſe, quoniam auxiliaren-
tur quid im maculatis hominibus, & Aegyptiū
obtincret tredecim annis. Et hac eū nō quidem
preſumpſiſſe regi dicere, ſed de his hominibus

conscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem
consciuisse. Et propterea regem in anxietatem
maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hac
refert: Itaq; rogatus rex, ut ad requiem Et iu-
ramen eorū, secerneret ciuitatē, desertam urbem,
qua fuerat pastorum, nonnunc Auarim, praeberet
eis. Est autē hac ciuitas secundum theologiam
antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi,
Et locum hunc ad rebellandum optimum, du-
cem sibi met quendam Heliopolitanorum Pon-
tificum Osarsiphum constituere, et huic se obe-
dire in omnibus iurauerunt. At ille primum
quidem eis legem posuit, ut neq; deos adoraret,
neq; ab animalibus, qua praecipue sacra apud
Aegyptios erant, se penitus abstineret: nulliq;
copularentur nisi cum quibus foedus habere ui-
debantur. Hac autē sentiens, Et alia plura, ma-
xime Aegyptiorum consuetudinibus, inimica,
praecipit multo opere muros adificari ciuitatis:
Et ad bella preparari contra Amenophin re-
gem. Ipse uero assumēs secū etiā alios sacerdotes
et maculatorū quosdā, misit legatos ad pastores:
qui uidebātur a Themiuse rege depulsi ad Hie-
rosolymorū urbē, causas suas et aliorū qui simul
fuerant ex honorati significans. Et poscens ut pa-
riter cōtra Aegyptū castrametarentur, pmissiq;
eos fore nētuos: primū qdē in Auarim proge-
nitorū suorū prouinciam, Et necessaria populis
abūdantius exhibēda: pugnatuos aut opportuno
temp

tempore, & provinciam facillime subdituros.
 Illi uero latuita cumulati, omnes alacriter usq;
 ad ducta milia uirorum pariter sunt egressi: et
 non post multū ad *Auarim* usq; uenerē. *Ame-*
nophis autem *Aegyptiorū* rex, dum illorū au-
 diisset inuasionē, non mediocriter perculsus est,
 dum recordaretur quod ei prädixerat *Ameno-*
phis Papij. Et primū quidem congregās *Ae-*
gyptiacam plebem, facto cōsilio cum principibus
 eorū animalia sacra, et qua praeipue à sacerdo-
 tibus honorabantur, antē pramissi: & sacerdo-
 tibus particulariter iussit, ut simulachra eorum
 eade eclarent. Filium uero *Seihonē*, qui etiam
Ramesses à *Rampse* patris nomine uocabatur, cū
 quinque esset annorū, apud suū cōmēdauit amicū.
 Ipse uero transiēs cum alijs *Aegyptijs*, usq; ad
 trecenta milia uirorū, bellatoribus uiris occurrēs,
 cōgressus non est. Putans enim semetipsum con-
 tra Deum pugnare, retrorsum reuersus uenit ad
Memphim: & sumēs *Apim* et alia sacra, mox
 in *Aethiopiam* cum uniuersis nanibus & mul-
 titudine uenit *Aegyptiorū*. Per gratiam nanq;
 erat ei subiectus *Aethiopū* rex: propter quod
 suscipiens etiā populum uniuersum, praeuit ali-
 menta hominibus necessaria, quae provincia mi-
 nistrabat, & ciuitates ac uicos, qui ad fatale il-
 lud tredecim annorū exilium sufficerent. Et in
Aethiopia quidē haec gesta sunt. *Solymita* ue-
 rò descēdentes cū uiris polluitis *Aegyptiorū*, sic
 possimo

pessime hominibus usi sunt; ut eorum victoria
 esset pessima his, qui tunc eorū impietates inspi-
 ciebant. nō solū etenim ciuitates & nicos conere
 manere, sacrilegia facientes, & deorū idola de-
 nastantes, sed etiam ipsa sacra animalia qua co-
 lebantur crudelissimē discerpserunt, perempto-
 res & occisores horū sacerdotes atq; prophetas
 esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Di-
 citur itaq; , quod politiam & leges eis cōposuit
 sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine
 Osarsiphus, uocatus ex nomine Osirens Heliopo-
 litani dei: qui dū cōuersus fuisset ad hoc genus,
 mutauit nomē & uocatus est Moses. Qua igitur
 Aegypti de Iudais serūt, hac sunt. Sed &
 multa breuitatis causa prateren. Dicit autē rur-
 sus Manethon, quia postea Amenophis, ex
 Aethiopia digressus est cum magna uirtute: si-
 mul & filius eius Rāpses, & ipse habēs magnū
 exercitiū. Et cōgressi cōtra pastores atq; pollutos
 uicerunt eos: & multis casis persecuti sunt eos
 usq; ad Syria fines. Hac equidem & huiusmodi
 Manethon conscripsit. Quia uerò anilia loqui-
 tur deliramenta, atq; mēitur, aperta ratione mō-
 strabo: illud primo distinguēs, quod postea refe-
 rendum est. Is enim cōcessit nobis, atq; professus,
 est, quod ab initio non fuerint Aegypti genere
 sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptiū
 obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri
 progenitores. Quod uerò nobis postea pernuxi
 non

non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quomodo
 ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Ae-
 gypto, sed ante multas generationes extitit, per
 ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Prima itaque
 causam posuit signum ridiculum. Rex enim, inquit,
 Amenophis concupiuit uidere deos. Quos pu-
 teras? siquidem qui apud eos solennes erant, Bonae, et
 Hirci, & Crocodilos, et Cynocephalos, uidebas.
 coelestes autem quomodo poterat? & cur hoc ha-
 buit desiderium? quia utique & prior rex aliter hos
 uiderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, &
 quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam
 egebat arte: sed forte sapiens erat ille uates, per
 quem hac rex posse agere confidebat. Quod si
 ita fuisset, quomodo impossibilem concupiscen-
 tia non praesciuit? non enim euenit quod uoluit. Pro-
 inde quam rationem habere potuit, ut propter
 mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascun-
 tur enim propter impietates, non propter corpo-
 rum uitia. Deinde iam multa multa leproso-
 rum & male habentium, una penes hora quo-
 modo fuit possibile congregari? aut quomodo
 rex non obediuit uati? Ille namque praecipit debi-
 les Aegyptios exilio deportari, hic autem eos
 ad sectionis lapidum destinauit, ianquam ope-
 rarijs indigens, & non purgare proninciam uo-
 lens. Aut autem quod uates semetipsum pere-
 mit, prauidens deorum iram, & quae erant in
 Aegypto futura, & conscripuit librum regi
 reliquum.

Reliquit. Proinde quomodo ab initio uites etiam
 suum interitum non praesciuit? quomodo non re-
 pente regi contradixit uolenti uidere deos? aut
 qua ratione timebat, iam non sui temporis cala-
 mitates? aut quid nā grauius imminabat, quod
 morte praeniret? Quod uerò inter omnia stal-
 tius est uideamus: Audiens enim hac, inquit,
 & de futuris iam metuens, debiles illos quibus
 Aegyptum purgare debuerat, neq; tūc de pro-
 uincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciui-
 ratē dedit dudum à pastoribus habitatā: quae no-
 cabatur Auaris. Ad quam congregati, prin-
 cipem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopo-
 litanis: qui eis legem posuit, ut neq; deos adorā-
 rēt, neq; ab Aegyptiaca festiuitatis animalibus
 abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consume-
 rent, nullq; penitus miscerentur. nisi cum qui-
 bus coniurati esse uidebantur: & iureiurando
 multitudinem obligata, quatenus in eis legibus
 perdurarent, Auarim ciuitatem munitam con-
 tra regem dicit eos bello sumpsisse. Adiecit au-
 tem, quia misit Hierosolymam rogans illos pro
 auxilijs exhibendis, & daturum Auarim cō-
 promittēs, qua foret ex Hierosolymis uolentium
 exire maiorum: & ex qua procedentes omnem
 Aegyptum obtinerent. Deinde subiungit illos
 quidem uenisse cum ducens milibus armatorū.
 Regem uerò Amenophin Aegyptiorum, cum
 nollet repugnare deo, mox ad Aethiopiā resu-
 gisse

gisse, & Apion cum alijs sacris animalibus de-
nexisse. Hierosolymitas uerò inuasionem facta, &
civitates depopulatos, & templa concremassè,
& equestres peremisse refert: et nulla iniquitate
aut crudelitate abstinuisse. Qui uerò politia &
leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere
Heliiopolites, nomine Orsaphius, uocatus ab ap-
pellatione Osireos Heliiopolitani dei; & mutato
nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo uerò
anno Amenophin, postquàm regno pulsus est, ex
Aethiopia profectus cum multis mulibus dicit:
& congressum contra pastores atq; pollutos, ha-
bita cõflictione, uicisse. & multos interficietem,
usq; ad fines Syria persecutus. In his iterum non
intellexit sine uerisimilitudine se mementi. Lepro-
si nanq; & cū eis multitudo collecta debilius, li-
cet primus irasceretur regi, circa se utiq; ta-
lia faciendi, secundum pramonitionem uatis, tamen
eum à seclione lapidum sunt egressi, & provin-
ciã percepere, omnes circa eum mitiores effecti
credendi sunt. Porro si adhuc & illum odio ha-
bebant, seorsum magis insidiari potuissent, non
omnibus bellum inferre, cū scilicet plurimi existen-
tes multorum illic cognationes haberent. Pro-
inde etiam si contra homines pugnare decreue-
re, non tamen contra deos impietatem gerere
presumebant: nec contraria suis agere legibus,
in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaq;
nos Manethoni gratias agere: quoniam huius
iniqu

iniquitatis principes dicit, nō eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisiurandi vinculū illorū multitudine conuenisse. Illud autē quomodo nō irrationabile est? Domesticorū quidē & amicorū nemo cū illis rebellauit, nec periculorū belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymā, ut ab eis auxilia poscerēt. Quanam amicitia aut societate intercedente? hostes enim magis erāt, & moribus plurimū differebāt. At illi cōfestim, ut ait, nocētibz morē gessere, nēpe inducti pollicitationibus, q̃ Aegyptiū occupaturi essent. Quasi ipsi nō admodum eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsī fuerāt: qui si ium miserā aut egenā uitā egissent, merito fortasse negotiū aggressi essent. Cū autē urbē habitaret fortunatam, & agrū amplū meliōrē Aegypto colerēt, quid tandē erat, cur ob ueteres hostes, eosq; corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirent: neq; enim futuram regis fugā praeſciebant: nam, ut ipse dixit, filius Amenuphis cū trecentis milibus ad Pelusiū occurrebat: & hoc quidē omnino sciebant qui proficiscebantur: mutationē uerō propositi & fugam unde cōiectare poterāt? Deinde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanū exercitiū: atq; hac eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hac sine

aliunde accito militi obijcienda, cum eadē ante
aduentū eorum fecissent, facturosq; se iurassent
ipsi Aegyptij. Quinetiā aliquāto post Ame-
nuphis hostes aggressus praelio uicit: fusosq; ac
fugatos Syriam usq; persecutus est. adeo scilicet
Aegyptius est omnibus undecunq; inuadētibus
capti facilis: & qui tunc ea iure belli potiebā-
tur, cum scirent Amenuphin uiuere, neq; adi-
tus ab Aethiopia cōmuniucrāt, multas ad hoc
cōmoditates habentes, neq; alioqui copias con-
traxerant. Ille uerò usq; Syriā trucidans eos (ut
ait) persecutus est per arcosa & inaquosa lo-
ca. Scilicet ea uel quicquid exercitū transire expe-
ditū est. Igit̃ autore Manethone neq; ex Ae-
gypto genus nostrū oriūdū est, neq; illinc aliqui
admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum
multos in lapidicinis perisse uerisimile est, mul-
tos in praelijs, plurimos uerò postremò & in fu-
ga. Superest ut de Moyse illi contradicā. Hunc
uirū mirandū Aegyptij & diuinū existimant,
sed nō sine blasphemia incredibili sibi uindica-
re conātur: dicētes Heliopoliten esse unū sacer-
dotū, ob lepram cū alijs pulsum. Ostenditur au-
tem in ratione temporū. D X V I I I. annis prior
fuisse, & patres nostros ex Aegypto in regionē
quā nunc tenemus eduxisse. Quod uerò eiusce-
modi calamitatis corpus expers habuit, ipsius
dicta indicāt. Leprosis enim & oppidis & ui-
cis interdixit, ne seorsim in lacro nestitu agant:

& cum

Et cum qui eos attingisset, aut sub idem tectum
 successisset, pro impuro habet. Quin etiam si eo
 morbo liberari, Et in pristinum restitui cōtin-
 gat, prescripsit certas purificationes, mūdatio-
 nes, Et fontanarū aquarū lauacra, Et omniū pi-
 lorū abrasiones: multisq; et varijs sacrificijs per-
 actis, cum demū sanctā urbē adeundā. Atqui
 contrā par erat q̄ talē calamitatē expertus esset
 providentiā aliquā ac humanitatē exhibere si-
 mili infortunio prestis. Nō solū autē de leprosis
 sic leges tulit, sed ne minima qdē corporis parte
 mutilatos ad sacrorum curā admisit. Sed etiā si
 iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eū
 priuauit. Quomodo igitur uerisimile est illum
 has aduersus semetipsum cū opprobrio suo dā-
 noq; tulisse leges? Quin Et nomen ualde in-
 credibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) no-
 cabatur. Hoc ad transmutationē nihil quadrat.
 Verū autē nomen significat ex aqua seruatum
 Moſen. Nā aquā Aegyptij Moy uocat. Satis
 igitur declaratū existimo, q̄ Manethon quate-
 nus ueterū scripta sequitur, nō multū à ueritate
 aberrat. Vbi uerò ad uulgares fabulas se uertit,
 aut absurdè eas confingit, aut in odiū gentis lo-
 quentibus credit. Post hunc inquirere libet in
 Charemonem. Hic enim Aegyptiacā se scribere
 historiā professus, addens idē nomen regis quod
 Manethon, Amenophin, Et filium eius Rha-
 messen, ait Isidem in somnis Amenophi appa-
 ruisse,

ruisse, incensante q̄ templū suū per bellū dirutū
esset. Phritiphauten uerò sacrū scribā dixisse, s̄
a pollutis hominibus Aegyptiū repurget, libe-
randū eum à nocturnis terroribus: atq; ita de-
lectu uitioforum morbidorūne habito, C C L.
milia ē finibus eiecta. Duces uerò eorum fuisse
scribas Mosē & Iosephū, quē etiā sacrū scri-
bā fuisse: Aegyptiā uerò eis nomina esse, Mosi
Tisithē, Iosepho Petesephi. Hos Pelusū uenisse,
ibi q; offendisse C C C L X X X. milia, ab A-
menophi relicta, qua is in Aegyptiū trāsferre
noluerat: cū his ic̄to fœdere cōtra Aegyptium
expeditionē habitā. Amenophin autē nō expe-
ctato impetu eorū, in Aethiopiā fugisse, relicta
uxore grauida: quā delitescētē in quibusdam
spelūcis enixā puerū nomine Messenē: eū postea
quā ad uirilē atatē peruenisset, expulisse Indeos
in Syriā numero circiter ducēta milia. & pa-
rem Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et
hac quidē Charemon. Reor autē ex his ipsis qua
dicta sunt amborū uanitatē apparere. Si quid
enim ueritatis subesset, impossibile erat in tan-
tum eos discrepare. At qui mēdacīa cōponūt,
nō aliorū scriptis consona scribunt, sed qua ipsis
libet confingunt. Ille igitur regiā cupiditatē ui-
dendi deos, ait initium fuisse pollutos ej̄ciendi.
Charemon autē suū de Iside somniū finxit: &
ille qdē Amenophin dixit indixisse regi pur-
gationē: hic uerò Phritiphauten. Iam multum
dinis

dinis numerus sanè belle congruit, illo octua-
 ginta milia referente, hoc ducèta quinquagin-
 ta. Præterea Manethon primum in lapidicinas
 eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitan-
 dam traductos, ac reliqua Aegypto bello ue-
 xata, tum demum acciuisse dicit a Hierosolymi-
 tis auxilia: Charemon, Aegypto decedentes cir-
 ca Pelusium inuenisse trecenta octuaginta mi-
 lia hominum ab Amenophi relictæ, ac cum illis
 rursus Aegyptum inuasisse: Amenophinque in
 Aethiopia fugisse. Quod uerò egregium est, ne
 illud quidem quinam & unde erant tam nu-
 merosus exercitus dixit. Aegypti ne an ex-
 terni: neque causam indicauit, ob quam eos rex in
 Aegyptum inducere noluit: qui de leprosis &
 Iside somnium cõsinxit. Mosi uerò & Iosephum,
 quasi eodem tempore simul expulsam Charemon
 adiunxit, et quidem quatuor ataribus ante Moy-
 sen defunctum, quarum sunt anni ferè centum septua-
 ginta. Quin & Rhamesses Amenophis filius,
 secundum Manetonem quidem adolescens bellum ad-
 ministrat cum patre, & cum eodem exulat fuga
 elapsus in Aethiopia. Hic autem fingit cum post
 patris obitum in spelunca quadam natum, & postea
 praelio uictorem, & Iudæos in Syriam expellentem
 numero circiter CC. milia. O facilitatem: neque
 enim prius quinam erant illa CCCLXXX.
 milia dixit, neque quomodo CLXXX. milia
 perierint: in acie ceciderint, an ad Ramessem

transfugerint. Quod uerò maxime mirū est, ne
 cognoscere quidem ex eo licet, quosnā nocet Iu-
 daeos, uel uiris eorū dei hāc appellationē: illisne
 CCC. milibus leproforū, an his CCCCLXX.
 milibus, qua circa Pelusiū erant. Sed stultū for-
 tasse sit redarguere eos, qui à semetipsis regar-
 gūti sunt: ferendum enim erat utiq; si ab alijs
 redarguti fuissent. His addam *Zysimachū*, idem
 quidē habens cum predictis argumentū uen-
 daci, uerū enormitate signēti illos uincētem,
 unde apparet eū magno odio confinxisse: dicit
 enim, Quā tēpestate *Bocchoris* in *Aegypto* re-
 gnabat, populū *Iudaorū*, q̄ essent lepra, scabie,
 & alijs quibusdā morbis infecti, ad tēpla cōsu-
 gisse, ut mendicato alerentur: multis autē homi-
 nibus morbo correptis, sterilitatē in *Aegypto*
 accidisse. *Bocchorim* uerò *Aegyptiorū* regē ad
Ammonē, scitatū oracula de sterilitate, misis-
 se. Responsum uerò à deo, repurgāda esse templa
 ab hominibus impuris et impijs, eiectionis eis ē tē-
 plis in loca deserta. Ceterū scabiosos ac leprosos
 mergendos, tanquā sole horū nitā agreferentes
 & templa expianda: atq; ita fore ut terra fru-
 ctum ferat. *Bocchorim* autem accepto oraculo,
 accersitisq; sacerdotibus ac sacrificijs, insisse col-
 lectis impuratis, hos multis tradidi deportandos
 in desertum: leprosos uerò ac impetiginosos
 plumbeis lamenis inuolutos in pelagus deieci:
 quibus submersis, reliquos congregatos & in
 loca

locâ deserta expositos esse, ut perirent: eos habito cōcilio cōsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse: sequētiq; nocte ieiunatū, ut numē propitiū eos seruaret. Insequenti uerò luce à Moise quodam consiliū datum, irent conferri una uia, usq; dum ad loca culta perueniretur: tum præcepisse eum, ne cui hominū in posterū beneuoli essent, utq; consiliū malum potius quā bonū darent: deorumq; templa & altaria quotquot inuenirent euerterēt. Quibus cōprobatīs ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertum, ac post multa incōmoda eādem ad loca culta perueniū. Tum uerò & hominibus iniuriose iracundis, & fanis compilatis ac incensis, uenisse in eam qua nunc Iudæa dicitur: cōditāq; ciuitate hic habitare, urbem uerò *ἱερὸσολῶν* ex re nominatam: aliquanto autē post iam auctos uiribus mutasse nomen nitandi probri gratia, & urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos uocasse. Hic non eundem quem illi inuenit regem, sed recentius nomen consinxit: & omisso somnio ac propheta Aegyptio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus: ait enim ad templa collectam multitudinē Iudeorum, incertum leprosis ne nomen imponens, an q̄ solos Iudæos morbus occuparit: dicit enim, *populus Iudæorum. Qualis? aduena, an indigena?* Cur igitur eos cum suis Aegyptij, Iudæos

nocas? Quòd si hospites sunt, cur undenam sunt non dicis? Quomodo autem cum rex iam multos ex his mari merisset, reliquos in loca deserti eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quomodo pertransierunt desertū, & occupauerunt regionem quam nunc tenemus: & condiderunt urbem, & extruxerunt templum apud omnes celebre? oportebat autem de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnā, & ex quibus ortus: quamobrem nerò tales eis inter eundū aggressus sit ferre leges, de dijs, etiā erga homines iniustas. Siue enim Aegyptij erant genere, non tam facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebant leges longa consuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunquam se illis fore beneuolos, rationem non absurdam habuissent. Quòd si bellum internecium aduersus uniuersos mortales susceperunt, cum essent (ut ipse ait) miseri, & omnium opis egei, maxima stultitia non illorum, sed hac fingentis ostēditur. Iste nāq; etiā nomen imposuū civitati à templorū spoliatioe, praesumpsit dicere, et hoc postea fuisse mutatuū. Mirū ni, quia posteris quidē turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi nerò qui fundauere urbē, ornare semetipsos etiā vocabulo credidere. Hic autē generosus vir pra nimia detractionis impotētia non intellexit, Hierosolyma non idem noce Iudaica quod Graca

fig

significare. Quid ergo amplius quilibet diceret
contra mendacium tam impudenter expositum?
Sed quoniam congruam iam magnitudinem su-
scipit hic liber, aliud faciens principium, cate-
ra presentis operis explanare tentabo.

FL. IOSEPHI DE
ANTIQUITATE IUDAEOR-
um contra Apionem Alexan-
drinum, ad Epaphroditum,
LIBER II.

PRIORI quidē uolumine, cha-
rissime mihi Epaphrodite, de
antiquitate nostra monstravi,
Phœnicū & Chaldaorū, Ae-
gyptiorūq; literis satisfaciēs ne-
ritati: multosq; Græcorū cōscriptores adducēs,
& meā ē diuerso disputationē aduersus Mane-
thonē, & Charemonem, & alios quosdā exhi-
bui. nunc autem inchoabo reliquos arguere, qui
contra nos aliqua conscripserunt. Impulsus enim
sum cōtra Apionē respondere grāmaticū, si ta-
mē assumi hoc oportet officiū. Horū igitur, quæ
ab eo cōscripta sunt, alia quidē similia sunt di-
ctis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uerò
quādā tātūmodo detractiōne habētia, & mul-
tā (ut ita dixerim) ineruditi probationē, tāquā
ab homine cōposita, & moribus prauo, & io-
sius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uerò

multi hominū propter stultitiā suā his potius
sermonibus capiūtur, q̄ illis quā multo studio cō
scribūtur: ex derogationibus quidem gaudēt,
praconijs uerū mordētur, necessariū duxi ne hūc
quidē inscrutatum relinquere, qui nos tanquā
in indicio criminatur. Etenim hoc quoq; ple-
risq; mortalium insuū uideo, ut gaudeant quoties
maledictus quispiā ipse sua mala à laceſſito au-
dit. Et quidē nec orationē eius legere facile est,
neq; aperitē cognoscere quid dicere uelis: sed ue-
lus in multa tumulatione ac mendaciorū per-
plexitate nūc similia supra pensatis de maio-
rum nostrorū ex Aegypto migratione affert:
nunc incolas Alexandria Indeos calūniatur:
insuperq; de sacris tēpli nostri ceremonijs atq;
alijs ritibus nostris accusationem admiscet. Pa-
eres igitur nostros nec Aegyptios genere faſi-
ſe, neq; ob labem corporum aut similem aliam
calumniam inde pulſos, non mediocriter solū,
sed penē ultra modum, superius à me declara-
tum exiſtimo: ceterū quā his adiungit A-
pion, compendio memorabo. Dicit enim in ter-
tio verbum Aegyptiacarum hac: Moſes, ut
accepi à grandioribus natu Aegyptijs, Heliopoli-
tanes erat, qui patrijs institutis morib; sub-
dinales preces ad septa qualia ciuitas ha-
bebas, reduxit: ad subſolanū autē omnia cōuer-
tebat. ita enim Heliopolis ſua est: p obeliſcis ue-
rò ſtatuit colūnas, sub quibus cen peluis forma
exp

exprimebatur: umbra uerò in eam incidēs, ut
 pote per sudō, eundē semper cū sole cursum cir-
 cūuoluebat. Atq; huiusmodi est admirāda
 illa huius grāmatici phrasis. Mendacium uerò
 eius nō tam nostris uerbis euidenter coarguitur,
 quā Moseos operibus: neq; enim cū primū ta-
 bernaculū Deo cōstrueret, aut ipse ullā talē for-
 mā ei indidit, aut posteros facere praecepit: atq;
 is qui postea templū Hierosolymis cōstruxit
 Solomon, omni tali curiositate abstinnit, qualē
 cōfinxit Apion. Accepisse autē se dicit à ma-
 ioribus natū Mosen Heliopolitanū: scilicet ipse
 iunior, sed his fidē habēs, qui per atātē illum sa-
 miliariter nōuerāt. Et de Homero quidē poēta,
 quāuis grāmaticus, nō posset quānā eius suā pa-
 tria certō affirmare, neq; de Pythagora tantum
 nō heri nudiūse tertius nato: de Mose uerò
 tam multis annis illos precedere tam facile de-
 cernit, credēs seniorū relationi: unde manifestū
 illum mēiri apparet. Quin & temporū ratio,
 quibus Mosen ait eduxisse leprosos & cecos et
 claudos, belle cōcinit iuxta grāmaticū hunc di-
 ligentissimū. Manetho enim regnante Tethmo-
 si Indeos dicit ex Aegypto discessisse, annis
 CCCXCIII. antequā Danaus apud Argos
 exularet, Lysimachus autē tēpore Bocchoris re-
 gi, hoc est ante annos M. DCC. Molon uerò et
 alij quidā, ut cuiq; uisum est. At uerò Apion
 ceteris fide dignior, exacte illum exitū definitis

VII Olympiade, & huius anno primo: quo, ut
 ait, Pœni Carthaginē condiderūt. Carthaginis
 autem mentionē adiecit, ratus argumentū id
 veritatis se habiturū evidentissimum: nec ani-
 maduertit à semetipso adductū quo coargue-
 retur. si enim de hac colonia monumentis Phœ-
 nicū credendū est, in illis Hira rex traditur an-
 tiquior Carthagine cōdita annis plus quàm CL.
 de quo superius ex Phœnicū cōmentarijs pro-
 bavi, q̃ Solomonī templi Hierosolymitani con-
 ditori amicus fuerit, & multa ad tēpli fabricā
 cōtulerit. Solomon uerò adificauit tēplum post
 Iudeorū discessum ex Aegypto annis DCXII.
 Porro numerū pulforū eandē quē Lysimachus
 cōmentus (ait enim C. & X. eorū fuisse millia)
 miram quandā & credibilē reddit causam, cur
 sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit)
 sex dierū itinere, inguinū ulceribus affecti sunt:
 & hac de causa septima die quiererūt, incolu-
 mes cōstituti in regione qua nūc Iudæa uoca-
 tur: & appellauerūt eam diē sabbatū, seruata
 Aegyptiorū uoce: nam inguinis morbū Ae-
 gyptij uocāt sabbatosim. An nō igitur uel de-
 ridenda hac nugacitas, uel cōtra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? Apparet enim
 q̃ omnes inguinibus laborauerint, hominum
 millia centū & decem. Atqui si erant caci &
 claudi & morbidī, quales fuisse Apion ait, ne
 unius quidem diei iter progredi potuissent: sin-
 autem

autem poterāt per magnā solitudinē proficisci, pratereaq; sibi obsistentes vincere populariter repugnando, nequaquā uniuersi post sextā diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiā euenire itor agentibus necesse est, sed plurimorū millū exercitus definita semper itinera peragiūt: neq; temerē ita accidisse uerisimile uidetur, est enim omnino absurdū. At uerō mirificus hic Apion sex quidem diebus eos peruenisse in Iudaeam prädixit: rursus autē Moſen cōscenso mōte, qui Aegyptum inter & Arabiam situs est, nomine Sinaus, quadraginta diebus delituisse dicit, indeq; descendente Iudaeis leges dedisse. Atqui quomodo possibile est, eosdē et quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco manere, & quod in medio spatiū est, id totū sex diebus pertransire? Sabbati uerō appellationis grammatica ratio, quā adfert, multā impudētia pra se fert, uel certe magnā imperitiā. Nam haec uoces Subbo & Sabbatū, inter se maximē differunt. Sabbatum enim secundū Iudeos quies est ab omni opere. Subbo uerō, ut ille affirmat, Aegyptijs inguinū morbum significat. Tales quasdā de Moſe & Iudeorū ex Aegypto profectione Aegyptius Apion nouitates finxit, prater aliorū cōmementis auctoritatē. Et quid mirū si de nostris mentitur patribus? quandoquidē de se ipso contra mentitus est: & natus in Oasi Aegypti, pri-

mas iste *Aegyptiorum* existimatus, verā quidē
patriā & genus suum abiurauit: *Alexandri-*
num autē se melius, confirmat generis sui pra
uitatē. Merito igitur quos odit & cōiūis inse
latur, eos *Aegyptios* appellat: nisi enim pesti
mos esse existimaret *Aegyptios*, semet ex eorū
genere haud eximeret: quandoquidē qui se de
celebritate patriā iactāt, honorificū quidē du
cunt ab ea denominari, coarguunt uerō eos, qui
præter ius in eandē sese ingerere conātur. Erga
nos autē alterutro modo affecti sunt *Aegyptij*:
aut enim cū gloriabundi cognatos se simulāt,
aut participes nos infamiae suae cooptant. At
praclarus iste *Apion* uidetur contumeliosam
nostrum insectationē, quasi mercedem uoluisse
reddere *Alexandrinis*, pro data sibi ciuitate:
sciensq; eorū cum habitatoribus *Alexandria*
Iudais simultatē, proposuit quidē illis conuiuiū
facere, unā tamē comprehendit reliquos quoq;
uniuersos, utrobique impudēter mentiens. Videamus
igitur, quanam sint illa grania & non fe
renda, de quibus habitatores *Alexandria* *Iu-*
deos accusat. Venientes, inquit, ē *Syria*, sedes fi
xerunt ad importuosum mare, undarum vicini
assuleibus. Ergo si locus opprobrium habet, nō
quidem patriae suae sed tamē quā patriā dicit,
Alexandria cōiiciatur. Illius enim & mariti
ma ora pars est, ut omnes cōfirmant ad inhabi
tandum optima: quā si *Iudai* per vim occupa
uerunt

nerunt, ita ut ne post quidem eijcerentur, fortitudinis eorū argumentū est. Verū Alexander eis locum ad incolendū dedit, & parē cum ipsis à Macedonibus honorē cōsecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiā sedes posuissent, & hodieq; eorū tribus appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolās Alexandri regis, Ptolemai; Lagi ac successorum illius Aegypti regum, & columnā stantem Alexandria ac iura continentē quae Caesar magnus Iudeis cōcessit: haec, inquā, si sciens, contraria scribere ausus est, malus erat: sin autē nihil horum novit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari dicit, qd cū Iudei essent, Alexandrini vocati sunt, similis insciēte est. Omnes etenim q ad coloniā aliquā deuocant, etsi plurimū ab alterutris genere differāt, à cōditoribus appellationē accipiūt. Et qd opus est de alijs dicere? nostrorū enim ipsorū hi, q Antiochiā inhabitāt, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuiū eis dedit cōditor Selencus. Simuliter et qui in Epheso cōmorantur, & alia Ionia cum ciuib; exinde natis eandē appellationē habēt, hac praebeantibus eis regni successoribus. Romanorū verò clementia, cunctis non parvulū donū appellationis suae concessit, non solum viris singulis, sed etiam maximis gentibus in communi. Hispani deniq; antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani vocantur.

aur. Si uerò hunc modū aufert cōmunis ciuita-
tis Apion, desinas semetipsum Alexandrinū
dicere. Natus enim in intima Aegypto, quo-
modo erit Alexandrinus, iure ciuitatis, siue
ipse in nobis dicit, ablato? cū solis Aegyptijs
nunc orbis domini Romani, participari cuiusli-
bet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic autem
praclarus dignitates quas ipse impetrare pro-
hibetur adipisci nō ualens, calumniari conatur
eos qui hac iustissimè perceperere. Non enim pro-
pter inopiā habitatorum ciuitatis, quā studiose
aedicabat Alexander, nostrorū aliquos ibi col-
legit: sed omnes approbans diligenter ex uirtu-
te, ac fide dignos inueniēs, hoc praconiū nostris
exhibuit, cū gentē nostrā studeres nō medio-
criter honorare. Ait enim Hecataeus, quia pro-
pter māsuetudinē atq; fidē, quā ei praeuere In-
dae, Samariā regionē adiecit, ut eā sine tributis
haberent. Similiter quoq; sensu post Alexan-
dram etiā Ptolemeus Lagi de Iudeis in A-
lexādria cōmorantibus. Nam Aegyptiaca eis
castra cōmisit, arbitratus fide simul eorū et for-
titudine conseruanda: Et in Cyrene credens se
euentissimè regnaturū, Et in alijs Libya ciuitati-
bus, ad ea loca paritē Iudeorū habitandi causa
direxit. Post hunc autē Ptolemaeus, qui Phila-
delphus est appellatus, nō solum si qui suere ca-
ptiui apud eos nostrorū, omnes absoluit, sed Et
pecunias eis sepius condonauit: Et (quod ma-

*ximum est) desiderauit agnoscere nostras leges,
 & sacrarū scripturarū uolumina concupiuit:
 misitq; rogans destinari uiros qui ei interpre-
 tarentur legē: & ut hac apprimē conscriberen-
 tur, diligentia hanc cōmisit nō quibuscunq; ui-
 ris, sed Demetrium Phalcreū, & Andream,
 & Aristelū, quorū eruditione sui seculi De-
 metrius facile princeps erat, alij uerò habebant
 custodia corporis sibi creditā, huic cura prae-
 cit. Non enim leges, & patrū nostrorū philoso-
 phiam discere cōcupisceret, si his utentes despi-
 ceret, & non potius ualde miraretur. Apion
 autē penē omnes in ordine successores eius Ma-
 cedonū reges ignorauit habuisse erga nos pra-
 cipuū familiaritatis affectū. Tertiū namq; Pto-
 lemaus, qui uocatur Euergetes, fortiter obrinēs
 Syriam uniuersam, non dīs Aegyptiacis pro
 uictoria solennitates gratificas immolauit: sed
 ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut
 nostri moris est, Deo gratificauit, dignissimāq;
 dicanit ornamenta uictoria. Philometor autē
 Ptolemaus, et eius uxor Cleopatra, omne regnū
 cōmisere Iudais: & duces totius fuere militia
 Onias & Dositheus Iudai: quorū nominibus
 derogat Apion, cū debuisset opera eorū potius
 mirari, & gratias agere, quoniam liberauere
 Alexandriam, cuius ciuis uideri uult. Nam
 dum rebellio surrexisset in Cleopatra regno, &
 periculum pessimae perditionis instaret, istorum
 labore*

labore ciuitas intestinis praelijs est erepta. Sed
postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exerci-
tum paruum, cum esset illic Thermus praesens Ro-
manorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque
iuste factum est. Ptolemaeus enim, qui cognomi-
natus est Physcon, mortuo suo patre Ptolemaeo
Philometore, egressus est de Cyrene, uolens regi-
nam Cleopatram expellere, et filios regis, ut ipse
regnum iniuste sibi applicaret: propter hac
ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra
suscepit: et fide quam habuit circa reges, nequa-
quam in necessitate deseruit. Testis autem Deus in
stitia eius manifestus apparuit. Nam Physcon
Ptolemaeus cum aduersum exercitum quidem Onia
pugnare praesumeret, omnes uero Iudaeos in ci-
uitate posuit cum filiis et uxoribus capiens, nu-
dos atque uinctos elephanti subiecisset, ut ab eis
concubini deficerent, et ad hoc etiam bestias ipsas
inebriasset, in contrarium qua praeparauerat, ene-
mere. Elephanti enim relinquentes sibi apposuit
Iudaeos, impetu facto super amicos eius, multos
ex ipsis interemere. Et post hac Ptolemaeus qui-
dem aspectum terribilem contemplantus est, prohiben-
tem se ne illis noceret hominibus. Concubina ue-
ro sua charissima (quam alij quidem Ithacam, alij
uero Hirenen denominant) supplicante ne tanta
impietate perageret, et concessit, et ex his qua
egerat uel acturus erat, poenitentiam egit. Unde
recte hanc diem Iudaei Alexandria consistenti.

eo quòd aperte à Deo salutē promerere, celebrare noscuntur. Apion autē omniū calūniator, etiam propter bellū aduersus Physconē gestum, Iudaos accusare præsumpsit, cū eos laudare debuerit. Is autē etiam ultima Cleopatra regina Alexandrinorū meminit, ueluti nobis improprians, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitia & malorū operū defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiā dilexerint eam, uel in cōmuni cōtra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quae etiā sororē Arsinoē occidit in tēplo, nihil sibi nocentem. Peremit autē & fratrem infidēs: paternosq; deos, & sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnū à primo Casare, eius filio & successorī, rebellare præsumpsit. Antoniumq; corrumpēs amatorijs rebus & patriae inimicū fecit, & infidelē circa suos amicos instituit, alios quidē genere regali spoliāns, alios autē demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cū illū ipsum in nauali certamine relinquēs, id est maritum & parentē cōmunium filiorū, tradere cū exercitū principatū, & se sequi coēgit? Nouissime uerò Alexandria à Casare capta, ad hoc usq; perducta est, ut falsē hinc sperare se indicaret, si posset ipsa manu sua Iudaos perimere: eo q̄ circa omnes crudelis & infidelis extaret.

Putas'ne gloriandum nobis nō esse, si quemadmodum dicit Apion, famis tēpore Iudais triticum nō est mensa? Sed illa quidē pœnā subijs competentē. Nos autē maximo Casare utimur recte auxilij, atq; fidci quā circa cū cōtra Aegyptios gessimus: necnon & senatu eiuſq; consulis, & epistolis Caesaris Augusti, quibus nostra merita cōprobantur. Has literas Apionē oportebat inspicere, & secundū genera examinare testimonia sub Alexādro facta, et omnibus Ptolemais, & quae à senatu cōstituta sunt, necnō & maximis Romanis imperatoribus. Si uerò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria cōmorātibus metiri nō potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuria frumentorū, non accusatio Iudaorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudais in Alexandria cōmorātibus, palām est: nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quā ab alijs Alexandrinis translata est. Maximā uerò eis fidē olim à regibus datā cōseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodia, nequaquā his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc, Quomodo ergo, inquit, si sunt ciues, eosdē deos, quos Alexandrini nō colunt? Cui respondeo: Quomodo etiā cū uos sitis Aegyptij, inter alienigenos praelio magno & sine fœdere de religione cōtendistis? aut ceriē propterea non uos omnes dicimus Aegyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniam

- niam

niam bestias aduersantes natura colitis, multa diligentia nutriētes? cum genus utiq; nostrorum unū atq; idem esse uideatur. Si autem in uobis Aegyptijs tanta differētia opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliūde in Alexandriam aduenerūt, si legibus à principio cōstitutis, circa talia permāscere? Is autē seditionis causas nobis apponit: qui si cū ueritate ob hoc accusat Iudeos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpāre possit, eo q̄ noscamur habere cōcordiā? Porro etiā seditionis autores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donce enim Graci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullā seditionē aduersus nos gessere, sed amiquis cessere solēnitatibus. Cū uero multitudo Aegyptiorū creuisset inter eos, propter cōfusiones tēporū, etiā hoc opus semper est additū. Nostrū uerò genus p̄mansit purū. Ipsi igitur molestia huius fuere principiū, nequaquā populo Macedonicā habēte cōstantiā, neq; prudentiā Gracā: sed cūctis scilicet mētibus malis moribus Aegyptiorū, & antiquas inimicitias aduersum nos exercētibus. E diuerso nāq; factum est quod nobis impropere præsūmūt: nā cū plurimi eorū nō opportunē ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocāt eos qui hoc priuilegiū ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Aegyptijs neq; regū quisquā uidetur ius ciuitatis fuisse largitus, neq; nūc quilibet imperato-

rum. Nos autē Alexander quidem introduxit, reges autē auxere. Romani uerò semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis. Apio noluit, quia imperatorum nō statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: cū potius debuerit admirari magnanimitatē modestiāq; Romanorū, quoniā subiectos non cogūt patria intra transcedere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerētes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uolentia cōferuntur. Gracis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituire. Denique & patrū & uxorū filiorūq; figuras depingentes exulant: quidam uerò etiā nihil sibi competentū sumūt imagines: alij uerò & seruos diligentes, hoc faciūt. Quid ergo mirū est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē prabere uideantur? Porro autē legislator: nō quasi prophetaus Romanorū potentiam non honorandam, sed tanquā causam neq; Deo neq; hominibus uile despiciens, & quoniā totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alijs autem honoribus post Deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Rom. dignitatis ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudaorum talia

celebramus : verum cum nullas alias hostias ex
 comuni, neq; pro filiis peragamus, solis impera-
 toribus hunc honorem praeipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Haec
 itaq; communiter satisfactio posita sit adversus
 Apionem pro his quae de Alexandria dicta
 sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huius-
 modi fomitem praebuere, id est, Posidonium &
 Apollonium Molonis: quoniam accusant qui-
 de nos, quare nos eosdem deos cum alijs non co-
 limus: metientes autem pariter, & de nostro templo
 blasphemias componentes incongruas, non se putant
 impie agere, cum sit valde turpissimum liberis,
 qualibet ratione mensiri, multo magis de templo
 apud cunctos homines nominato, tanta sanctita-
 te pollere. In hoc enim sacrario Apion praesum-
 psit edicere, asini caput collocasse Iudaeos, & eum
 colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc
 affirmat fuisse de palatio, dum Antiochus Epi-
 phanes & exspoliasset templum, & illud caput
 inuenisset ex auro compositum multis pecunijs
 dignum. Ad hoc igitur primum quidem respon-
 deo, quoniam Aegyptius vel si aliquid tale
 apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare
 eum non sit deterior asinus furonibus & hircis
 & alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo
 non intellexit, operibus increpatus de incredibili
 suo mendacio. Legibus namq; semper utimur istis,
 in quibus sine fine consistimus. Et cum varij casus

nostram civitatem, sicut etiam aliorum nexan-
vini, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Lici-
nius Crassus, et ad novissimum Tuus Caesar, bello
vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmo-
di illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua
nihil nobis est apud alios effabile. Quia verò
Antiochus neq; instam fecit templi depredatio-
nem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, eum
non esset hostis, & socios insuper nos suos &
amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione
illic inuenit, multi & digni conscriptores super
hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitannus,
Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Ti-
magenes, & Castor chronographus, & Apollo-
dorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem
Antiochum transgressum fœdera Iudaorum, et
spoliasse templum auro argenteoq; plenum. Hac
igitur Apio debuit respicere, nisi cor asini ipse,
potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud
ipsos assolci coli: neq; enim extrinsecus alia ra-
tiocinatione mensitus est. Nos itaq; asinis neque
honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut
Ægyptij crocodilis & aspidibus: quando eos
qui ab istis mordentur, et à crocodilis rapiuntur,
felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud
nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera
sibi mei imposita sustinentes. Et si ad areas acce-
dentes comedant, aut proposita non adimpleant,
multas valde plagas accipiunt, quippe operibus

Et ad agriculturā rebus necessarijs ministrātes.
 Sed aut omniū rudissimus fuit Apion ad com-
 ponendum uerba fallacia, aut ceric ex rebus ini-
 tia sumens, hac implere non ualuit, quādo nulla
 potest contra nos blasphemia prouenire. Aliā
 uerò fabulam, derogatione nostra plenā, de Gra-
 eis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam
 qui de pietate loqui praesumunt, oportet eos non
 ignorare minus esse immundū per templa tran-
 sire, quā sacroribus scelestā uerba cōfingere.
 Isti uerò magis studuere defendere sacrilegum
 regē, quā iusta et ueracia de nostris et de tē-
 plo conscribere. Volentes enim Antiocho gra-
 tificari et perfidiam ac sacrilegium eius tegere
 quo circa gentem nostrā est usus propter egesta-
 tem pecuniarum, detrahentes nobis etiā quae in
 futuris essent, mentiti sunt. Propheta uerò aliorū
 factus est Apion, et dixit Antiochum in tē-
 plo inuicisse lectū, et hominem in eo iacentem,
 et appositam ei mensulam maritimis terrenisq;
 uoluitum dapibus plenā, et quod obstupuisses
 his homo. Illum uerò mox adorasse regis ingres-
 sum, tanquam maximam sibi opem prabiturū
 ac procidentem ad eius genua, extensa dextera
 poposcisse libertatem: et iubente rege ut confi-
 deret, et dicere quis esset, uel cur ibidem habi-
 taret, uel qua esset causa ciborum eius, tunc ho-
 minem cum gemitu et lacrymis lamentabiliter
 suam narraisse necessitatem. At, inquit, esse se

Gracum: & dum peragraret provinciã parandĩ uictus cãsa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templum, & inclusum illic, & à nullo cõspici, sed cuncta dapibus apparatione saginari. Et primum quidem hac sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse latitiam: deinde suspicionem, postea stuporem: postremum consulenti à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Iudeorum, pro qua nutriebatur: & hoc illos facere singulis annis quodam tempore consuetudo. Et comprehendere quidem Gracum peregrinũ, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eumq; corpus sacrificare secundum suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & insiurandũ facere in immolatione Graci, ut inimicitias cõtra Gracos haberent: & tunc in quandam fontem reliqua hominis percunctis abijcere. Deinde refert eum dixisse, paucos iam dies debitos sibi et superesse, atq; rogasse, ut reueritus Gracorum deos, et superans in suo sanguine insidias Iudeorum, de malis eũ circumstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non taneum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redamdat. Non tamen à sacrilegio priuat Antiochũ, sicut arbitrari sumus, qui hac ad illius gratiã conscripsere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templũ accederet: sed sic inuenit nõ sperant.

Finit

Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine Deo, quicquid inest mendacii superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facilitum est. Non enim circa solos Græcos discordia legi esse dignoscitur, sed maximè aduersus Aegyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari? ut aduersus solos Græcos renouata coniuratione per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile, ut ad has hostias omnes Iudæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum viscera illa sufficeret, sicut ait Apion? uel cur inuentum hominē quicumq; fuit (non enim suo nomine cōscripsit) aut quomodo eū in suam patriā rex nō eū pōpū deduxit? dū posset hoc faciens, ipse quidē putari pius, et Græcorū amator eximius, assumere uerò contra Iudæorū odiū auxilia magna cunctorū. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionē tēpli nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in cirenium, & harū singula propriā secundū legē habuere custodiam. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienigenis: mulieres tantūmodo mēstruata transire prohibebantur. In secundam uerò porticem cuius Eli Iudæi ingrediebantur, eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione munda. In tertiam, mase

*masculi Iudaorū mundi existentes atq; purifica-
 ti. In quartā autē sacerdotes, stolis indusi sacer-
 dotalibus. In adytum nerò soli principes sacer-
 dotum, propria stola circumamicti. Tanta nerò
 est circa omnia providentia pietatis, ut secūdam
 quasdam horas sacerdotes ingredi cōstitutū sit.
 Mane etenim aperto templo oportebat faciētes
 traditas hostias introire, et meridie rursus, dum
 clauderetur templum, deniq; ne uas quidem ali
 quod portari licet in templū, sed erant in eo so-
 lummodo posita, altare, mensa, thuribulum, can-
 delabrum, quae omnia in lege cōscripta sunt. Et-
 enim nihil amplius neq; mysteriorū aliquorum
 ineffabilem agitur, neq; inius ulla epulatio ad-
 ministratur. Hac enim quae praedicta sunt, habet
 totius populi testimonium manifestum, ratio-
 nemq; gestorū. Licet enim sint tribus quatuor sa-
 cerdotum, & harū tribuū singula habeant ho-
 minum plus quā quinq; milia, sit tamen obser-
 uatio particulariter per dies certos: et his trans-
 actis, alij succedētes ad sacrificia ueniūt: et con-
 gregari in templū mediāte die à precedentibus
 clauēs tēpli, et ad numerū omnia uasa percipiūt,
 nulla re quae ad cibū aut potū attingat in tēplū
 delata. Talia nanq; etiā ad altaria offerre prohi-
 bitū est, praeter illa quae ad sacrificia preparātur.
 Quid ergo Apionē dicimus, nisi nihil horum
 examinanrē, uerba increduli protulisse? Sed tur-
 pe est, historia ueram notitiam si proferre gram-*

maticus nō possit. Et sciēs templi nostri pietatē,
hāc quidē pratermisit. Hominis autē Graci cō-
prehensionē finxit, & pabulū ineffabile, & ci-
borū opulentiissimā claritatē: & peruios ingre-
diētes, ubi nec nobilissimos Iudaorū licet intra-
re, nisi fuerint sacerdotes. Hac ergo pessima est
impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū sedū-
tionē, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea si-
quidē mala ineffabilia, quae praedicta sunt, nobis
detrahere tētanere. Rursumq; tanquā pūssimus
deridet, adyiciēs fabula inania facta. Ait enim
illū retulisse, dū bellū Iudaei cōtra Idumaos ha-
berēt lōgo quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idu-
maorū qui in ea Apollinem colebat uenisse ad
Iudaos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus:
deinde eis promississe traditurū se eis Apollinē
deū Dorensiū: nēturūq; illū ad nostrū templum,
si omnes ascenderent, & adducerent omnē mul-
titudinē Iudaorū. Zabidū uerò fecisse quoddam
machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, &
in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita am-
bulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stel-
la per terrā iter agēs. Porro Iudaos inopinabili
uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse
silentium. Zabidum uerò multa quiete ad tem-
plum uenisse, & aureum detraxisse asini caput
(sic enim urbane conscribit) & rursus Doram
uolociter aduenisse. Igitur & nos dicere possu-
mus, quia asinum, hoc est si metipsum Apion
gra

Putas' ne gloriandum nobis nō esse, si quemad-
modum dicit Apion, famis tēpore Iudais tri-
ticum nō est mensa? Sed illa quidē pœnā subjē-
competentē. Nos autē maximo Casare utimur
reſte auxilij, atq; fidci quā circa cū cōtra Ae-
gyptios geſſimus: necnon & ſenatu eiūq; con-
ſulis, & epistolis Caſaris Auguſti, quibus no-
ſtra merita cōprobantur. Haſ literas Apionē
oportebat inſpicere, & ſecundū genera exami-
nare reſtimonia ſub Alexādri facta, ei omni-
bꝯ Ptolemais, & qua à ſenatu cōſtituta ſunt,
necnō & maximis Romanis imperatoribus. Si
uerō Germanicus frumenta cunctis in Ale-
xandria cōmorātibꝯ metiri nō potuit, hoc in-
dicium eſt ſterilitatis ac penuria frumentorū,
non accuſatio Iudaorum. Quid enim ſentiant
omnes imperatores de Iudais in Alexandria
cōmorātibꝯ, palam eſt: nam adminiſtratio tri-
tici nihilo magis ab eis, quā ab alijs Alexan-
drinis translata eſt. Maximā uerō eis fidē olim
à regibus datā cōſervare, id eſt, fluminis cuſto-
diam, totiusq; cuſtodia, nequaquā hiſ rebus in-
dignos eſſe iudicantes. Sed ſuper hoc, Quomodo
ergo, inquit, ſi ſunt ciues, eoſdē deos, quos Ale-
xandrini nō colunt? Cui reſpondeo: Quomodo
etiā cū uos ſiis Aegyptij, inter alienos pra-
lio magno & ſine fœdere de religione cōtendi-
ſis? aut cerſe propterea non uos omnes dicimus
Aegyptios, & neq; cōmuniter homines, quo-
- niam

niam bestias aduersantes natura colitis, multa diligentia nutriētes? cū genus utiq; nostrorum unū atq; idem esse uideatur. Si autem in uobis *Aegyptijs* tanta differētia opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliūde in *Alexandriam* aduenerū, si legibus à principio cōstituis, circa talia permāscere? Is autē seditionis causas nobis apponit: qui si cū ueritate ob hoc accusat *Iudaos* in *Alexādia* cōstitutos, cur omnes non culpāre possit, eo q̄ noscamur habere cōcordiā? Porro etiā seditionis auctores, quilibet inueniet *Apionis* similes *Alexandrinorū* fuisse ciues. Donce enim *Graci* fuere & *Macedones* hanc ciuitatē habentes, nullā seditionē aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solēnitatibus. Cū uero multitudo *Aegyptiorū* crenisset inter eos, propter cōfusiones tēporū, etiā hoc opus semper est additū. Nostrū uerò genus p̄mansit purū. Ipsi igitur molestia huius fuere principiū, nequaquā populo *Macedonicā* habēre cōstantiā, neq; prouidentia *Gracā*: sed cūctis scilicet uicibus malis moribus *Aegyptiorū*, & antiquas inimicitias aduersum nos exercētibus. E diuerso nāq; scilicet est quod nobis impropere praesumūt: nā cum plurimi eorū nō opportunē ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocāt eos qui hoc priuilegiū ad omnes impetrasse noscuntur. Num *Aegyptijs* neq; regū quisquā uidetur ius ciuitatis fuisse largitus, neq; nūc quilibet imperato-

rum. Nos autē Alexander quidem introduxit, reges autē auxere, Romani uerò semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apio noluit, quia imperatorum nō statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigētib;: cū potius debuerit admirari magnanimitatē modestiāq; Romanorū, quoniā subiectos non cogūt patria iura transcendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerētes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uolentia cōferuntur. Gracis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Denique & patrū & uxorū filiorūq; figuras depingentes exultant: quidam uerò etiā nihil sibi competentiū suauit imagines: alij uerò & seruos diligentes, hoc faciūt. Quid ergo mirū est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē prabere uideantur? Porro autē legislator: nō quasi prophētans Romanorū potentiam non honorandam, sed tanquā causam neq; Deo neq; hominibus uilē despiciens, & quoniā totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alijs autem honoribus post Deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Rom. dignitatis ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudeorum Italia

celebramus : verum cum nullas alias hostias ex
 comuni, neq; pro filiis peragamus, solis impera-
 toribus hunc honorem precipuum pariter exhi-
 bemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc
 itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus
 Apionem pro his qua de Alexandria dicta
 sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huius-
 modi fomitem præbuere, id est, Posidonium &
 Apollonium Molonis: quoniam accusant qui-
 dē nos, quare nos eosdem deos cum alijs non co-
 limus: mētientes autē pariter, & de nostro tēplo
 blasphemias cōponētes incongruas, nō se putant
 impiē agere, cum sit valde turpissimum liberis,
 qualibet ratione mentiri, multo magis de templo
 apud cunctos homines nominato, tanta sanctita-
 te pollēte. In hoc enim sacrario Apion præsum-
 psit edicere, asini caput collocasse Iudeos, & eū
 colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc
 affirmat fuisse depalasū, dum Antiochus Epi-
 phanes & exspoliasset templum, & illud caput
 inuenisset ex auro compositum multis pecunijs
 dignum. Ad hoc igitur primum quidē respon-
 deo, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale
 apud nos fuisset, nequaquam debueras increpare
 eum non sit deterior asinus furonibus & hircis
 & alijs, qui sunt apud eos dij. Deinde quomodo
 nō intellexit, operibus increpatius de incredibili
 suo mēdacio. Legibus nāq; semper utimur iisdē,
 in quibus sine fine consistimus. Et cū uarij casus

nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Caesar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neq; instam fecit templi depredationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochum transgressum fœdera Iudaorum, et spoliasse templum auro argentoq; plenum. Hac igitur Apio debuit respicere, nisi cor asini ipse, potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud ipsos assollet coli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neque honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, et à crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitramur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi et imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus

&

Et ad agriculturā rebus necessarijs ministrātes.
 Sed aut omniū rudissimus fuit Apion ad com-
 ponendum uerba fallacia, aut certe ex rebus ini-
 tia sumens, hac implere non ualuit, quādo nulla
 potest contra nos blasphemia prouenire. Alietā
 uerò fabulam, derogatione nostra plenā, de Gra-
 eis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam
 qui de pietate loqui praesumunt, oportet eos non
 ignorare minus esse immundū per templa tran-
 sire, quā sacerdotibus scelestā uerba cōfingere.
 Isti uerò magis studuere defendere sacrilegium
 regē, quā iusta Et ueracia de nostris Et de tē-
 plo conscribere. Volentes enim Antiocho gra-
 tificari Et perfidiam ac sacrilegium eius regere
 quo circa gentem nostrā est usus propter egesta-
 tem pecuniarum, detrahentes nobis etiā quae in
 futuris essent, mentiti sunt. Propheta uerò altorū
 factus est Apion, Et dixit Antiochum in tē-
 plo inuenisse lectū, Et hominem in eo iacentem,
 Et appositam ei mensulam maritimis terrenisq;
 uolutilium dapibus plenā, Et quod obstupuisses
 his homo. Illum uerò mox adorasse regis ingres-
 sum, tanquam maximam sibi opem praebiturū:
 ac procidentem ad eius genua, extensa dextera
 poposcisse libertatem: Et iubente rege ut consi-
 deret, Et dicere quis esset, uel cur ibidem habi-
 taret, uel quae esset causa ciborum eius, tunc ho-
 minem cum gemitu Et lacrymis lamentabiliter
 suam narraisse necessitatem. At, inquit, esse se

*Gracum: & dum peragraret provinciã paran-
di uictus causa, correptum se subito ab alienige-
nis hominibus, atq; deductum ad templum, &
inclusum illic, & à nullo cõspici, sed cuncta da-
pium apparatione saginari. Et primum quidem
hac sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse la-
titiam: deinde suspicionem, postea stuporem: po-
stremum consulente à ministris ad se accedenti-
bus audisse legem ineffabile Indæorum, pro qua
nutriebatur: & hoc illos facere singulis annis
quodam tempore consuetudo. Et comprehendere
quidem Gracum peregrinũ, eumq; annuo tem-
pore saginare, & deductum ad quandam syl-
uam, occidere quidem eum hominem, eiusq; cor-
pus sacrificare secundum suas solennitates, &
gustare ex eius uisceribus, & insurandũ facere
in immolatione Graci, ut inimicitias cõtra Gra-
cos haberent: & tunc in quandam foveam reli-
qua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert
eum dixisse, paucos iam dies debitos sibi et su-
peresse, atq; rogasse, ut reueritus Gracorũ deos,
et superans in suo sanguine insidias Indæorum,
de malis eũ circumstantibus liberaret. Huiusmo-
di ergo fabula non tantum omni tragœdia ple-
nissima est, sed etiam crudeli impudentia redan-
dat. Non tamen à sacrilegio priuat Antiochũ,
sicut arbitrati sunt, qui hac ad illius gratiã con-
scripsere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut
ad templũ accederet: sed sic inuenit nõ sperans.*

Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine Deo, quicquid insit mendacij superfluitas, quã ex ipsa re cognoscere valde facilitum est. Non enim circa solos Græcos discordia legi esse dignoscitur, sed maxime aduersus Aegyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari? ut aduersus solos Græcos renouata cõ-
iuratione per effusionẽ sanguinis ageremus: uel quomodo possibile, ut ad has hostias omnes Iudæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum viscera illa sufficeret, sicut ait Apion? uel cur inuentum hominẽ quicumq; fuit (non enim suo nomine cõscripsit) aut quomodo eũ in suam patriã rex nõ eũ põpa deduxit? dũ posset hoc faciens, ipse quidẽ putari pius, et Græcorũ amator eximius, assumere uerò contra Iudæorũ odiũ auxilia magna cunctorũ. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionẽ tẽpli nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in cirenium, & harũ singula propriã secundũ legẽ habuere custodiam. In exteriorẽ itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiã alienigenis: mulieres tantũmodo mēstruata transire prohibebantur. In secundam uerò porticem cum Eli Iudæi ingrediebantur, eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione munda. In tertiam,

mase

masculi Iudeorū mundi existentes atq; purifica-
 ti. In quartā autē sacerdotes, stolis indui sacer-
 dotalibus. In adytum verò soli principes sacer-
 dotum, propria stola circumamicti. Tanta verò
 est circa omnia providentia pietatis, ut secundum
 quasdam horas sacerdotes ingredi cōstitutū sit.
 Mane etenim aperto templo oportebat faciētes
 traditas hostias introire, et meridie rursus, dum
 clauderetur templum, deniq; ne nas quidem ali
 quod portari licet in templū, sed erant in eo so-
 lummodo posita, altare, mensa, thuribulum, can-
 delabrum, quæ omnia in lege cōscripta sunt. Et-
 enim nihil amplius neq; mysteriorū aliquorum
 ineffabilem agitur, neq; intus ulla epulatio ad-
 ministratur. Hac enim quæ prædicta sunt, habēt
 totius populi testimonium manifestum, ratio-
 nemq; gestorū. Licet enim sint tribus quatuor sa-
 cerdotum, & harū tribuū singula habeant ho-
 minum plus quàm quinq; nūlia, sit tamen obser-
 vatio particulariter per dies certos: et his trans-
 actis, alij succedētes ad sacrificia veniūt: et con-
 gregati in templū mediāte die à præcedentibus
 claves tēpli, et ad numerū omnia vasa percipiūt,
 nulla re quæ ad cibū aut potū attingat in tēplū
 delata. Talia nanq; etiā ad altaria offerre prohi-
 bitū est, præter illa quæ ad sacrificia præparātur.
 Quid ergo Apionē dicimus, nisi nihil horum
 examinantē, verba incredulū protulisse? Sed tur-
 pe est, historia veram notitiam si proferre gram-

maticus nō possit. Et sciēs templi nostri pietatē,
hāc quidē pratermissi. Hominis autē Graci cō-
prehensionē finxit, & pabulū ineffabile, & ci-
borū opulentissimā claritatē: & peruios ingre-
diētes, ubi nec nobilissimos Iudaeorū licet intra-
re, nisi fuerint sacerdotes. Hac ergo pessima est
impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū sedū-
tionē, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea si-
quidē mala ineffabilia, quae praedicta sunt, nobis
destrahere iētauerē. Rursumq; tanquā piissimus
deridet, adiiciēs fabula inania facta. Ait enim
illū retulisse, dū bellū Iudaei cōtra Idumaos ha-
berēt lōgo quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idū-
maorū qui in ea Apollinem colebat uenisse ad
Iudeos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus:
deinde eis promississe traditurū se eis Apollinē
deū Dorensiū: uenturūq; illū ad nostrū templum,
si omnes ascenderent, & adducerent omnē mul-
titudinē Iudaeorū. Zabidū uerò fecisse quoddam
machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, &
in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita am-
bulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stel-
la per terrā iter agēs. Porro Iudeos inopinabili
uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse
silentium. Zabidum uerò multa quiete ad tem-
plum uenisse, & aurum detraxisse asini caput
(sic enim urbane conscribit) & rursus Doram
uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere pessū-
mus, quia asinum, hoc est semetipsum Apion
gra

70. *grauat et facit stultitia simul & mēdacys onera
sū. Loca nāq; quae nō sunt, cōscribit: et ciuitates
nesciēs trāsfert. Idumaea enim puincia nostra cō-
finis est, posita iuxta Gazā, & nulla ciuitas hu-
ius Dora nuncupatur. In Phoenice uerò iuxta
moīe Carmelū Dora ciuitas appellatur, in nullo
concordans Apionis oblocutionibus. Quatuor
enim dierū itinere procul est à Iudaea. Cur itaq;
nos rursus accusat, eo quòd nō habeamus cōmu-
nes cū alijs deos, si sic facile credidere patres no-
stri ad se uenturū Apollinem, & cū stellis eum
ambulare super terrā putanere? Lucernā enim
prius nunquā uidere scilicet, qui tot et tanta cō-
celebrant cādelabra. Sed nec aliquis ei ambulā-
ti per prouinciā ex tantis milibus obuiam. De-
solatos etiā nicos custodibus cōperit, & hoc tem-
pore belli. Cetera iam relinquo. Ianua uerò tem-
pli altitudine quidē erat cubitorū L. X., latitudi-
ne uero X. X., omnes deaurata, & penè auro pu-
ro cōfecta. Has claudibā nō minus quā uiri du-
cētī diebus singulis: & relinquere eas apertas,
nefandū nimis erat: Facile igitur eas lucernis
ille aperuisse creditur, qui solus etiā habuisse as-
si ni caput aestimabatur: quapropter dubiū est, uerū
hoc caput Zabidus denuo renocauit: an certe
sumēs Apio, introduxit in tēplū, ut Antioch⁹
inueniret, ut secundo Apioni aliquā mētiendi
daret occasionē. Mentitur autē & de iuramēto
quod iuremus per Deū factore cali & terra &
maria*

mari, nulli Iudeos fautores alienigena, & ma-
 ximè Græcis. Oportebat autē mētientiē absolūtē
 dicere, nulli fautores alienigena, & magis Æ-
 gyptijs: sic etenim ab initio poterat eius signi-
 ca de iureiurādo congruere, si ab Ægyptijs utiq;
 patres nostri nō propter malignitatē suā, sed pro-
 pter calamitates expulsi sunt. & Græcis autem
 plus locis quā studijs sumus abiuncti, ita ut nul-
 la inter nos & illos inimicitia & emulationes
 esse noscantur. Et diuerso nanq; multos eorū ad
 nostras leges cōrigit accessisse, quorū quidā per-
 mansere, quidā uerò perdurare nō fecerunt, denū-
 recessere. Hoc tamē insiurandū nunquā se quis-
 quā audisse meminit apud nos habitū, sed solus
 Apion (ut uidetur) audiuit. Ipse nāq; id cōpo-
 suit. Magna ergo admiratione eximus Apio-
 nis prudentia, uel ob hoc quod mox dicetur, di-
 gna est. Hoc enim esse affirmat indicium, quia ne-
 que legibus iustis utamur, nec Deum colamus
 ut cōuenit, quod diuersis gentibus seruiamus: et
 calamitates quasdā circa ciuitatē sustineamus,
 cū utiq; principalis ciuitas Romanorū sit, cuius
 cives soli ab initio regnare atq; nō seruire cōsue-
 uerūt. Quis etenim horū magnanimitati ualeat
 obfistere? Null' etenim aliorū potest dicere ser-
 monē quē Apio locuti est, quādo paucis cōrigit
 in principatu cōtinuē presidere, et nō rursus alijs
 facta mutatiōe seruire. Plurima nāq; gētes alijs
 obedire coacta sunt: soli autē Ægyptij, eo quod
 refug

refugiant (sicut aiunt) in eorū provinciam dñi, atq; saluentur migrantes in effigies bestiarū, honorem precipuum inuenerunt, ut nulli famularentur horum qui *Asiā Europāq;* tenuere: qui scilicet unā diē ex aeo totius seculi non habuere libertatem, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quemadmodum eis usi sine *Persa* nō semel solūmodo, sed frequēter vastantes urbes, tēpla euertentes, putatos apud eos interficientes deos, improperare non studeo. Non enim conuenit stultitiā nos indocti *Apionis* imitari: qui neq; casus *Atheniensium*, neq; *Lacedamoniorum* animo suo cōcepit, quorū hos quidē fortissimos, illos religiosissimos, omnes affirmāt. Taceo reges pietate celebres, inter quos *Croesus*, quā diuersis uita sunt calamitatibus sauciati? Taceo incensam *Atheniensium* arcē, templum *Ephesinum* & *Delphicum*, aliāq; multa: hic nemo calamitatem passis, sed potius inferētibz intulit improperia. Nouus autem accensator nostrorum *Apion* inuentus est, malorum suorum apud *Aegyptiū* gestorū prorsus oblitus. Sed *Sesostris* eum, quem refert fabula regē fuisse *Aegypti*, ut creditur, excacauit. Veruntamē possumus & nos dicere nostros reges *Dauid* & *Solomonem*, qui multas subdidere gentes. Sed de his modò superscicdendū est: qua uerò cūctis nota sunt, *Apio* modis omnibus ignorauit: quoniam *Persis*, et post illos principibus *Asia Macedo-*
nibus,

nibas. *Aegyptij* quidē seruire, nihil differētes
 à famulis. Nos autē liberi cōsistentes, etiā ciui-
 tatū in circuitu positarū tenuimus principatū,
 annis nīginti & centū, usq; ad Pompeiū Ma-
 gnū. Et dū uniuersi reges sunt expugnati à Ro-
 manis, omniū soli ppter fidē suā maiores nostri
 & socj & amei fuere. Sed viros mirabiles nō
 prabuimus, velut quorundā artiū inuentores, et
 sapiētia praecllētes: & inter hos enumerat So-
 eratē, & Zinonē, & Cleanthē, & alios huius-
 modi. Deinde quod potius est mirandū, semet-
 ipsum his adiecit, & beatificat *Alexandriā*,
 quia ciuem talē habere meruit, quod riū facit.
 Oportebat enim, ut ipse sui testis existeret, qui
 alijs omnibus sic importunus & callidus esse nō
 debatur, et uita uerboq; corruptus. Quapropter
 rectē quilibet *Alexandria* cōdolebit, si super isto
 aliqd magni sapuerit. De uiris autē q̄ fuere apud
 nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui noluit
 uinc nostra antiquitatis libris incubere. Reliqua
 uerò qua in accusatōne cōscripta sunt, dignum
 erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse
 sui potius et aliorū *Aegyptiorū* accusator ex-
 taret. Queritur enim eo q̄ animalia cōsue-
 ta sacrificemus, & nō nescamus carnibus suillis: sed
 et circūcisiōnē genitaliū uehementē irridet. De
 nostrorū quidē animalium perēptione, cōmuniō
 nobis est cū alijs hominibus uniuersis. Apion
 autē sacrificātes nos redarguens, indicat semet-

ipsum genere esse Aegyptiū. Nō enim Græcus
 si esset aut Macedo, hoc molēstē ferret. Isti enim
 nouēt sacrificare hecatōbas suis dijs, & sacer-
 dotibus utuntur ad epulas. Quæ cū ita sint, non
 propterea cōrigit mundū animalibus desolari,
 quod Apion expanit. Qui tamē si solēnitates
 Aegyptiorū sequerētur, mundus desertus quē
 esset hominibus, ferocissimis autē beſtijs imple-
 ret: quas isti indicātes deos, diligēter enutriūt:
 q̄ si quis eū cōsuleret, quos putaret omniū Ae-
 gyptiorum esse sapiētes atq; deicolæ, sacerdotes
 sine dubio fateret. Hac enim duo dicūt sibi met
 ab initio à regibus esse præcepta, ut deos colāt,
 & sapiētiā diligāt: quod illi facere præcipuē in-
 dicātur: qui tamē & circūciduntur omnes, & à
 porcinis abstinēt carnibus. Sed neq; ullus aliter
 Aegyptiorū cū eis dijs sacrificare dignoscitur.
 Cacus igitur fuit Apio quādo pro Aegyptijs
 nostras detractiōes cōponēs, illos uideretur potius
 accusare, qui nō solū utuntur solēnitatibus, quas
 in nobis culpāt iste: sed etiā alios circūcidi do-
 cēt, sicuti dixit Herodotus. Vnde rectē mihi ui-
 detur Apion, propter patriæ suæ leges pœnas
 dedisse blasphemia. Etenim necessario circūci-
 so, circa genitalia uulnera ei facta nihil profue-
 runt, & putrefactis in magnis doloribus expi-
 rauit. Oportet enim bene sapiētes in legib⁹ pro-
 prijs circa pietatē integrē permanere, & aliorū
 minime carpere. Iste uerò suas quidē leges effu-
 git,

gū, de nostris uerò mēritus est. Hic itaq; terminus uita fuit Apionis. Sed & noster hic iam finē liber accipiet. Quoniā uerò & Apollonius Molon, & Lysimachus, et alij quidā, tam per ignorantia q̄ per insania de legislatore nostro Mose, & legibus uerba protulere, nec iusta nec uera: dum illi quidē uelut mago atq; fallaci derogant, leges autē malitia apud nos nulliusq; uirtutis affirmāt esse doctrices, uolo breuiter & de omni cōuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatē & ad conuictum uniuersalēq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborūq; tolerantiā, et ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamē lecturos, ne nō cū inuidia exequātur huius operis lectionē. Nō enim proposui laudes cōscribere nostrorum, sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter accusarūt, satisfactionē hāc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apolloni nō cōtinuē, sicut Apio, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquādo qdē nos sine Deo & hominib; odiosos appellat, aliquādo uerò formidinē nobis impropere: & ē diuerso, rursus aliquādo de audacia gēis nostra queritur. Dicū autē etiā stultiores Barbaris, & ppterca nullū inuētū nos solos uita utile reperisse. Hac autē omnia manifestē redarguuntur, dū uniuersa cōtrā q̄ ab eo sunt dicta, mōstrāntur, & legibus imperata, & à nobis

cum omni integritate gesta. Si uerò coactus fue-
ro facere mentionē legū contrariarū apud alios
cōstitutarū, in culpa illi sunt, qui nostras solēni-
tates tanq̃ peiores cū aliorū cōferūt. Quib⁹ nem-
erū puto remanere quod dicāt: neq; quia nō eas
habeamus leges, quarū ego capita & summas
ad redarguendū positur⁹ sum: neq; quia nō pra-
cipue in legibus proprijs perduramus. Paulo er-
go alius exorsus, uolo primū dicere, quod eis q̃
sine lege & ordine uiuūt, hi qui ordinis & cō-
muniū legū amatores existerūt, et primi hoc in-
choauerūt, rectē māsuetudine atq; uirtute pra-
stare dicēdi sunt. Deniq; conantur singuli corū
gesta sua ad antiquitatē referre, ut nō imitato-
res aliorū uideātur existere, sed ipsi potius alijs
legitimē uiuēdi duces fuisse. His igitur hunc in
modū se habētibus, uirtus legislatoris est melio-
ra cōsiderare: et his qui usuri sunt legibus, quas
posuerit, satisfacere, q̃a recta sunt. Populi uerò
est, ut in omnibus, qua cōstituta sunt, perduret:
& neq; felicitate procedēte, neq; calamitatibus
aliquid horū immuet. Dico igitur nostrū legis-
latorē, quoslibet q̃ memorātur legislatores an-
tiquitate precedere. Lycurgus enim & Solon,
& Zaleucus Locrēsis, et omnes qui apud Gra-
cos mirabiles sunt, nouelli atq; recētes, quātum
ad illū cōparati, esse noscūtur: quādo nec ipsum
nomen legis fuisse olim apud Gracos agnosci-
tur. Testis Homerus est, qui usquā in opere suo

hoc usus est nomine. Non enim secundū legem, sed indefinitis sententiis, et regū praeceptionibus, populus regebatur. Unde etiam nullo tempore permansere, tantū moribus utentes, & nō scripto, & multa horum semper secundū euentuum casuū permittentes. Nosler uerò legislator antiquus existens (hoc etenim undiq; manifestū est, etiā apud eos clarū, q; semper cōtra nos loquūtur) & semetipsum praeiit optimū principem populorū consultorēq; & instructionem totius legis uita cōstringens, eis suasisit hanc libēter excipere, & firmissimē inelyta sciencia custodire. Primū autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nanq; progenitorū nostrorū relinquentiū Aegyptiū, & ad terrā propriā remeantiū, multa uulsa sumens, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissimē liberauit: nam & inaquosam eos & multum arenosam oportebat transire uia, bellaq; deuincere: & filios ac uxores, praedamq; bello seruare: in quibus dux egregius & cōsiliarius sapientissimus, et tutor ueraxissimus fuit uniuersorū. Omnē siquidē multum dinē à semetipso pendere fecit. et cū omnia quae uellet persuadere posset, in nullo horū uindicauit sibi met potestati: sed in quo maximē tēpore potestatem sibi met arrogauit & tyrānidē praesules rerū, & populū frequēter plurima iniquitate uiuere consuefaciunt, in hac ille potentia uoluit, & diuerso magis indicauit agendū

piē, & plurimā exhibere alijs aequitātē, ipse vir-
tutē principuā se credēs cunctis ostendere, & sa-
lutiē firmissimā prabere sequacibus bona volū-
tate. Et maximis actibus in singulis casibus
usus est. Quapropter rectē indicabat, ducē atq;
consultorē se Deū habere: & primitus sibimet
satisfaciēs, quia secundum illius voluntatē uni-
uersa gereret atq; tractaret, credidit modis o-
mnibus oportere, ut etiā apud plebē hac opi-
nio permanceret. Nam qui Deū respicere suā vi-
tam credunt, delinquere nō præsument. Huius-
modi quidē noster legislator fuit, non magnus, nō
fallax, sicut derogatores iniuste pronuntiat: sed
quales apud Græcos gloriatur fuisse Minoem
& post eum legesatores alios. Nāq; quidā eo-
rum leges positas à Ioue dicebant: alij verò eas
in Apollinē et naticiniū Delphicū referebāt,
sive pro veritate hoc credētes, seu facile persua-
dendū indicantes populo. Qui verò precipuas
leges instituerint, vel qui iustissime de Dei fide
cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta cō-
paratione cōspicere. Iam enim de ipsis tēpus est
disputandi. Igitur infinita quidē particulatim
gentiū atq; legū apud cunctos homines differē-
tia sunt. Alij siquidē monarchis, alijs verò popu-
lo potestatem reipub. commiserunt. Noster verò
legislator nihil horū intendēs, neque si quis hoc
dicendo mensurā transcendat verbi, diuinā rem-
pub. declarauit: Deo principaliter cōuersationē
nost

nostram atq; potestatem excellenter assignans,
 & satisfaciens eum cunctos inspicere, tanquam
 causam bonorū omnium uniuersis hominibus
 existentē: & quacumq; contingit eos in angu-
 stijs supplicasse, illius nō latuisse uoluntatē, neq;
 quicquā eorum qua gessere, uel si quid aliquis
 apud semetipsum potuit cogitare. Vñ uerō eū
 esse monstrauit, & ingeniu, immutabilem per
 tempus, aternū, & omni specie mortali pulchri-
 tudine differentē, & ipsum nobis notū: qualis
 autē sit secundū substantiā, prorsus ignoriū. Hæc
 itaq; de Deo sapuerunt prudētissimi Græcorū:
 qui quidē & eruditi sunt, illo utiq; sciendi præ-
 bente principia, nunc dicere prætermitto: quod il-
 lum autem hac optima & cōgrua Dei natura atq;
 magnificentia sim, ualde testantur. Pythagoras
 enim, et Anaxagoras, & Plato, et post illos phi-
 losophi Stoici, & penē cūcti, uidētur de diuina
 sapuisse natura. Sed hi quidē ad breue philoso-
 phantes, populo superstitionum opinionibus iam
 præoccupato ueritatē dogmatis proferre timue-
 re. Noster uerō legislator opera præbēs consona
 uerbis suis, nō solū his qui cū eo erant satisfecit,
 sed etiam qui ex illis semper erāt nascituri, hoc
 immutabiliter inspirauit, et causam legislatio-
 nis ad uilitatis modum semper adduxit. Non
 enim partē uirentis Dei culturā dixit, sed hu-
 ius partes alias esse perspexit atq; cōstituit: hoc
 est fortitudinē, iusticiā, & mutuam in omnibus

cinium concordiam. Cuncta namq; actiones &
studia, uniuersiq; sermones, ad diuinā referan-
tur per omnia pietatē. Non enim hoc inexamina-
tum aut indefinitū ulterius dereliquit. Duo
siquidē sunt totius disciplina & moralis insti-
tutiōis modi, quorū unus quidē sermone doctor
est, alter uerò exercitatiōe morū: qua cū ita sint,
aliq; quidē legistatores sentiēdo sunt discreti, &
alterū horū modū sibi placitū assumētes, alte-
rū reliquerūt. Sicuti Lacedamonij quidē et Cre-
tenses moribus erudiebātur, nō uerbis: Athe-
nienses uerò, & penē omnes aliq; Gracī, qua
quidē oportet agi praeipiebant suis legibus: as-
suescere uerò ad hac operibus, minime ualere.
Nō. Etiam legislator hac ambo multa dili-
gentia coaptauit. Nā nec exercitationes morū
omisi non traditas, neq; leges sermone reliquit
incōptas. Sed mox à primo inchoās cibo, et uni-
cuiq; diata cōueniente, nihil neq; minimarum
escarū sub potestate uoluntatis utentiū dereli-
quit. Sed & de cibis quibus cōuenit abstineri,
& qui sumēdi sunt, uel qua diata cōmunis esse
uideat, necnō et de operibus labore simul et re-
quie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus
ueluti sub patre atq; domino uiuentes, neq; uo-
lentes quicq; neq; per ignorantia delinquamus.
Non enim ignorantiū poenā posuit, sed optimā
& necessariā correptionē mōstrauit legē. Qua-
propter nō semel audire, nec secūdo uel sapimus:
sed

sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquētes, ad legis auditionem cōgregari praeceptis uniuersos, eāq; perfectè cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscūtur. Et in tā-
tū plurimū hominū absunt, ut secundū proprias leges uiuāt, ut penè eas ignorēt. Et cū peccauerint, tūc agnoscūt ab alijs, quā legē probantē esse, prauaricati. Si et etiā uiri maxima cū gloria & principalia gubernātes, profitētur ignoratiōē. Doctos nāq; sibi faciūt aspidere ad dispēsatiōē rerū, & peritiā legū habētes. Nostrorum uerò quēlibet si quis leges interroget, facilius q̄ nomē suū recitat. Vniuersas quidē mox à primo sensu eas discētes, in animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidē quilibet trāsgrēditur: impossibile autē est supplicium deuītare peccātē. Hoc itaq; primū omnium mirabilē consonantiā nobis instituit: nam unā quidē habere, & eandē de Deo si etiam, uita uerò ac moribus differre nihil abinuicē, optimā moribus hominū potest celebrare cōcordiā. Apud nos etenim solos, neq; de Deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri comprobātur: cū non solū à uulgaribus quod uisum fuerit unicuiq; profertur, sed etiā apud quosdā philosophorū hoc crebro praesumitur: quādo alijs quidē totā Dei naturā sermonib; perimere et iacere, alijs uerò eius prouidētiā ab hominibus abstulere: neq; in studijs uita differētia ulla cō-

spicietur, sed cōmunia quidē opera omnium apud
 nos existunt: unus uerò de Deo sermo concors
 est, asserēs illū cūcta respicere. Sed etiā de ipsius
 uita studiis, & quoniam oportet omnia alia ad
 terminum diuinae pietatis adduci, à mulieribus
 nostris & à seruis quilibet audiēt. Pro qua re
 illas nobis calūnias à quibusdā, cur nō exhi-
 beamus uiros inuētores nouorū operū seu uer-
 borū, cōtigit oriri. Alij siquidē in nulla re pa-
 terna perdurare optimū esse putant, & prae-
 cipue transgressoribus sapientia robur assignant.
 Nos autē ē diuerso, unā esse prudētiā atq; uir-
 ente existimamus, nihil penitus uel facere uel co-
 gitare contrariū his quae antiquitus sancita no-
 scitur: quod scilicet iudiciū legis est optimo fœ-
 dere cōstitutum: nam ea quae nunc nō habent mo-
 dum, experimento saepe corrupta redarguuntur.
 Apud nos autē, qui credimus ab initio posita
 legem diuina uoluntate, nihil aliud pium est,
 quā hāc sub integritate reseruare. Quis etenim
 eius quicquam mouere potest, aut quid melius
 adinuenit? uel quis ab alijs tanquā praeclētius
 ad statum reipub. nostrae aliquid transferre po-
 test? aut quae poterit esse melior atq; instior, quā
 ea quae Deum quidem principem omnium esse
 cōfirmat: sacerdotibus autem in communi qui-
 dem res praecipuas dispensare permittit: summo
 uerò pontifici aliorum sacerdotum principa-
 rum competentem iniungit? quos atq; non di-
 uitijs,

alijs, neq; alijs quibusdam spontaneis auditu-
 ribus praecllentes legislator ad culmen huius
 honoris instituit. Sed quicunque sapientia vel
 temperantia alijs praestare noscuntur, eis prae-
 pte culturā diuinā placationis intūxit. Apud
 hos igitur, & legis & aliorū studiorum inte-
 gra diligentia custoditur. Contemplatores enim
 omnium, atq; iudices contemptionū, & pūi-
 tores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt.
 Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc san-
 ctius, vel qui honor Deo potius cooperabitur, cū
 omnis quidem populus sit preparatus ad piete-
 tem, summa verò diligentia sacerdotibus sit in-
 dicta, et velut quadā festiuitas gubernetur uni-
 uersa respub. Cum enim mysteria sua numero
 paucorū dierū alienigenae custodire nequeāt, ea
 videlicet sacrificia nominātes, nos cū multis de-
 teclatione, & incommutabili voluntate solen-
 nitatis opus per omne seruamus. Quae igitur
 sunt praecepta vel interdicta simplicia, sua
 nota dicamus. Primum quidem de Deo est, di-
 cens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus,
 ipse sibi cunctusq; sufficiens, principiū & me-
 dium & terminus: inter omnia operibus qui-
 dē et muneribus clarus, et omni re manifestior
 forma verò & magnitudine nobis inerrabilis.
 Omnis namq; materies cōparata ad huius ima-
 ginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est, cū-
 ctāq; ars ad illius imitationis inuentum, extra
 artem

artem esse cognoscitur : nihil simile neq; uide-
 mus neq; possumus suspicari, neq; cōiungere. Sa-
 etus est: uidemus eius opera, lumen, calum, ter-
 ram, solem, lunā, flumina, mare, animalium na-
 tiones, proventus fructuū. Hac Deus fecit, non
 manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indi-
 gnis sibi cooperantibus : sed ipso uidente bonae
 repente facta sunt. Hunc homines cōuenit uni-
 uersos sequi, eumq; placare exercitatione uir-
 tutis. Modus enim diuina placationis iste san-
 ctissimus est, Vñ templū unius Dei, cōmune o-
 mnium cōmunis Dei cunctorū. Gratum namq;
 semper est omne quod simile est. Hunc placant
 quidē sacerdotes semper. Praecedis uerò istos pri-
 mus secundū genus, qui ante alios sacerdotes sa-
 crificabit Deo, custodiet leges, de dubijs iudi-
 cabit, & puniet lege cōuictos. Huic quisquis nō
 obedit, supplicio subiacebit, tāquā qui in ipsum
 Deū impiē gesserit. Hostias immolat, nō ad cra-
 pulam nostrā uel ebrietatē attinētes : hac enim
 nō placēt Deo: quae res occasio potius iniuriarū
 simul & expensarū est. Deus enim iēperatos,
 ordinatosq; & boni generis diligit, & ut pra-
 cipuē sacrificātes, castē uiuamus. In sacrificijs
 autē pro cōmuni salute primum oportet orare,
 deinde singulos pro semetipsis, quoniā omnes so-
 cii sumus. Et qui hoc consortium sua uita pra-
 ponit, maxime Deo gratus est. Supplicatio uerò
 fit ad Deū uotis ac precibus, non ut bona pra-
 e-
 -stet.

restet, hac enim ipse sponte cōtulit uniuersis, & in
 medio deposuit: sed ut hac suscipere ualeamus,
 suscipiētesq; seruemus. Purificationes quoq; in
 sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgres-
 su uxorio, & alia multa, qua cōscribere longis-
 simū est. Huiusmodi ergo de Deo, & eius pla-
 catione sermo est, ipse autē simul etiam lex est.
 Quid autē de nuptijs? Solā nonis lex permixtio-
 nem naturālē cū coniuge, si tamē filiorū causa
 procreandorū agatur. Masculorū uerò cū ma-
 sculis ualde indicauit inimicas, & tentātes ra-
 lia morte decreuit dignos. Nubere uerò inbet,
 non respicientes ad dotē, neq; uiolenter arripe-
 re, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensa-
 tionē uerò potius fieri per eum, cuius noscitur
 esse potestatis, & per cogitationē opportinam.
 Mulier autē inferior, inquit, est uiro per omnia.
 Obedit igitur nō ad iniuriā, sed ut sit sub regi-
 mine cōstitutā. Deus enim uiro potestatē dedit.
 Cum hac ergo coire decet maritū solūmodo: al-
 terius uerò experiētiā habere nequissimum. Si
 quis autem hoc egerit, declinatio nulla moris,
 neq; si fecerit nim uirgini alteri desponsata: neq;
 si suaserit nuptia, aut filios nutriendi: qua omnia
 lex praecepit. Vniuersis autē mulieribus inter-
 dixit uel celare quod natum est, uel alia ma-
 chinatione corrumpere filios. Infanticida enim
 esset animas demoliens, & genus imminuens.
 Igitur si quis ad concubinum, correptionemq;

transit

transierit, immundus est. Oportet autē etiā post
legalem cōmixtionē viri, mulieres lauari. Hoc
enim partem animæ polluere iudicavit: inflata
namq; corporibus vulneratur. Dumq; hoc fit,
aquā propter purificationis causam talibus im-
peravit. Sed neq; in filiorū natiuitatibus con-
cessit epulationes aggregari, & fieri occasiones
ebrietatis: sed tēperatū esse repente principium.
Iussitq; literis erudiri propter leges, & nosse
progenitorū actiones, ut actus imitētur: & cū
legibus educati, neq; transgrediātur, neq; cogi-
tationē ignorationis habere indicētur. Prospe-
xit autē etiā funeribus mortuorū, ut neq; sum-
ptuosa ad sepeliendū celebrentur exequia, neq;
insigniū fabrica sepulcrorū: sed necessaria qui-
dem circa elationem funeris imperavit dome-
sticos adimplere: omnibus autē iuuentibus legiti-
mum esse cōstituit, ut aliquo moriente & con-
currans, & genus lamentationis effundās. Pu-
rificari autē iubet etiam domesticos funere ce-
lebrato: ut longe procul sint, quasi uideantur
mundi esse. Cū autē aliquis fecerit homicidiū
uel sponte uel inuitus, ne horū quidē pœnā ta-
cuit. Parentiū honorē post Deū esse cōstituit: et
qui nō repēsas eorū gratia, sed in qualibet par-
te cōtristat, praecepit esse lapidandū. Iubet etiā
senioribus honorē iuuenes exhibere, quoniam
cunctis senior Deus est. Nihil permittit celan-
dum apud amicos: nō enim amicitia sunt apud
eum,

216
eum, cui omnia non creduntur: & licet aliqua
inimicitia proueniāt, prodi tamē arcana prohi-
bit. Si quis autē arbiter munus acceperit, mor-
te mulctatur, despiciens quod iustū est, & au-
xilium reis offerēs. Quod quisquā nō posuit nō
auferat, & aliena nō tangat. Mutuas nō acci-
piat usuras. Hac, et his multa similia, cōmunio-
nem continent nostrorū inter alienos. Quo-
modo autē etiam de domestica cura circa alie-
nigenas habēda docuerit legislator, referri di-
gnum est: uidebitur enim omnibus optimē pro-
spexisse cum, illo ita sentiēte, neq; propria cor-
rumpanus, neq; participari rebus nostris no-
lentibus inuideamus. Quicumq; enim uolūt sub
nostra cōuersari lege, accedētes ad eam cū mu-
nificētia suscipit, nō genere solūmodo, sed etiā
uoluntate uita putās esse cōfortiū. Eos autē qui
obiter adueniunt, misceri solēnitatibus noluit,
alia tamē exhibēda cōstituit. Idē omnibus pra-
bendū, ignē, aquā, cibū: iter ostēdere, nō sperne-
re aliquē insepultū. Mitissimē etiā circa hostes
quae sunt agenda sancit, ut neq; terra eorum
exuratur, neq; arbores fertiles incidantur. Sed
etiā spoliari eos qui in bello cecidere, interdi-
xit, & captiui prospexit, quatenus eorū amo-
ueatur iniuria, & maximē feminarū. Sic autē
eximie nos māsuetudinē atq; clementiā studuit
edocere, ut etiam de animalibus irrationabili-
bus nō taceret: sed horū tantūmodo utilitatem
legitim

legisimā concedēs, ab omni nos alia causa pro-
hibuit. Quacūq; enim ueluti domestica oriun-
tur in adibus, hac interdixit occidi: sed neq; pa-
rentes deniq; praeceptū unā cū pullis auferri. Et
licet hostilia sine animalia laborū socia. eis ta-
men parcēdum esse sancinit. Sic undiq; ea quae
ad māsuēdine pertineēt obseruauit: doctrina-
libus quidē, sicuti pradiētū est, legibus utens, &
alias rursus cōtra transgressores causa punitio-
nis sine excusatione defigēs. Adultera namq; in
plurimis causis trāsgradientiū, mors est. Si adul-
teriū cōmiserit aliquis, si uim puella fecerit. Si
masculi turpe tentamentum praeumpserit, aut
patiatursuslinere iētatus. Similiter autē est lex
ineuitabilis & in seruis, sed etiā de mēsuri, uel
si quis de pōderibus dolum fuerit operatus, &
de iniusta uēditione: ac fraude si quis uel de-
traxerit alienā rē, aut quod nō posuit abstule-
rit, cohibēdi hi sunt uindicta, nō quali apud al-
ios, sed ualde maiori. De iniuria uerō parentū,
uel impietate quae sit in Deū, si uel tenet hoc
aliquis mox peribit. At his qui secūdum legē
uniuersa faciū, premiū tribuitur, nō aurū, non
argēū, neq; corona lapillis distincta: sed unus-
quisq; testē habēs cōsciētiā suā, ualde proficit,
legulatore prophetāe, & Deo fidē cōdonante
firmisimā his qui seruāt leges: & licet pro hic
mori contingat, cōcurrūt tamē alacres ad occa-
sum. sperantes fore ut uita melior ex mutatione
conferat

conferatur. Pigrescit itaq; nunc hoc me cōscribere, nisi opera essent omnibus manifesta: quoniā sapientiores multi nostrorū progenitorū, ne vel sermonē, solummodo extra legē proferret, omnia passi sunt viriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominib' esset, nec palam esset voluntaria nostra legū observantia, si Græci aut legisset se in historia aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisset, homines talē tamq; honestā de Deo opinionē habētes, atq; in talibus legibus multis seculis cōstanter permanentes, omnes reor admiraturos, propter continuas quæ apud ipsos sunt mutationes. Deniq; eos qui conscribere proximè de repub. & legibus sententia, tanquā de incredibilibus cōpositionibus quidā frequēter acensant, dicētes, quoniam impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidem taceo philosophos, quicūq; huiusmodi negotiū in suis cōscriptionibus habuere. Plato autē mirabilis apud Græcos, tanquā & honestate vita præcedens, & virtute sermonū & persuasione philosophia cunctos excellens, ab his qui sibi vidētur præstātes, in rebus civilibus, perpetuò penē illudit, canillisq; comiciis traducitur: cum neq; qui illius verba cōsiderauerit, frequēter & facili reperiat, quæ etiā cōsuetudini plurimorum proximè esse noscuntur. Ipse siquidē Plato confessus est, quia verā de Deo opinionē propter ignorantia plebis proferre securum non

est. Sed Platonis quidē verba uana esse putant,
et multa licētia cōposita atq; conscripta: ma-
ximē uerò legislationē Lyncurgi mirantur, et
Spartā cuncti concelebrant, quoniā in illius le-
gibus plurimo tēpore perdurauit. Ergo hoc ma-
nifestum uirtutis indicium est, in legibus perma-
nere. Si uerò Lacedamonios admirantur, illorū
tēpus cōferant, cū amplius duobus milibus an-
norum nostra reipub. et super hac sciāt, quo-
niā Lacedamonij quidē omni tēpore quo ha-
buere libertatē, perfectē nisi sunt custodisse le-
ges: cū uerò circa eos facta sunt fortuna muta-
tiones, penē cunctarū legū obliti sunt. Nos autē
multis casibus euolutis propter regū Asia mu-
tationes, neq; in nouissima mala ueniētes, a le-
gibus sumus alienati: nō uacationis, nec epula-
tionis causa seruātes eas: quādo si quis cōfide-
rare uoluerit multo ampliori testimonio maio-
res excubias et labores nobis quā Lacedamo-
nijs uidebit impositos. Illi siquidē neq; operan-
tes terrā, neq; circa opificia exercitiū habentes,
sed ab omni operatione remissiores, pingues, et
corpore pulchri in ciuitate degebant, alijs mi-
nistris in omnibus uitae necessarijs rebus uten-
tes, et cibū paratū ab illis accipiētes, solū opus
bonum atq; equū indicantes, quidnis facere, et
pati quatenus praeualerent aduersus omnes, con-
tra quos bella susciperēt: quod autē ne hoc qui-
dē adipisci potuerūt, omitto dicere. Non enim

singuli

711
singulis solummodo, sed multi frequenter eorum
subito legis praecepta negligentes, semetipsos cum
armis hostibus tradidere. Putasne et apud nos,
non dico tanti, sed duo vel tres agniti sunt pro-
ditores effecti legum, vel mortem formidantes, non di-
co illam, facile qua solet praeliantibus euenire:
sed eam qua cum multa corporum afflictione, et
multa crudelitate uidetur accidere. Quam (ne
ego putio) quidam praeliantes nobis non per odium
subiectis imponere, sed admirandum quoddam
spectaculum uidere uolentes, si qui sunt homines,
qui unum tantummodo credant esse peccatum, si aga-
re quicquam extra leges suas uel sermonem apud
eos dicere compelluntur. Non sane mirari decet, si
mortem firmissime toleramus pro legibus, et ul-
tra alios uniuersos. Non enim qua leuia uiden-
tur nostris studiis alij facile patiuntur, hoc est o-
perationem, cibi, simplicitatem: et ut nihil for-
uito, neque quod quisque desiderat nesciat aut
bibat, aut ad concubinum quemlibet accedat, aut
splendide uestiatur, aut sine nobilitate uacet.
Sed illud attendendum est, si gladijs utentes, et
hostes ab inuasionem fugientes, praecepta legis circa
cibos sustinere possunt. Nobis uero grauius est
propter haec legibus obedire, et in illis fortitu-
dinis specimen ostendere. Eant nunc Zysimachi
et Molones, et quidam huiusmodi alij scripto-
res, improbi sophista, adulescentium deceptores,
et quasi prauissimis nobis derogare contendunt.

Ego sanè nolim de legibus alienis examinationem facere. Noster enim mos est propria custodire, non aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putantur dii, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationē. De accusatoribus autem per obiectiones suas nos increpare nolentibus, tacendum nō est, cū utiq; nō à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabiliter iam pramissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, nō redargui nobilissimos poetas & precipuè legislatores, quoniam huiusmodi scēlas de deis ab initio populis inferuerat, dicentes eos numero quidē quantos ipsi uoluerat, ex alternis uerò & diuersis nascitauribus procreatos? Hos autē diuidētes locis et habitaculū, tanquā genera animalū, alios quidē sub terra, alios in mari, seniores autē eorū in tartaris nidos esse dixere: quibus uerò attribuēre calū, his sermone quidē patrē, operibus autē tyrannū atq; dominum superposuere. Propterea aduersus eum cōstitueret insidias per uxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingūt generatā, ut alligantes eum appenderent, sicut ipse ille suū dicitur patrem. Hac insule accusatione digna conquirentur, qui sapientia uirtute præcellunt. Hi super hac deridentes adiiciunt: Si decorum alios quidam ephebos & adulescentes, alios autem
seniores

seniores & barbatoſe eſſe credendū eſt, alioſ conſtitutoſ ſuper arteſ, & quendam ſabrum, aliam uerò tetricē, alium uerò peregrinantē, & cum hominib깯 contendētē, alioſ autē cithariſtāſ aut arcu gaudētē: deinde inter alioſ ueroſ ſeditioneſ affectaſ, & propter homineſ cōtentioneſ conſtitutaſ, ut non ſolū inter ſe alij alijs manuſ immitterēt, ſed etiā ab hominib깯 uulnerati lūgerēt malaq; perferrēt: & quod ſuper omnia eſt luxurioſi깯, ſi intēperantia permiſſionis uterentur: quomodo nō erit incongruū amoreſ & concupiſcētiaſ ad uniuerſoſ attingere, ſimul maſculoſ & ad ſcēmināſ. Deinde fortiffim깯 & prim깯 eorū pater, ſeduc̄taſ à ſemetipſo, impragnataſq; muliereſ, diruptaſ ſubmerſaſq; ſpernit: & eoſ qui ex eo ſunt nati neq; liberare poteſt, ſuo conſtrictuſ, neq; ſine lacrymiſ eorū perferre morteſ. Bona ſunt hac, & hiſ alia conſequentia, id eſt adulteria in calo niſa, & ſic impudenter à dijs celebrata, ut iam alij inuidere ſe proſicerentur in tali ſeditate uincto. Quid enim alij faſturi non eſſent, dum neq; ſenior atq; rex ualuiſſet impetū ſuū à mulierū permiſſione retinere? Alij uerò ſeruienteſ hominib깯, & nūc quidem adificanteſ cauſa mercediſ, nunc uerò paſcēteſ: alij autem malignorū modo infero carcere colligati. Quē igitur ſapientium talia non accēdant, ut hac cōponenteſ redarguat, & multam ſtulticiā hiſ credentiū reprehendat? Alij

uerò & terrorē quendā uel metum, necnon &
habēt, atq; seductionē, omnesq; pessimas passio-
nes in Dei natura fingere præsumpsere. Et ho-
rum quidem nobilioribus etiā ciuitates sacri-
ficare suasere. Siquidē in multa necessitate con-
sistunt, ut quosdā deorū putēt bonorū esse largi-
tores, alios autē nocēti aduersarios, quando eos
ueluti malignissimos homines muneribus atq;
donis placare coniectunt, magnū quoddā malū
se suscipiuros ab eis existimātes, nisi mercedem
eis studiose prabuerint. Quae igitur causa est
tanta huius iniquitatis atq; delicti circa Deū?
Ego quidē arbitror, eo q̄ neq; uerā Dei natu-
ram ab initio eorū legislatores agnouerint, neq;
quantiū percipere potuerint, perfectā sententiam
diffiniētes recipere tradidit: sed uelut aliud quid-
dam uilius neglexerūt, dātes potestātē poetis, ut
quos uellet deos introducerēt hac omnia patien-
tes: rhetoribus uerò ut de repub. scriberēt, et de
peregrinis dijs decreta proferrent. Sed etiā pi-
ctores & plastā in hoc apud Gracos multā ha-
buere potestātē, ut unusquisq; formā quā uellet
secundum modū suae opinionis exponeret, alius
quidē ex luto quod uellet fingēs alius uerò pin-
gens. Opifices itaq; qui maximē putantur esse
praecipui, ebur et aurū habēt, ad hoc sua semper
nouitatis argumētū. Proinde apud eos priores
quidē dij florētes honorib⁹, senauerūt: alij uerò na-
ui clam introducti, religione potiūtur: & tem-
plorum

plorū alie quidē desolata, alia uerò nuper secun-
 dum hominū uoluntatē adificantur: cū cōtra
 operetur opinionē de Deo, eiusq; culturā immo-
 bili religione seruare. Apollonius siquidē Mo-
 lon, unus fuit stultiorū atq; iumentū. Eos autem
 qui uerē in Græco philosophari sunt, neq; præ-
 dictorū aliqd lauit, neq; frigida allegoria cau-
 sas ignorauere; quapropter illos quidē iustē spre-
 uerunt, & circa uerā decetēmq; circa Deum opi-
 nionē nobis fuisse concordēs. Quod Plato respi-
 ciens, neq; ullum quēpiam poetarū dicit in Rep.
 esse suscipiendū: & Homerū honorificē amonet,
 coronatū & unguento delibutū, ne rectam opi-
 nionē de Deo fabulis forte destrueret. Præcipuē
 namq; Plato nostrum legulatorem imitatus est,
 in hoc quoq;, quod illud præcipuē suis ciuibus
 imperauit, ut omnes perfectē ediscerēt leges, &
 ne fortuito aliquid extraneorū ciuibus miscere-
 tur, sed esset pura Respublica, & in legum cu-
 stodia perduraret. Horum nihil cogitans Apol-
 lonius Molon, nos noluit accusare, quoniam
 non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus
 præoccupati: neq; communicari patimur eis,
 qui alia uita consuetudine degunt: cū neq;
 hoc proprium nostrum sit, sed commune cun-
 ctorum, non modò Græcorum, sed etiam qui
 inter Græcos caustissimi fuisse noscuntur. Lace-
 dæmoni namq; peregrinos etiam expellebant.
 Et sui ciues peregrinari non sinebant, corru-

ptionē extra leges ex utroq; metuentes. Aliorum
 igitur cūius salutem poterit quilibet arguere,
 qui nulli neq; cōversationis neq; cohabitationis
 suae participationē exhibebant. Nos autē aliorū
 quidem res zelare nō dignamur: participari ne-
 rō cupientes quae sunt nostra libet̃er suscipimus
 quod utiq; reor indicium magnanimitatis atq;
 clementiae. Sed desino iam de Zacedemonijs am-
 plius disputare. Athenienses utrō qui commu-
 nem esse suam gloriātur omnibus ciuitatē, quo-
 modo de his rebus habuerint, Apollonius igno-
 rauit. Hi namq; uel uerbo solūmodo, prater illo-
 rum legē, de dijs loquentes, inenitabiliter punie-
 rūt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus?
 non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq; templa
 uastauit: sed quia noua iuramenta iurauit. Et
 quoddā demoniū significasse r̃ferebat, serio sem
 ludens, sicuti quidā dicūt, propter hoc cuncta po-
 culo morte multatus est. Insuper etiā corrūpere
 inuens cum accusator aiebat, et cōversationem
 patriae legesq; cōtemnere. Et Socrates quidē ci-
 uis Atheniensis, huiusmodi tormēta sustinuit.
 Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia
 existimātibz Atheniensibz solem esse Deum
 ille cum saxum ignitū asseruit, paucorū senten-
 tia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram
 Melium talentū decreuerunt, si quis occideret
 eum, quoniam eorū mysteria deridere ferebatur.
 Protagoras autē, nisi cito fugisset, cōprehensus

occisus fuisset, en quòd dubiũ de dijs Athenien-
sium cõscripsisse putabatur. Et quid oportet mi-
rari, si circa viros fide dignos talia gessisse no-
seantur, qui neq; mulieribus pepercere? Et enim
sacerdotẽ quandã interfecerũt, quoniã eam qui-
dam accusauit peregrinos colere deos: decretum
autẽ aduersus eos, qui peregrinũ introducerent
Deum, supplicium moris inferebatur. Igitur quĩ
tali lege utebãtur, palam est, eo quòd aliorũ non
credereut esse deos. Non enim si credidissent, se-
ipsi fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin et
Scytha cadibus gaudẽtes humanis, ei paululum
differẽtes à bestijs, arbitrãtur tamẽ sua mysteria
esse custodiẽda: et Anacharsim sapientia mi-
rabile apud Græcos, aduenientẽ interemerunt,
quoniã uidebatur Græcorũ deorũ ad eos uenisse
plenissimus. Multos autẽ et apud Persas inue-
nias pro ea causa tormentis affectos. Sed palam
est, quoniã Apollonius Perjarũ legibus cõgan-
debat, illosq; mirabatur: quippe cum Græci co-
rum fortitudinẽ atq; concordiam unanimatis,
quã habuere de dijs, mirati sunt, hãc scilicet for-
titudinẽ, quam in templis eorũ concrematis ha-
buerũt. Is etiam studiorũ omniũ imitator exiit
Persicorũ, uxoribus alienis contumelias faciens,
filiosq; execans. Apud nos autem mors decreta
est, si quis uel irrationabilia animalia hoc modo
ladat: et ab his legibus nos abducere neq; ri-
mor potuit prapotiũ potestatum, neq; zelus

eorum qui apud alias honorantur. Sed neq; forti-
 tudinē ideo exercemus, ut bella auaritia causa
 suscipiamus, sed ut legū iura seruemus: & cum
 alia detrimenta mansuetē sustineamus, si qui nos
 de legibus mouere tentauerint, tunc etiam ultra
 uiruntē rebellare contendimus. & usq; ad cala-
 mitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos
 alienas amulemur leges, cum eas neq; à legisla-
 toribus suis seruatas esse uideamus? Vel quā Za-
 cedamonij nō sunt ob inhospitalitatē reprehē-
 dendi, & negligētiam nuptiarū? Elienses uerō
 & Thebani ob coitū impudentē & extra natu-
 ram cū masculis, quē optimē atq; utiliter facere
 se putabāt. Ergo cū hæc ipsi omnino rebus effi-
 cerent, etiam suis legibus miscuere: quod tātum
 aliquādo ualuit apud Græcos, ut etiam dijs suis
 masculorū concubitū applicarēt: eadem deniq;
 ratione germanarū nuptias reuulere, huiusmodi
 satisfactiōē rerū incongruarū, & extra natu-
 ram pro libidine cōponentes. Desino nūc de sup-
 plicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint.
 plurimi legislatores absolutiones malignis ho-
 minibus, in adulterio quidē pecuniarū, in corru-
 ptione autē etiam nuptias sancientes. Quantas
 autē occasiones cōtineant de abnegatione pietat-
 is, exanunare longissimum est. Iam enim apud
 plurimos olim meditatio facta est trāsgrediendi
 leges, quod non agitur apud nos, qñ propter eas
 & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati-
 sumus.

sumus. Lex autē apud nos seruatur usq; ad mortem. Nullus uerò Indeorū, neq; si procul abeat extra prouinciā, regē quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis uideatur timere praeceptū. Igitur si propter uirtutē legū taliter erga eas affecti sumus, cōcedant quoniā optimas leges habemus. Sin uerò circa prauas nos leges iudicant perdurare, quid ipsi iustissimē nō patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longinquitas tēporis uerissima creditur omnium esse probatio, hāc ego testē faciam uirtutū legislatoris nostri, opinionisq; quā ille de Deo cōtradidit: nam cum sit infinitū tempus, si quis eum comparci aliorū legislatorū atatibus, hunc ultra omnes inueniet. At nobis itaq; declarata sunt leges, & cūctis alijs semper hominibus xelū sui potius prabuerūt. Primū quippe Gracorū, in speciem quidē iura patriae conseruabāt: ipsius autē philosophiae tractatu illa secuti sunt, de Deo similia sapientes, humilitatēq; uitae cōmunionē inter aliteruitos edocētes. Quin etiā populi iā olim multū nostrā pietatē amulantur: neq; est ciuitas Gracorū ulla usquā aut Barbarorū, nec ulla gēs ad quā septimana in qua uacam⁹ cōsuetudo minime puenierit, ieiuniaq; et cādelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimū apud multos ingiter obseruare cōdātur: insuper imitari etiā cōcordiā, quā nos inter nos obtinemus, et rerū cōmunionē, et industriā in artib⁹ et pduc-

rationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia absq; exactore huius observationis, ipsa lex per se homines ita valens obligare: & quemadmodum Deus in universo mundo consistit, ita lex per cunctos ambulavit. Unusquisq; enim si suam regionē domumq; conspiciat, his quae dicuntur à me credere nō recusabit. Oportet igitur cunctorū hominū spontaneam malitiam reprehendere. Aut enim noluit nos istī aliena & prava iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc nolunt, quiescāt nobis per invidiā accusationes ingerere. Non enim alienius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legislatorē, atq; credimus quae ab illo prophetata de Deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi virtutē legum, ac ceriē ob iniuriarū multitudinē praclare de eis sentire cogeremur. Sed de legibus quidē & de Repub. nostra certissimā feci narrationē in his quae de Antiquitate conscripsi. Nunc autē earū mentionē feci quantum necessariū fuit, neq; aliorū vituperare iura, neq; nostra laudare proponēs: sed hoc agēs, ut de nobis iniuste conscribētes, & cōtra ipsam veritatē impudentissimē cōtendentes, arguerē. Arbitror itaq; per hāc conscriptionē abundanter me quae promisi, cōplesse. Ibi enim ostendi, hoc genus hominū contra quā calūniatores affirmāi, esse antiquissimū: & multos veterū in cōscriptionibus suis memoriā habentium nostri, testes exhibui.

bui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Aegyptum uenerint aliunde. Deinde sunt mēiti, quoniam exinde propter cladem corporis sint expulsi: & apparuit quòd uolūtate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij uerò tāquā nequissimo uiro, legislatori nostro derogare con-
tendunt: cuius uirtuti dudū quidē multi post illum, tēpus uerò longissimū perhibet testimoniū. De legibus autē loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipsa namq; per semetipsas apparuere pia, & uerissimā habentes intensionē: & nō ad hominū odium, sed ad rerū communionē potius inuitantes, iniquitatū inimica, culicicq; inīstia, & luxum procul abijcientes, frugalitatē uerò ac industriam erudientes, bellū causa auaritia nescientes: fortes autē pro se esse populos preparantes, ad supplicia retribuēda semper inenitabiles, uerbis nequaquam circūueniri faciles, preparationes semper operibus exequētes. Hac enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego cōfidens dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos quā alij praeceptores sumus. Quid enim imprauaricabili impietate melius est? quid inīstius, quā legibus obedire? quid utilius, quā inuicem unanimes esse, & neq; in calamitatibus ab inuicem recedere, neq; tēpore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidem mortē contemnere, in pace uerò artibus

aut

aut agricultura uacare: & semper et ubiq; credere Deum respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorem debemus nos gratiam illis tanquam eorum facti discipuli. Si uerò nequaquam primitus existeret, his præcipuè nos utentes cognoscimur, & præmiam eorum inuentionem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunq; mendaciÿ derogatione congaudent, constiti procul facessant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatem maximè diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

EL. IOSEPHI CONTRA

Apionem libri II. finis.

DES. ERASMVVS ROTB.

RODAMVS INTEGERRIMO,

doctissimoq; patri, Helia Marceo

Machabæano, honoratissi-

mi Machabæorum col-

legij moderatori,

S. D.

VNius diecula opellam tibi non grauate dicani, pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atque utinam cumulatius tuo uoto
satis

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

314. occiditur

315

- Abimelech³ Palaestina rex Sarā cōcupiscit 51
 Abironem cum suis terra dehiscit 215
 Abisace puella calefacit senem Dauidē 486.
 ambit eam uxorem Adonias 498
 Abisauus Ioabi frater, uir fortis 416. 469. 480.
 cum fratre Sabauum persequitur 474. uindicta
 regem ab interitu occiso Acnone 477
 Abraham³ qñ natus 40. ē Chaldaea migrat in
 Chananeā, ei Dei uerū cultū instituit 42. hinc
 in Aegyptū p̄ficiscitur, ubi uxore fingit esse
 sorore suā 43. 52. Aegyptiis disciplinas insti-
 tuit 44. Assyrios uincit 46. decimas dat Mel-
 chisedeco, & p̄mittitur ei filius à Deo 48. ge-
 nuit Ismahelē ex Agare 48. hospitā ange-
 los tres 50. migrat in Gerara 51. à Deo tētat^r
 55. monumētū sibi & p̄steris cōparat 58. da-
 cit Chaturā uxorem, suscipit liberos 58. Isaco
 querit uxorem ibid. moritur 61. eius arma
 contra Pharaonem † 481
 Abrahami domicilium, uicus 41
 Absalomō tyrānidis Manahemi adiutor † 236
 Absalomus parrus & socer Aristobuli ca-
 ptus * 225
 Accaron non potuit capi ab Hebrais 291
 Achabus Amariui filius regnū paternū na-
 ctus maioribus cōtaminat id sceleribus q̄ an-
 ecessores sui 563. agnoscit suū fatū & p̄ni-
 tet 571. cedit Adadi filio bellū inferēt, ibid.

—cund—

eundē vincit 575. occiditur 583. ipsius liberorū
capita praeiduntur 610

Achar furium committit 274. plectitur 276

Acha. quinei ex fratrib. *Machabai* immania
supplicia, eiusq; insignis tolerantia † 742

*Achaz*es *Iotham*i filius regnū paternū arri-
piens, idolis filium holocausta offert, belloq;
impetitus, magnā patitur stragem 632. *Assy-*
riorum regis auxilio ulciscitur *Syros*, stultus
et impius moritur 635

*Achiab*⁹ *Herodis* nepos an iim phibei* 464
impetitur à 2000 milibus dimissis * 480

Achias pontifex 357

Achias propheta *Hieroboamo* regnū et alia
narratur 540. 553

Achilaus princeps commentariensium. 476

Achimanus *Berzellai* filius apud *Davidem*
manet 472

Achmas *Danidi* victoriam nuntiat 466

Achimelech pontifex *Davidem* comitatu
inuat 387. accitus ad *Saulum* occiditur cum
omni sua familia 388

Achitophel à *Danide* ad *Abesalomū* deficiit
455. seipsum suspendit 462

Acmes *Iulia* famula dolus * 455. † 146

Acmon gigas *Davidem* occisurus, ab *Abi-*
sao perimitur 477

Acusilaus *Arginus* historicus † 628

*Adad*⁹ *Azelis* fili⁹ paternū i regnū succedit,
quo

- quo ab Ioa Israëlitarum rege priuatur 621
Adadus Syria & Damasci rex cum *Dauide* confligens vincitur 435
Adadi huius posterii dicti reges Syria, sicut
Aegypti reges *Ptolemai* 436
Adadus Syrus *Achabo* bellum inferens cedenti, ab eo tandem vincitur 574. & recipitur in gratiam 575. *Ioramo* insidians & *Elisaeum* capere conatus frustratur 594. 596. bello aggreditur *Ioramum* 596. fugatur à Deo 599. praefocatur ab *Azaële* 602
Adami creatio, & quid ea nox significet 18. lapsus & multa 19. 20. eius soboles posteritas & mors 21. 23
Aderus Syria occupat, et rex eius efficitur 538
Adoma quid significet 79
Adomus dictus *Esaus* ibidem
Adoni quid significet 290
Adonias *Dauidis* filius regnū paternū affectat 487. fugit ad asylū, et ueniā cōmissi à patre impetrat 490. saluat matrē *Solomonis*, et
Abisaces connubium ambiēs occiditur 499
Adonibezecus capitur ac trūcatur manib⁹ et pedib⁹ sicuti ipse alios reges mutilauerat 291
Adoramus quæstor tributorū ordinatur 476. lapidibus obruitur 543
Adulterij suspecta quomodo purgetur 194
Adramatech⁹ *Senacheribi* filius patricida 646
Adrazar⁹ *Sophenorū* rex à *Danide* nict⁹ 436
Aegypt

- Aegyptius nates seductor Iudaorum* 645
Aegyptijs non licere greges curare 113. *quinta*
fructuum portionē regibus pēdunt ibidē. pu-
gnant cum Aethiopibus 122. *Hebraeos inse-*
quuntur 139. *quare Babylonē abducti* 676.
eorum antiquissima rerū memorabiliū tradi-
sio † 617. *testimonium de Iudais* † 638. 662.
sexaginta millia Iudaorū peremerunt † 614
Aegyptiorū dī descripti † 670. *seruitus* † 704
Aegypti Aethiopiaq; regina Solomonem in-
uisit 532
Aegypti descriptio † 224. 420. 421
Aegyptius unde nomen acceperit † 643
Atternius Fronto magister duarum legionū
Alexandrinarum † 540
Aelius Gallus dux auxiliariorum ab Herode
missorum Cesari * 345
Aemilius Iucundus à Iudais occisus † 253
Aeneas, qui Aretas postea ductus Arabum
rex constituitur * 412
Aeta, petra, Sampsonis habitatio 323
Agaris insolentia ob conceptum infantem pu-
nitur 48. *ablegatam una cum filio consola-*
tur Angelus 13
Agatharchides historicus † 661
Aggeus propheta * 20
Agira Nabathae facinus † 495
Agrorum terminos quis primus fixerit 23
Agriculturam quis inuenerit *ibidem*
Agrip

- Agrippa Aristobuli filij soboles* * 520. *maria fortuna* 520
Agrippa in Iudaos benenolentia 83
Agrippa in Asia mittitur * 351. *eius in Iudaos studium* * 390. 434
Agrippa rex Herodem apud C. Caliculam accusat * 519. *accusati tetrarchias ac bona consequitur* * 540. *Iudaos reconciliat Caio* * 548. *hortatur Claudium ad retinendū principatū* * 597. *Silam vincitū adseruat* * 611. *reliqua eius gesta usq; ad mortem* * 612. 614. 618.
† 192. 210. 215. 233. 242. 277. 244. 407. 433
Agrippa filius Agrippa * 617. *impetrat pontificia stola custodiam Iudaeis* * 620. *Claudio autor ut Iudeorū causam legitime cognoscat* * 640. *Chalcidem auferit ei Caesar, & multis alijs toparchijs donat, ibid. nuptias instruit, ibid. Galilea parte donatur à Nerone* * 643.
Magdala ceriat capere * 679. *uenit Tyrum cum Vespasiano* * 724
Agrippina Claudij Caf. uxor * 639. *maritum ineneficio tollit, ibid. filium Neronem imperio praeficit* * 641
Agrippium à quo conditum † 92
Anam inuadunt Hebraei & fugantur 274. *capitur & succenditur* 276
Alabarchia magistratus * 634
Alanorum nationis descriptio † 198. *eorum irruptio in Mediam & Armeniam, ibid.*
Albinus

- Albinus Iudaea praefides* * 649. *Iudaea latronibus explet* * 651
Aleimus in pontificatu succedit aliis Iacim⁹ dictus * 127. *p. fugit ad Demetriū, ibid. perit* * 132
Alexander Antiochi Epiphanis filius bello aggreditur Demetriū * 141. *nuncii* * 146. *Ionasba amicitia ambii* * 142. *Ptolemao Philometori hostis factus occiditur* * 156
Alexander Aristobuli filius Iudaea infestas à Gabinio nuncitur * 227. *Hyrcano bellum inferi* † 37. *securi percutitur* † 42
Alexander Herodis filius Roma reuersus ducit uxore * 366. *accusatus à patre causam dicit, & reconciliatur* * 380. 406. *accusatus à patre Beryti, damnatur, strangulatur* * 423. 427.
Alexander Herodis filius ueneficii accusatur à patre † 103. 111. 122. *strangulatur* † 124.
Alexander Iamneus Hyrcani filius, rex factus fratrem insidiatè interimit * 192. *circūuenit aflu Ptolemeū Lathurū, à quo postea nuncitur* * 395
Alexander Lysimachus Alabarcha solutus uinculis à Claudio * 604
Alexander Philippi filius patri in regno succedens Damascū & Tyrū capit atq; Gazam * 55. 57. *pontificē Iadadū ueneratur, & Hierosolymis Deo immolat, Danielisq; pphetiā interpretat, & Iudais quacūq; postularat concessit* * 60. 243. *quo tēpore mortu⁹* * 657. *et seq.*
Alexander Velez rex * 156

Alexand

*Alexander Zebinas Demetrii nichli loco rex
constitutus federatur Hyrcano * 182. in bello
cadit. ibidem*

*Alexandra Alexandri Iamnei uxor quò à mo-
rituro marito instructa regnū seruavit et ad-
ministravit * 206. morbus eius & mors * 212*

*Alexandra Hyrcani filia, uxor Alexandri
Aristobuli, infensa Herodi † 197*

*Alexandra Phasaëli filia * 512*

*Alexandria plus singulis mensibus quàm Hie-
rosolyma toto anno pendit Romanis † 229*

*Alexandria portus descriptio † 411. urbis s-
tus descriptus † 225*

Alexandrinorū seditio cōtra Iudaos † 243. 244

*Alexandrini Vespasianum pro imperatore
prompti agnoscunt † 422*

*Alexandrium arx * 221. † 32*

*Alexas ducit Salomem uxorem * 431. iubetur
ab Herode nobiles Iudaos se defuncto occi-
dere * 461. piè agit * 465*

Abissus, Abisai 25

*Alisfragmuthosis rex contra pastores gerit
bellum † 641*

*Allus Samarita, libertus Neronis * 524*

*Amalecita gens 153. bellū Israëlitis inferū, &
vincuntur 153. 155. Hebraeos subigūt 306. eorum
rex capiens & occisus 363. quāto odio à Deo
sine profecti, & quomodo Saulus eos extir-
pauerit 363. David cadit eos 412*

Ama

<i>Amalecus nothus Aliphaze filius</i>	80
<i>Amalecitis regio</i>	<i>ibidem</i>
<i>Amanus quāto in honore apud Ariaxerxē habitus, & quantū in Iudaos propter Mardocheum concepit odiū * 39. consulit contra seipsum * 45. in crucem Mardocheo paratam sus tollitur * 49. & filij eius * 53</i>	
<i>Amarai filij quō Ioannē Gaddim interfecerint, & quas eius cadis pœnas dederint * 138</i>	
<i>Amarames Moysis pater & Aaronis, Deū inuocans ut Hebraeos redimat exauditur 117</i>	
<i>Amaramus seditiosus exulat * 619</i>	
<i>Amarinus cōstituitur rex 562. obit diē suū, relicto principat⁹ successore Achabo filio, ibi.</i>	
<i>Amasa Abesoloni copijs præsicitur 463. impetrat ueniam à Davide, cui gratulatur regni restitutionem 469. constituitur præsfectus exercitus 463. occiditur à Ioabo 474</i>	
<i>Amasias rex Hierosolymitanus 621. ad idola deficit 623. interficitur 625</i>	
<i>Amasias sacerdos 585</i>	
<i>Amathus, Amathe 38</i>	
<i>Amathus castrum ad Iordanem * 197</i>	
<i>M. Ambinius præsicitur Indaa * 500</i>	
<i>Amenophis regni terminus † 642</i>	
<i>Amesses regni terminus † 642</i>	
<i>Amias Achaz filius bello superatus à Zacharia trucidatur 633</i>	
<i>Aminadabus lenita 338</i>	

- Ammanus* 31. *Ammanita* Hebraeorum genti:
 bellum inferentes male excipiuntur 316.
Ammanitarū cōtumelia in *Dauidē*, & qua
 de eis ultio accepta 439. excinduntur 448.
Ammanita & *Moabita* socij mutuo sese oc-
 cidunt. 387
Ammaus exusta. † 168
Ammaus therma sanandis corporibus idonea
 † 344. uide & *Emmaus*
Ammonius insidiator *Ptolemai Philometoris*
 occisus. * 154
Amnon sororem *Thamaram* stupras 449. oc-
 ciditur à fratre *Abesalomo* 451
Amorai cum suis regibus deleti 124. qui eo-
 rum ditionis termini 212
Amoritii regio duabus, & dimidia tribubus
 conceditur 238
Amosus *Manassis* filius regno paterno substi-
 tuitur, quod propter impietatem. non diu te-
 nens occiditur. 651
Ananelus constituitur pontifex ab *Herode*
 * 295. hōnore priuat * 298, restituitur ei * 301
Ananias *Masbali* pontifex cum quindecim
 alijs crudeliter necatur † 503
Ananias mercator *Iudaeus* regias mulieres *Ju-*
daicam religionem docet * 623
Ananias *Nebedai* fil. pontificatum accipit
 * 634. uinctus mittitur *Romam* * 639
Ananias nominatur *Sedraches*. 672

Ananias

- Ananias Onia filius copijs Cleopatra præsici-
tur* * 185. 196
- Ananias Phariseus Iosepho se opponit* * 695
- Anania pontificis liberalitas, eiusq; seruatorum
iniquitas* * 652
- Ananias pontifex cū Ezechia fratre & pon-
tificibus alijs in cloacis latuit propter seditio-
nem* † 233. cum fratre interficitur † 235
- Ananias Anani filius pontificatum acquirit,
& Iacobum lapidat* * 650
- Anani senioris felicitas* ibid.
- Ananias Iudeorum dux uinctus Romam mit-
titur* * 639
- Ananias pontifex cum Hierosolymitis bello
contra Romanos se preparat* † 270. 271
- Ananias pontifex, eiusq; gesta* † 362. 367
- Anani mors Hierosolyma excidij principium
eiusq; uirantes celebrata* † 384.
- Ananias Sethi filius pontifex constituitur*
* 500. eo priuatur * 501
- Anaxagora Clazomenij mors* † 278
- Anchus rex Gitta 385. 402. exercitum ducit
in Hebraeos* 402. 408
- Andromacho amicitia, renūtiat Herodes* 403
- Andronicus Messalami filius orator* * 149
- Angelus, quale nomen* * 315
- Angelos cum mulieribus coisse* 25
- Anilai & Asinai Neerdensium facinora*
* 331. & seqq.

- Anna Helcanis uxor* 330
Annibal seditiosus plectitur * 619
Annius Minutianus * 565. 570. 600
Annius Rufus Iudaea praeficitur * 501
Annus magnus quot annis constet 31
Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli remissio 196
Antei interitus * 581
Antithedon, postea Agrippias dicta * 198
Antigonus Asia occupat mortuo Alexandro * 63
Antigonus Aristobuli filius cum patre transfugies capit * 230. accusat apud Caesarem Hyrcanum et Antipatrum * 237. paternum regnum affectum profligatur * 257. reducit in regnum per Parthos * 264. amputat Hyrcano auriculas * 270. accusat Romae & placat pecunijs hostem * 273. 275. quomodo ab Herode oppugnatus sit * 275. quomodo expugnatus et irrisus a Sosio * 289.
Antonius Herodis pecunijs corruptus eum occidit * 292. *Antipatrum & Hyrcanum accusat* † 45. vincitur ab Herode † 55. rex constituitur † 61. securi percutitur † 81
Antigonus Hyrcani fil. Samaria obsidioni praeficit * 184. quo a fratre, et cur occisus * 190. † 18
Antiochia Mygdonia, urbs * 629
Antiocheni Demeitrii cunctum recipiunt * 155
Antiocheni soli cum Sidonijs & Apamenis pepercerunt Iudaeis cohabitatoribus suis † 242
Antiochenis odium in Iudaeos * 83
Antiochenis petitiones apud Titum † 582

- Antiochus Antiochi Grypi filius uict⁹ et occi-*
*sus ab Antiocho Cyziceni filio * 100. q. supe-*
rat inde ab Eucero et Philippo fratrib⁹, ibi.
Antioch⁹ Aspēdius ab Hyrcani filijs uict⁹ † 17
*Antiochus Comagene rex * 504. 614*
Antiochus Cyzicenus cū fratre Antiocho Gry-
*po belligeratur * 183. 192. uincitur ab Hyr-*
*cano * 185. occiditur à Grypi filio Seleuco * 199*
Antiochus deus Alexādrī filius adolescēs rex
coronatur & amicitiam cum Ionatha inie-
** 160. trucidatur à Tryphone suo tutore * 175*
Antiochus Dionysus Antiochi Grypi filius
*Damasci regno positus quid gesserit * 203.*
eius cū Alexandro & Arabibus bellum † 25
*Antiochus Epiphanes Seleuci filius * 101. eius*
*gesta cōtra Iudeos * 103. † 574. 695. ad Ely-*
*maida uincitur * 121. cōmissa regni cura Phi-*
*lippo moritur * 122. aliaq; eius gestā † 724*
Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo Sexto
contentio propter Syriam & in Iudeam irru-
ptio sua † 10
Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis fil.
*rex constituitur * 123. Bethsaritas expugnat*
** 125. Philippū tutore regnū inuadente occi-*
*dit 127. captus à Demetrio trucidatur * 128*
Antiochus Eupator Antiochi Epiph. filius
quomodo Iudeam afflixerit † 12
Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo Phi-
*lopatore & beneficia in Iudeis * 84. dat fi-*
liam

- liam Ptolemao uxorem * 88
 Antiochi Pharanx, loci nomen † 26
 Antioch⁹ Seleuci nepos Deus cognominatus * 83
 Antiochus Soter, etiā Pius dictus frater De-
 metri⁹ rex natus Tryphonē persequitur & in-
 terficit * 175. Simonē Mathia in amicitia re-
 ceptū conatur subigere, sed infelicitur * 175. op-
 pugnat Eyrceanū Hierosolymis, & cognomi-
 natur Pius * 178. regno & uita priuatur ab
 Arsace * 180. Selencum Grypi nuntia * 199
 Antiochus Grypus qui & Philometor De-
 metri⁹ Nicanoris filius Alexandrum Zebi-
 nam bello occidit, & regnum Syria occupat
 * 182. Heracleonis insidijs occisus * 199
 Antipas Herodis filius constituitur tetrarcha
 * 464. affectat regnum * 471. portionem pa-
 terni regni acquirit * 488. † 169.
 Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur
 testamento † 146. tetrarcha instituitur † 150
 Antipas pater Antipatri Idumaea praefectus
 ab Alexandro * 214
 Antipas regij generis uir comprehensus custo-
 dia traditur, & occiditur † 360
 Antipater Herodis filius à patre uocatur domus.
 * 375. honorib⁹ auge⁹ * 377. fratres crebris ca-
 lūnijs infestat * 377. 403. 417. malitia eius * 430.
 eius in patrē insidia * 435. 441. 443. occiditur
 464. ab Herode patre pellit⁹ ciuitate † 99. fra-
 trib⁹ insidiat † 102. fratrum occisorum liberis etiā
 male uult, & cōspirat cōtra patrē † 126. 127.

- veneno eum tollere conatur† 135. 136. alijs duobus fratribus calumnijs struit† 136. causam dicit† 140. & seqq. occiditur† 150
- Antipater Idumaeus Hyrcanū in regnū restituit† 19. 30. aliaq; eius gesta† 41. & seqq.
- Antipater accusatus, declaratur praefectus Iudaeae à Iulio Cas. & Hierosolymorū muros reficit, & filijs suis praefecturas attribuit† 45.
- Antipater qui prius Antipas, quomodo se suosq; euerit, & Aristobulum regno eiecerit* 414. Scaurum committit inuadit* 217. qualem operam nauarit Casari, aliaq; eius gesta* 235. dynasta & procurator Iudaeae constituitur à Casare* 238
- Antipater Samarita Antipatri Herodis filij procurator* 442. ueneficium apparatus Herodi indicat† 234
- Antipatris ciuitas edificatur* 386.† 95
- Antiphilus cum suo fratre uenenum apparauerunt in Herodis interitum* 442
- Antiquitatum libri x x. quod tempus complectantur, & quas historias* 659
- Antonia Drusi maioris uxor, Germanici & Claudij mater* 510. 514. 528. 531. 536
- Antonia porticus incensa, & praesidium ex ea deturbatum† 233. 461
- Antonia turris ab Herode cōdita* 360. 511.† 91
- M. Antonij decreta pro Iudeis* 251
- M. Antonius, dux Rom.* 217. in Asiam proficiscit

- ciscitur & Herodē defendit * 158. † 55. amore
 Cleopatra captus Herodē & Phasaelum re-
 trarchas cōstituit * 161. 296. ad regium fasti-
 gium eundē promouet * 173. ab eodē pecunijs
 corruptus Antigonū è medio tollit * 191. 293
 M. Antonius donatur ab Herodi * 193. homo
 impurus * 196. Herodi nimium indulget * 304.
 multa indecorē agit in gratiā Cleopatra * 309.
 subigit Armeniam ibidem. vincitur apud
 Aclium à Casare * 319. occisus * 328. qualem
 operam Gabinio prastiterit † 38. Herodē exu-
 lem regno Iud. praficit † 64. propter Cleopa-
 tram multa facit indecore † 82
 Antonius prafectus ala equitum contra Ro-
 manos † 173. eius gesta ibidem
 Antonius Primus è Moesia contra Vitellium
 cum legione tertia properat † 414. eius gesta
 ibidem. Vitellium interficit † 407
 Aod. uide Iodes
 Apamia obsidione liberata † 50
 Aphrica unde sic denominata 59
 Aphri & Aethiopes quantum annuē pen-
 dant Romanis † 224
 Apion Alexandrinorum legatus contra Iu-
 daeos * 342
 Apion grammaticus res Aegyptiacas conscri-
 psit † 681. eius portētofa mēdacia de Iudais et
 tota uita taxata ibid. eius calumnia & men-
 dacia cōfutata † 689. propheta factus fabulum
 erag

- evagica de Iudeis impudētissimè fingit* † 696
Apobaterion locus 29
Apochis regni termini † 640
Apollodoti Gazaraorum ducis pralium cum
Iamnao & mors * 198
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Maccha-
bao victus occiditur * 110
Apollonius Danus praefectus Alexandri filij
Antiochi Epiph. 151. vincit à Ionatha * 153*
Apollonij Molonis mendacia de Iudas † 695.
 707. 727
Aponius senator sancitur * 602
Apsanes Iudeis praeficitur 318
Aquila aurea supra portā posita deijcit † 146
Aquila quare Romanorum insigne † 289
Aquila Caligula interfector * 579
Ara tabernaculi, et Arula suffumigatoria 172
Arabia, confinis Iudae * 215
Arabes Hebraeos subigunt 306. ab ipsis rur-
sum caduntur 310
Arabum pralium cum Herode * 312
Arabum Iudaeam devastantium sanctia * 483
Arabū gesta in Iudaea post mortē Herodis † 165
Arabes Iudaorum transfugarum viscera pa-
refaciunt, aurumq; eximunt † 505
Aramus, Aramai 39
Arami liberi quibus gentibus appellationem
indiderunt ibidem
Aranes abi mortuus 40

<i>Atrasci templum</i>	698
<i>Arbela nicus</i>	* 710
<i>Arbori interdicta qua nis indita fuerit</i>	19
<i>Arca Noë</i>	26
<i>Arca Noë reliquia ubi seruentur</i>	* 622
<i>Arca tabernaculi forma</i>	170
<i>Arca in potestatem hostium uenit 333. quantum malorum his fuerit auctor ad quos peruenit, & quomodo Hebraeis reddita 333-336</i>	
<i>Arca transfertur Hierosolymam in templum Salomonis</i>	518
<i>Arcades de antiquitate gloriantes, post Athenienses literis eruditi</i>	† 630
<i>Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas</i>	283
<i>Arce, qua nunc Petra, ciuitas</i>	322
<i>Archelais nicus conditur</i>	* 492
<i>Archelaidis palmeta</i>	* 501
<i>Archelaus Cappadocum rex * 366. 384. Herodem ad sanam mentem reducit 406. eius prudentia</i>	† 114
<i>Archelaus Herodis filius à patre regno praefectus ipsius funus curat * 466. populo se accomodat, & incidit in seditionem * 468. accusatur apud Augustum * 472. 487. ethnarcha non rex confirmatur ab Augusto * 488. Glaphyram fratris defuncti uxorem, ducit * 492. accusatur apud Augustum & relegatur Viennam Gallia * 493. † 171. uenduntur eius bona 499. à fratre false calumniatur † 136.</i>	
	rex

- rex constituitur † 110. in seditionem incidit
 † 134. quod nō rebellasset quarta tributorum
 parte lenatus † 169. eius reditus quanti ibid.
 Archelaus Magdani ad Titum profugit † 539
 Arethis, sexti ex fratribus Machabai imma-
 nia supplicia, eiusq; cum insigni tolerantia
 sermones † 742
 Aretas Arabū rex fugientē Hyrcanū recepit
 hospitem, oppugnationē Aristobuli cogitur
 intermittere * 215. cū Scandro foedus init * 217
 Aretas qui antea Aeneas constituitur Ara-
 bum rex * 412. confirmatur * 422
 Aretas Coeleſyria regnum adipiscitur * 204.
 † 26. cum Herode bellatur * 515. Et Iudaeā
 inferi bellum * 515. à Scandro mulctatur CCC.
 talentis † 37
 Aretas Petrus Rom. auxiliatur * 483
 Arietis instrumenti bellici descriptio † 300
 Ariochus Nabuchodonosori satellitum prefe-
 ctus 679
 Arion procurator Iosephi Tobia filij * 96
 Aristaeus Iudaorum negotium agit apud Pto-
 lemaum Philadelphum * 66
 Aristot. apud Clearchū uerba de Iudaeis † 656
 Arius centurio confossus * 382
 Aristobuli odium erga fratrem Agrippā * 522
 Aristobulus Agrippa frater, Iudaorum cau-
 sam agit apud Petronium * 544
 Aristobulus Aristobuli filius adolescens pul-
 cherr

- cherrimus* * 295. ab *Herode* constituitur ponti-
 tiffex, & occiditur ab eodem * 299. 301
Aristobulus Alexandri Iamnei filius genero-
 sus * 207. quō adsecutus sit regnū * 210. 211. ob-
 sessus ab *Areta* liberat p *Scaurū* * 217. quale
 donū *Pōpeio* miserit, & cōtrouersiam cū fra-
 tre apud eundē disceptauerit * 218. quō à *Pom-*
peio tractatus * 222. uinctus abducitur Romā
 * 226. uinculis elapsus iterū capitur & mitti-
 tur Romam * 229. ueneno sublatu est * 234
Aristobulus Herodis filius reuersus Roma du-
 cit uxore * 366. conijcitur in carcerē falsis ca-
 lumnijis oppressus * 417. accusatus à patre *Be-*
rryti damnatur * 423. strangulatur * 427
Aristobulo Herodis filio *Armenia* minor à
Nerone data † 199
Aristobulus Herodis frater, prinatus mortuus,
 filia unica relicta † 193
Aristobulus Herodis dynastæ *Chalcidis* filius
 dominijs multis donatur à *Nerone* * 643
Aristobulus Hyrcani filius obsidioni *Samaria*
 praficitur * 184. quō imperarit, & sauerit in
 matrem ac fratres * 188. fratris cade pollusus
 moritur *philellen* dictus * 190. primus diade-
 ma regium usurpauit, & quomodo se gesserit
 in matrem & fratres † 18. mors eius † 22
Aristobul^{us} rex *Chalcidis* cōtra *Antiochū* † 196
Arnon fluius 222
Arphaxades Arphaxadai 40

- Artabanus Vonone nicto Parthorum regnum*
assequitur * 504
Artabanus à Vitellio nictus * 513. *recuperato*
imperio sœderatur Neroni * 513
Artabani cum Asinao & Anilao reconciliatio & *amicitia* * 554
Artabanus regno pulsus restituitur per Izem * 627
Artabazes rex Parthorū donat^r Cleopatra † 82
Artabazes Tigranis filius captus * 309
Artaxerxes regnum paternū accipiens quale
conviniū instruxerit * 36. *accusat uxorem*
& diuerit ab ea * 37. *ducit aliam nomine*
Estheram ibid. Amanem in summo habes
honore * 39. *eundem cruci suffigit* * 49. *Iu-*
daeos periclitantes liberat * 50
Artaxias Tigranis filius regno non diu pos-
tus pellitur * 309
Artemisius mensis 510
Artorius quemadmodum ex incendio per Lu-
cium commilitonem servatus sit † 533
Arucæus Arcem condidit 38
Arudaus, Aradus insula 38
Aruntius praco retundit Germanorum mili-
tum impetum * 584
Arus vicus * 483
Aruum loci nomen 387
Asamonaorum gens Iudaorum Reipub. sta-
tum mutavit * 23
Asanonis montis Galilee situs † 248

<i>Asanus Abia filius regnum paternum accipit</i> 557. eius pietas, & bellū cum Zareo Aethiopum rege ac victoria 558. mors 561. 563	
<i>Ascalon capitur</i>	291
<i>Ascalon Iudeis semp̄ inuisa</i> † 173. eius situs ib.	
<i>Ascalonitis quāū incōmodi arca attulerit</i>	336
<i>Aschanes eunuchus</i>	677
<i>Aschanaxes Aschanaxi</i>	35
<i>Ascr natiuitas 71. filij</i>	111
<i>Aseritarum gens in Chananaa</i>	123
<i>Asineus et Anileus Neerdēses grassatores quō cū Artabano amicitia ineunt</i> * 553. & seqq.	
<i>Asiongaber, loci nomen</i>	531
<i>Asorus cinitas</i>	304
<i>Asotra buccina</i>	198
<i>Aspersorium tabernaculi</i>	168
<i>Asphalites lac⁹ 45. † 149. eius descriptio</i> † 404	
<i>Asphar lacus</i>	* 137
<i>Asprenatis prodigium & interitus</i>	* 576
<i>Assamonai principatus quando desierit</i>	* 291
<i>Assamonaorum familia quando & quandiu principatus Iudaorum concessus</i>	* 656
<i>Assaracoddas Senacheribi filius patri succedit in regnum</i>	646
<i>Assaron quantum contineat</i>	173
<i>Assis regni termini</i>	† 640
<i>Assuras Assyri</i>	39
<i>Assyriorū imperiū quando dissolutū fuerit</i>	646
<i>Aslabarri populus</i>	37

<i>Asclapius fluvius</i>	124
<i>Aslartes templum</i>	413
<i>Aslartis rex Tyrriorum, eiusq; successores enumerati</i>	† 646.
<i>Asloborta fluvius</i>	124
<i>Astronomia qui primi inuentores</i>	24
<i>Athenienses quando & quemadmodum Romanis subiecti</i>	† 219
<i>Athenio legatus Ptolemai Energetis ad Iudeos</i>	* 91
<i>Athenio dux Cleopatra, Herodem repellit iam uictorem</i>	† 83
<i>Atrongaus pastor regnum affectat</i>	* 481. † 163
<i>Auaris urbs, Aegyptia</i>	† 640. 667
<i>Augusti Caesaris in Iudeos beneficia</i>	* 389. † 507
<i>in Herode odium & Arciam</i>	* 411. rediens cum utroq; in gratiam
<i>* 422. confirmat testamentum Herodis</i>	* 487. eius liberalitas in Herodem
<i>* 323. vincit Antonium</i>	* 319. occidit eum cum Cleopatra
	* 328.
<i>Augusti mors, & quot annis imperavit</i>	* 501
<i>Aula regia descriptio elegans.</i>	† 452
<i>Aurea terra, regio</i>	531. 534
<i>Azael Damascenorum rex</i>	601. 616. 618. moritur
	622
<i>Azarias ppheta uaticinat</i>	<i>Asani agm. ni</i>
<i>Azarias compellatur Abdenago</i>	677.
<i>Azizus Emisenorum rex Agrippa iunioris sororem duxit</i>	† 640.

<i>Azotū pestis propter arcā detentā innadit</i>	335
<i>Azymorum festiuitas restauratur</i>	636
<i>Azymorum festiuitatis institutio</i>	138. 190

B

<i>Baaras loci, & herba descriptio</i>	† 590
<i>Baba liberi occiduntur ab Herode</i>	* 335
<i>Babylon locus cur sic dictus</i>	33
<i>Babylonis extructio</i>	138
<i>Babylon in Cyri potestatem uenit</i>	689
<i>Babylonica captiuitas quando & quomodo ac- ciderit</i>	659. 663. 667
<i>Babylonica turris institutio</i>	32. 33
<i>Babylonij Iudeos persequuntur</i>	* 560
<i>Babyloniorum antiquissima rerum memorabi- lium traditio</i>	† 631
<i>Bacca uicus</i>	† 277
<i>Bacchides dux Demetrii cōtra Iudam Macha- baum mittitur frustra</i>	* 128. mittitur iterum ac cum Iuda confliens uincit * 134. adigitur ad pacem cum Ionatha ineundam * 141
<i>Bacchidis sauitia in Iudeos, et eius interit⁹</i>	† 11
<i>Bactriani populus</i>	39
<i>Bæonis regni termini</i>	† 640
<i>Bagoas eunuchus</i>	* 437
<i>Bagozes copiarum Artaxerxis imperator</i>	* 54
<i>Bagothous & Theodesles eunuchi coniurāt in necem Artaxerxis, & plectuntur</i>	* 39
<i>Baia, oppidulum Campanie ubi & calida</i>	* 539
<i>Bal quis deus fuerit 611. sacerdotes eius sublati, edesq;</i>	

<i>adesq; ipsius a fundamentis diruitur</i>	615
<i>Balachus Moabitarum rex Balamum ad</i> <i>Israëlitas execrandum mittit</i>	227
<i>Baladas Babyloniorū rex amicitiam cū Eze-</i> <i>chia inire cupit</i>	648
<i>Balamus nates contra Dei mandatum profe-</i> <i>ctus ab asina compellatur</i> 226. <i>bene precatur</i> <i>his quos execrari volebat</i> 227. <i>malum consi-</i> <i>lium dat Madianitis</i>	230
<i>Balsamus ubi nascatur</i>	333
<i>Balsamum ubi proveniat</i>	* 308
<i>Balthasar Naboandel dictus arripit regnū Ba-</i> <i>bylonicum</i> 626. <i>ipse cum suo regno in Cyri</i> <i>Persarum regis potestatem uenit</i>	629
<i>Banaias satellitibus praepositus</i> 475. <i>Salomo-</i> <i>nis copijs praeficitur</i>	500
<i>Banaothas & Thannus occisores Iabosethi sup-</i> <i>plicio afficiuntur</i>	424
<i>Barachias autor Israëlitis ut captivos Indaeos</i> <i>& Beniamitas dimittunt</i>	633
<i>Barachus Hebraeos in libertatem vindicat</i>	305
<i>Barasa expugnata concremata</i>	* 119
<i>Baruchus Neri filius Hieremiae propheta scri-</i> <i>ba</i> 660. <i>liberatur è carcere</i>	672
<i>Baris castellum, Postea Antonia</i>	† 128
<i>Baris mons.</i>	29
<i>Barzapharnes Parthorum satrapa</i> * 263. <i>Sy-</i> <i>riam obtinet</i>	† 157
<i>Basanes Hieroboami totā familiā sustulit</i> 557.	
<i>— — — — —</i>	<i>— — — — —</i>
	reg

regnum occupat 568. moritur, Elano filio successore relicto	561
Bathales Amanitarum rex	673
Bathyllus Antipatri libertus uenenum hero adfert	† 136
Beelsephon ciuitas	138
Begabri Idumaeae natus	† 401
Beleasarius rex Tyrriorum Hiramio patri suc- cessit	† 647
Belli leges	197. 261
Beniaminis natiuitas & nominis ratio 78. filij decem	111
Bēiamitarū fors in Chananaea 183. agricultura studēt 191. eorū fortitudo et peritia militaris 296. caedes omnium usq; ad sexcentos viros 297. quomodo ea tribus restituta	298
Berenice, locus	531
Bernice Agrippae filia	* 518. 604
Bernice Polemoni nubit	* 641
Bernice Salomes filia datur nuptū Aristobalo Herodis filio * 366 datur alijs marito	† 125
Bernices supplicatio ante tribunal Flori, & eius uita pericula	† 210
Berotha ciuitas	279
Berosus Chaldaeus de astronomia & Chaldaeo- rum philosophia Graecè scripsit	† 648
Bersabe, ciuitas	569. 616
Bersabe puteus	52
Berytus domicilium Romanorum	* 412
	Berytus

<i>Berytus Phoenices, colonia Romanorū</i>	† 573
<i>Berytus quomodo ab Agrippa exornata</i>	* 613
<i>Berzellus quantis beneficijs inuenerit Dauidem regno pulsum</i>	461. quam gratiam ei obtulerit rex
<i>Besara oppidum</i>	* 680
<i>Beselel architectus</i>	165. 181
<i>Besemmashe uxor Isaci</i>	66
<i>Bethalaga uicus</i>	* 140
<i>Bethel quid significet</i>	67
<i>Bethenaber uicus</i>	† 397
<i>Bethmaus uicus</i>	* 6
<i>Bethora locus</i>	279
<i>Bethsabes forma Dauidem ad adulterium pellicit</i>	447
<i>Bethsama uicus</i>	338
<i>Bethsamitarum prophani L X X. arcam contingentes moriuntur</i>	338
<i>Bethsana, qua Scythopolis</i>	* 110. 168
<i>Bethsana ciuitas</i>	283
<i>Bethsuritarum deditio</i>	* 125
<i>Bettraa capta & prædata</i>	436
<i>Bezedel uicus cū turri inexpugnabili</i>	† 275
<i>Bezetha collis descriptio</i>	† 462
<i>Biblia quot annorū historiā complectantur</i>	14
<i>Bouis corruptæ noxa quomodo uindicanda</i>	258
<i>Bozus quomodo Ruthē acceperit uxorem</i>	328
<i>Britannicus Cl. Casaris filius</i>	* 642
<i>Britāni quō & quādo Romanis subiugati</i>	† 123
e e c 2 Broc	

Braccus trib. plebis * 597
Buccinarum excogitatio & usus 198
Burrus praefectus praetorianorum militū * 642

C

C*Abrothaba locus* 200
Cadmus Milesius quo tempore historiam conscribere incepit † 628
Cacilius Bassus occiso Sexto Cesare provinciā occupat * 252. † 49
Cadesa ciuitas 279. 284
Cænopolis forum quod vocatur materiarium à Cestio incensum † 252
Caron regio anomis ferax * 622
Casar Iudaorum & Archelai conuentū diremit † 167. Archelao ethnarchiā seu mediā regni partiē dedit ibidē. Eius promissio Archelao facta ibid. reliquā regni dimidiā partem in duas tetrarchias diuisit ibidem
Cesaris liberalitas in duas filias Herodis uirgines † 170
Casar falsum Alexandrum deprehendit ibid. eum remigum numero inserit 646
Cesares vocatos imperatores Romanos 530
Casarea conditur † 92
Casarea Philippi dicitur Neronis * 651
Casarea Iudaea maxima ciuitas. † 328
Casaria templa † 93
Casariensiu cōiunctia in moriū Agrippā * 616
*Casarienses contra Iudaeos apud Neronem ui-
 flores*

- Flores † 20
 Casarienses omnes Iudaos apud se habitan-
 tes crucidant † 21
 Casenni⁹ Gall⁹ duo milia Galileorū cedit † 24
 Casennius Patus rector Syria † 574
 Casennius Patus Antiochū regem Comagene
 apud Vespasianum defectionis accusat † 594
 bellum mouet cōtra eum ibi uinctum Romi
 ē Cilicia mittit ibid.
 Casonia iugulata cū filia magnanimitas * 591
 Caiaphas constituitur pontifex * 521
 Cain 21. eius posteri 23
 Caius Agrippa & Iulia filius Augusti ado-
 ptiuus * 471
 Caius Caesar Agrippā uinculis soluit, et tetrar-
 chia Philippi tradita, regem appellauit † 186
 ei etiam Herodis tetrarchiam addidit ibid.
 Caij uxor & filia occisa * 590. eius ingenium
 & mores * 592
 Caius Caesar Deum se uocari uoluit † 186. Pe-
 tronium ob statuas in templo locandas, Hie-
 rosolymam misit ibidem
 Caius per dolum interemptus, quando tempore
 imperauerit † 190
 Caleb explorator Chananaea 202
 C. Caligula constituitur Caesar * 517
 C. Caligula Germanici filius * 532. designat Ce-
 sar a Tiberio * 534. Herodē cū cōiuge mittit
 in exiliū * 540. morit^r * 550. eius tōs senitia.

et diuini honoris uēdicatio, insaniaq; tū cōiū ratio in ipsum, et eius interitus	*562. et seqq.
Gallimander ab Hyrcano uictus inuēit	*284
Cambyses Cyri filius patri in regno succedit	*8
Campus regius, loci nomen	46
Cana uicus Galilæa	*675
Capernaum fons, Nili uena esse creditus	†339
Capharsaba, campi nomen	*386
Caphartophan Idumæa uicus	†401
Capitolij templum à militibus direptis donarijs incenditur	†426
Cappadoces populus	35
Carmeli montis situs	†277
Carra, Mesopotamiæ ciuitas	40
Carthaginensiu originis & facti descriptio	†213
Cāsander occupat Macedoniam mortuo Ale- xandro	*63
Cassius Charea	*565. occiditur *602
Cassius quæ gesserit in Iudæa	*233. 253.
Cassius Iulio Cas. interfecto Syriam petit & quid gesserit	†52. & seq. occisus †55
Castor rerum Iudæicarum scriptor	†696
Catull ⁹ Iherosolymitana rector, sicarijs calu- niad. rector erat	†611. milia Iudeoru truci- cidauit ibid. ei ⁹ cruciatus mors horrēda ibi.
Celer tribunus uinctus à Cassio Iudæis ad sup- pliciu Hierosol. mittitur	†198
Cenizus Hebræos in libertate	301
Chabalon terra cur sic dicta	327
	Chal

<i>Chalarnas Syrorū transeuphratensium rex</i>	441
<i>Chalebo donatur pars agri Hebronis</i>	291
<i>Chaldei, populus</i>	39
<i>Chaldaeorū consensus cum sacris literis</i>	† 653
<i>Chamis patris irrigator</i>	38
<i>Chananeus, Chanaan</i>	37. 38
<i>Chananaorum terra praestantia</i>	203
<i>Chariathiaris ciuitas</i>	338
<i>Chebronis ciuitatis antiquitas</i>	† 411
<i>Cherubinorum descriptio</i>	170. 512
<i>Chetim quid Hebraeis significet</i>	36
<i>Chetimus, & Chetima insula</i>	ibidem
<i>Chetomene qualis uestitus</i>	173
<i>Cheton quid significet</i>	ibidem
<i>Chettai populus</i>	38
<i>Chiramus operarius insignis</i>	513
<i>Christus & Christiani</i>	506
<i>Chusartes Assyriorū rex Hebraeos sibi subiecit</i>	301
<i>Chusus, Chusai</i>	36
<i>Chusis amicus Davidis cōstātissimus quomodo se gesserit apud Absalomum</i>	456
<i>Cilicia</i>	35
<i>Cinyra fabula</i>	* 576
<i>Circenses ludī</i>	* 566
<i>Circuncisionis prima institutio</i>	49. 53
<i>Cisus Saulis pater</i>	345
<i>Cithara quis inuentor</i>	23
<i>Ciuitatem quis primus instituerit</i>	22
<i>Glandius à militibus constituitur Caesar</i>	* 586

<i>Claudius</i> quandiu imperium administraverit	
<i>ibid.</i> Agrippina uxoris Neronem privignū in imperium cooptaverat	† 198
<i>Clearchus</i> peripateticus Aristotele præceptore suū de Iudæis narrantem inducit	† 656
<i>Cleopatra</i> Antiochi filia nubit Ptolemæo Phi lopatori	* 88
<i>Cleopatra</i> Flori uxor	* 658
<i>Cleopatra</i> Ptolemæi Philometoris filia ducitur uxor ab Alexandro Antiochi, qui & De- metrius dictus	* 150
<i>Cleopatra</i> M. Antoniū in sui amorē pertra- hit * 262. † 56. Mariammē cum filio ad se no- cat, et Antoniū cōtra Herodē incitat * 299. usq; 351. † 83. contra omnes omniū opibus in- hians * 305. & seqq. Herodē ad stuprū soli- cit * 308. occiditur	* 328. † 90
<i>Colossus</i> Caesaris	† 94
<i>Comagenensium</i> civilis contentio	* 504
<i>Connallis</i> laudationis	587
<i>Coponius</i> Iudæis præficatur	* 495. 500
<i>Corban</i> iuramenti explicatio	† 634
<i>Corban</i> , quomodo se liberent	219
<i>Corea</i> , loci nomen	† 31
<i>Cores</i> seditionem contra Moysen & Aronē excitat 209. dat eius poenas	816
<i>Cornelius</i> Faustus Sylle filius	* 224
<i>Cornelius</i> Sabin ⁹ sibip̄si mortē infert * 570. 579	
<i>Corrai</i> , locus	341
	Cornu

- Cornu mensura qualis* 204
Costobarus Idumaea Gaze praefectus ab Herode,
lucro iniectus, repudiatur ab uxore *334. 336. 653
Costobarus & Saulus fratres una cum Philippo
ad Caesarium transfugiunt †236
Cotys Armenia rex *614
Crassus in Parthos proficiscens Hierosolymita-
num templum spoliatur periturus *231. cum
omnibus suis copiis perit *233
Crassus in Syria provinciam Gabinio succedens
quid gesserit †41
Cresiphon, urbs *362
Cuonanus Iudaea praeses constituitur *634. 637.
 640
Cuspius Fadus Iudaeorum regno praeficitur *617.
 619. 633
Cydoessa Tyriorum vicus †35
Cyprus insula 36
Cyprus praesidii locus in finibus Hiericuntis †243
Cypros Herodis filia *518. alia Phasaëli filia ibi.
Cypron, castellum *386. †95
Cypris Antipatri uxor †42
Cyrenai, Marmarida & terribiles Syries quæ-
admodum Romanis subdita †224
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem eius
capit 689
Cyrus Iudaeis Hierosolyma repetere permittit re-
plumque restituere, ac usque repli eis reddit, mul-
taque praestat beneficia *4. 20. perit *6

D

- D**abariteni uxorem *Ptolemai regij* procuratoris inuadunt *682
- Dagon, arx* *176
- Dagon precipitatus* 335
- Dagonis templum exustum* *153
- Dalale, meretrix Sampsonis* 324
- Damasc⁹* à quo cōdita 39. imperio *Dauidis* subiicitur 435. à *Metello* et *Lollio* capta est *217
- Damascenorum* & *Iudeos* seueritas *665. †255. 614
- Dana oppidum* 300. 544
- Danaus Argiuorum antiquiss.* †644
- Daniel* uocat^r *Balthasar*, 677. somnia diuina uidet 679. regi somnia interpretat^r 681. *Balthasaris* uisionē in pariete explicat 687. abducit^r à *Dario* in *Mediā* et cōstituit summ⁹ *sarapā* 689. insidias patitur, sed insidiatores eius luūt pœnā 690. apud *Ecbatana* turrim adificat 692. quā carus Deo fueris, & quantum ceteros prophetas superaueris 693
- Danielis prophetia* *116
- Danitarum fors* 283
- Danite* à *Chananeis* sedes mutare coacti 300
- Danus, fons Iordanis* 46
- Danus nascitur* 71. filij eius 112
- Darabita uicus* *712
- Dari⁹* *Artabani* filius *Neroni* obses missus *513
- Darius Astyagis* filius imperiū *Babyloniorū* uastat, et *Danielē* abductū cōstituit *sarapā* 689
- Darius*

Darius equitum praefectus sub Agrippa ^{† 232}
Darius Hytaspis filius rex Persarum creatur,
 quaestionem proponit quanam omnium rerū
 fortissima aut potentissima * 9. *commonitus*
vero à Zorobabele Indaeos libertati instituit
et immunitati, urbemq; et templum resti-
tuere promittit et inuas * 13

Dathamo cum uniuerſa ſua familia terra de-
hiſcit 215

Dauid filius Ieſſai, rex à Samuele unctus pro-
phetat, et Saulo furioſo hymnos occinīs ad
citharam 330. 368. *eius victoria de Goliatho*
373. Sauli filiam uxore ducit 176. *socerum fu-*
git 377. *ſpiculo ab eo petitur* 379. *fugit in Gi-*
tiam, et inſanum ſe fingit 385. *cū Saulum oc-*
cidere potuiſſet noluit 393. 399. *reconciliatur*
Saulo 394. *Nabali defuncti uxore ducit* 398.
Amalecitas praedatur 402. *iungit ſe An-*
cho contra Hebraeos ibid. et 408. *abducuntur*
ei ambae uxores captae 409. *Paleſtinos cadit*
et uxores recuperat 410. *Sauli interfectore*
ſupplicio afficit, et epitaphia ipſi ac Ionatha
conſcribit 415. *rex unius tribus declaratur, et*
cum Abnero pugnat 416. *eius filij* 418. 429.
Abnero foedere iungitur et amicitia 420.
interfectum lugeat 422. *regnum in uniuerſum ei*
coſert 425. *quanta copia ad eum in Hebronem con-*
uenerint 427. *amicitiā cū Iramo parat, et Hie-*
roſolyma ciuitatem Dauidis appellat 428. *greca*
Hiero

- Hierosolymā trāsferi* 431. 432. *Jonatha postle-*
ros beneficijs afficit 438. *Bethsabē adulteram*
facit & ducit uxore, Uriamq; interficiendū
curat 442. *Ammanitas excindit* 448. *Abe-*
salomū filiū regē saluatū fugit 456. *occisionem*
lucet 467. *ignoscit hostibus & recipit regnū*
saluat 470. *decē tribus ab eo deficiūt autore*
Sabao 472. *fortissimi viri ipsius qui* 478. *popu-*
lum recēsendo Deū offendit 480. *ē tribus ma-*
lis infligēdis pestē elegit 481. *tēpli extruendi*
locus ei indicat, ad quod opifices et materiā
cōparat, filiūq; instruit Salomonē quō se de-
beat gerere nactus imperiū 484. *alsiosus ca-*
lescit se Abisaces accubitu 486. *Solomonē*
cōfirmat regē, officiaq; distribuit & tribus, tū
tēpli uasorūq; descriptionē tradit 490. *expi-*
rat ac sepelit, maximūq; cū eo thesaur⁹ 496
Dauidici generis regum finis, & quot eorum
fuerint 669
Debora prophetis 305
Decius Mundus quantum insanierit in Pan-
linam *507
Demetrius Alexandrinus *150. 174
Demetrius Demetriū fil. Alexandrū uincit *155
Demetrius Eucarus Antiochi Grypi filius
rex apud Damascū cōstituitur, & Alexā-
drum Iannaum superat *100. 201. *cōtra fra-*
tre pugnans captiuus ducitur ad Parthos
**203. Alexandrum prelio superat* †24

- Demetrius Gadarensis libertus Pompeij* *116
Demetrius Nicanor rex *156. clemēter agit cū
Ionatha Iudaisq; *157. vincitur à Tryphone
 *160. capitur à Partho *167. dimittitur, &
 in regnum restituitur ab Arsace *180. vin-
 citur, capitur & occiditur *182
Demetri² Phalre² quomodo bibliothecā Pto-
lemaeo Philadelpho comparauerit *65. legem
Iudeorum transcribendam curauerit *80
Demetrio Phalreo in hēstoria Iudeorū uenia
concedenda quòd Hebraice nesciuerit †663
Demetrius Seleuci filius regnū Syria occupat,
Antiochumq; & *Lysiam occidit* *128. In-
 dam occidit in praelio *135. Ionatha amici-
 tiam ambit *142. occiditur *146
Dei castra, locus 75
Dei decretum cōtra omne Iudeorū genus †613
Dei definitio apud Moysen. †711. 718
Dextra porrecta quid. apud barbaros signifi-
cet *554
Diagoras Melius. †712
Dido soror Pygmalionis regis Tyriorū in A-
frica Carthaginē adificauit †647
Diebus singulis quid Deus condiderit. 17
Diglossa, quid significet 12
Dilunij uniuersalis descriptio. 28
Dina Iacobi filia 71. stupratur, quapropter Si-
cimita uniuersi trucidantur 77
Diodorus Tryphon Apamēnus, uide Tryphon
Dio

- Diomysius Tripolitanus securi percussus* *219
Diophantus notarius sceleratus *416
Disciplina militaris exemplū pulcherrimū †259
*Disciplinas à Chaldeis ad Ægyptios, ab his
ad Græcos esse deductas* 44
Disimiliū cōmunionē etiā naturā horrere 249
Dius in histōria Phœnicū integerrimus †645
*Doëcus mularum uerior 387. occidit Abi-
melechum pont.* 388
*Dolefus nobilitate potens à Gadarensibus in-
terficitur* †397
P. Dolabella decreta pro Iudeis *251
*Domitianus cum multis Romanorum saluus
evadit* †426. à Mutiano productus populo
rektor insinuat *ibid.*
Domitiano Germani subijciuntur et Galli †578
*Domitianus in triumpho Vespasiani & Tui-
eis adequitabat* †587
Domitius Acnobarbus *641. eius filius *ibid.*
Domitius Nero cōsalutat Imperator *642. fra-
ter, matrē, uxore, uirosq; illustris. trucidat *ibi.*
Domitij Sabini fortitudo †475
Dora Phœnices urbs *666
Dora civitatis fons 701
Doras Hierosolymitanus pōtificē perimit 644
*Doris mater Antipatri Herodis filij accusa-
tur neficij* *442. †55. 134
Doritarum in Iudaos insolentia *608
Dorotheus l. x. x. interpretibus additur *78
Dosi

<i>Dositheus Hyrcanum & Alexandram He-</i>	
<i>rodi prodit</i>	*320
<i>Draconis leges de supplicijs antiquis.</i>	†630
<i>Druma Gedeonis concubina</i>	311
<i>Drusilla Agrippa filia</i>	*518
<i>Drusum turris</i>	†94
<i>Drusus Agrippa filius</i>	*518
<i>Drusus Neronis filius</i>	*520.538
<i>Drusus turris</i>	*348

E

<i>Ebusius decadarchus sub Vespasiano</i>	†347.
<i>Gamala occisus</i>	ibidem
<i>Edom, uide Adomus</i>	
<i>Eglon Moabitarum rex qui Hebraeos subi-</i>	
<i>garat, ab Iode interficitur</i>	302
<i>Ela capta à Syria rege</i>	632
<i>Elanus Basana fili⁹ altero regni anno occidit,</i>	
<i>una omnis eius soboles tollit per Zamarē</i>	561
<i>Elcana Iuda copiarum dux occisus</i>	633
<i>Elcia Magnus, legatus Iud.</i>	*544
<i>Eleazarus Moysis filius</i>	130
<i>Eleazarus Aaronis filius fit pontifex</i>	217
<i>Eleazarus pont. moritur</i>	221
<i>Eleazarus Dodece filius unus fortium Dani-</i>	
<i>dis</i>	478
<i>Eleazarus quidam arreptitiorum medicus</i>	507
<i>Eleazarus Auranes Mathie filius</i>	*107. for-
<i>uiter ab elephanto confosso opprimitur</i>	*115
<i>Eleazarus Phariseus homo seditiosus cōicia-</i>	
	119

- eur Hyrcano* *186
Eleazarus quomodo pontificatū adeptus *70
Eleazarus thesauri templi custos quomodo pa-
ctus cum Crasso *231
Eleazarus Anani filius pontifex constituitur
unius tantum anni *501
Eleazarus Boethi pontifex constituitur *492.
prinatur pontificatu ibidem
Eleazarus gigas, quā uaslo fuerit corpore *513
Eleazari Asamoni filij fortitudo & mors †13
Eleazarus Dinai, lairo *637. 643. †196. 199
Eleazarus seditiosus exulat *619
Eleazarus Anania pōtificis filius, Romani bel-
li seminariū fuit, reiecit Caesaris hostias †129
Eleazari Semai facinus memorabile *302
Eleazar⁹ Sicariorū princeps Missadā obtinet
†600. ei⁹ oratio de immortalitate animæ †610.
Elephanus quomodo pugnatum sub Antio-
cho Eupatore *114
Elenuherus fluminis *154. 166. †82
Elenuheri equites †58
Eliabus architectus 165. 181
Eliacius pontif. sub Iosia rege 653
Eliacimus Iosia filius antea Ioacimus dictus
accepit regnū paternū, sed tributariū iam fa-
ctū Aegyptiis 658. etiā Babylonis tributum
cogiunt pendere 659. occiditur 660
Eliacimus Ioacimi filius in pontificatum patri
succedit *31

Eliana

<i>Elias propheta tempore Achabi qua prænuntiaverit & gesserit</i>	566. 568. 571. 588. exemptus ex hominibus	590
<i>Elia epistola ad Ioramum Iosaphati filium sceleratum regem</i>		604
<i>Elionas Geihai filius pontificatū accepit</i>		*614
<i>Elis pontifex princeps Hebræorū</i>	327. filij eius scelcrati 330. exitiū suū & suorū filiorū cognoscit 332. tum ipsius & filiorum mors	333
<i>Elisæus prophetia donum accipit, & Eliā comitatur</i>	570. uaticinatur et aquā suppediat Ioramō Achabi filio 591. niduam a debitis liberat 594. Ioramō insidias Syrorum indicat, & Adadū capere ipsum uolentē eludit 595. famis tēpore militatē annonæ prænuntiat 599. Adado mortē indicat 602. Icum unguit regē Israhēitarum 605. 606. nita desungitur 621. cadaver occisi à latronibus in ipsius monumentum iniectum reuixit	612
<i>Elymus, Elymī</i>		39
<i>Emiam zona sacerdotalis</i>		173
<i>Emmaus concremata</i>		*484
<i>Emmaus nicus, uide Ammaus</i>		
<i>Engaddi à sicarijs inuaditur</i>		†395
<i>Eniachin tribus sacrata</i>		†361
<i>Enosa ciuitas</i>		23
<i>Epaphroditus</i>		12
<i>Ephodes, uestitus</i>		176
<i>Ephorus Hellenicum in plurimis ostēdit mendacem</i>	fff	

<i>dacem</i>	† 619
<i>Ephremes Iosephi filius</i>	95. 111
<i>Ephremes in numerum Iacobi filiorum adoptatur pro patre Iosepho</i>	114. 197
<i>Ephremite Gedeoni bellū inferre conantes placantur</i> 111. <i>Bethelē proditiōne ceperunt</i>	192
<i>Epicrates pecunia corruptus Scythopolim cum alijs aliquot ciuitatibus Iudeis pro dit</i>	* 184
<i>Epicuraorum error refutatur</i>	694
<i>Epiphania ciuitas</i>	38
<i>Epiphanes et Callinicus filij regis Antiochi Cassennio Pato pugna forti obnitunt</i> † 197. <i>à Vologeso Parthorū rege magnifice excipiunt ibi.</i>	
<i>Epomidis descriptio</i>	175
<i>Epula ferales Iudaorum</i>	† 151
<i>Equitum Romanorum arma</i>	† 285
<i>Equus Modius Faro succedit</i>	* 671. 679
<i>Erebinthonicus uicus</i>	† 499
<i>Erica pratorianorum praefectus occidit</i>	633
<i>Esaia prodigium Ezechia regi exhibet</i>	647.
<i>obiurgat eundem propter thesauros Babylonis monstratos</i>	648
<i>Esaia prophetiam cognouisse & credidisse Cyrum regem</i>	* 4
<i>Esdras</i>	1. <i>Babylonem de gentiū pontifex</i>
<i>quis & quanta impetrauerit</i>	2. <i>quod monuit populum mundauerit, et legem si praelegerit, ac reipub. reformatam moribusq; sit</i>
	* 19
	<i>Escon</i>

<i>Escon pnceus</i>	*63
<i>Esther puella quali fuerit forma</i>	*38. ducitur
uxor <i>Ariaxerxi</i> & coronatur regina <i>ibid.</i>	
<i>Iudeorū cladem futuram cognoscens regi in-</i>	
<i>dicat</i> *43. impetrat <i>Iudeis uitam</i> *51	
<i>Esai nativitas</i> 61. uxores 64. circumuenitur à	
fratre <i>ibid.</i> iratus fratri reconciliatur 75. par-	
titur cum fratre habitationem, vocaturq;	
<i>Adomus</i>	79
<i>Essen, uelitis qualis</i>	175
<i>Essenorum secta</i> *497. †174. & seqq. <i>Eorum</i>	
opinio de anima diuinitate	†181
<i>Ethaus Githaus</i> <i>Dauidis</i> sectator proficitur	
exercitui	463
<i>Eua</i> quid significet 18. eius lapsus	19. 20
<i>Euei populus</i>	38.
<i>Eudai populi</i>	38
<i>Euilas, Euila</i>	37
<i>Euphrates, fluius</i>	18
<i>Eurycles</i> <i>Laco</i> impostor maximus <i>Herodē</i> cir-	
cumuenit, & domū eius subuertit *413. †116	
<i>Eutychus</i> <i>Agrippa</i> libertus aperit <i>Neroni</i>	
malenolentiam <i>Agrippa</i>	*525. 528
<i>Eutychus, auriga</i> <i>Cay Cas.</i>	*601
<i>Ezechielus prophetia</i>	657. 662
<i>Ezeias</i> <i>Achaza</i> filius regnū obtinet paternū	
<i>Hierosolymis</i> , religionem collapsam restituit	
635. 636. <i>Palastinos</i> bello uincit 638. à <i>Sema-</i>	
<i>cheribo</i> oppugnatur 642. in summā adactus	
fff 2 desper	

desperationem *Esaiam* implorat 644. postea
 ritatem à *Deo* exorat 647. moritur 649
Ezechas latronum princeps interficitur †47

F

Fabatus *Angustli* servus *439
Fabij centurionis fortitudo †35
Fauces locus 200
Fauſtus Cornelius primus *Hicroſolyma* con-
 ſcendit †35
Felix præfectus militum Romanorum innadens
Phaſaëlum vincitur *256
Ferrei montis situs †401
Festus procurator ſucceſſit *Felici* †102. inde *Porci*
Festorum deſcriptio 190
Filij contumaces & proterui in parentes quo-
 modo mulcandi 254
Filiorum hereditatis ius 243
Flavius *Iosephus*. inde *Iosephus*
Flavius *Sylva* in adminiſtratiõe *Judææ* *Baſſo* ſuc-
 cedit †599. cõtra *Maſſadã* militem mouet †600
Florus templi theſauris fruſtra inhiat, à cuius
 expugnatione depellitur †213
Fortes uerè qui 407
Frontonis geſta in cuſtodia †564
Furum pœna 256

G

Gaba, quid ſignificet 367
Gaba equitum ciuitas cur ſic uocata †277
Gabaenorum iniuria in uxore *Leuita*, et quo-
 modo ea propter mulcandi 29

<i>Gabaon uicus</i>	474
<i>Gabaonita aſtu ſtedus ineūt cū Ieſu</i> 177. q̄ <i>ipſis</i> <i>contra Hieroſolymitarū regem ſuccurrit</i>	278
<i>Gabath, Saul uicus</i>	† 435
<i>Gabinus præfectus militum Pompeij</i>	* 122.
<i>eius geſta</i>	* 127. & ſeqq.
<i>Gabinus Scauro ſuccedens quid geſſeris cla-</i> <i>ri</i>	* 127. † 38
<i>Gadara reſtaurata</i>	† 36
<i>Gadara optimates legatos ad Veſpaſianū mi-</i> <i>tunt, ſeq; dedunt</i>	† 397
<i>Gadarenſes Herodem fruſtra apud Caſarem</i> <i>accuſant</i>	* 352
<i>Gadenatinitas</i> 71. & <i>filij ſeptem</i>	112
<i>Gadus propheta Dauidi unius ē tribus malis</i> <i>offerre electionem</i>	482
<i>Galades collis & Galadena regio</i>	74
<i>Galata à quibus denominati</i>	35
<i>Galba imperator creatus</i> † 407. <i>in medio foro</i> <i>necatus</i>	<i>ibidem</i>
<i>Gales inſectans Abimelechum Gedeonis no-</i> <i>thum, proditur à Zebello</i>	313
<i>Galgala quid ſignificet</i>	274
<i>Galilea & regionis trans Iordanē quanti re-</i> <i>ditus fuerint</i>	† 169
<i>Galilea minor qua</i> † 277. <i>utruſq; deſcriptio</i> <i>ibid. calamitas</i> † 280. <i>à Romanis ſubacta</i>	† 356
<i>Galileorū & Samaritanorum conſuectus</i>	† 195
<i>Galileorum quos millia Iapha occiſa</i>	† 312
fff 3	Galil.

<i>Galilaeorum noua inuenta & factiones Hiero-</i>	
<i>solymis</i>	† 415
<i>Gallia motus</i>	† 400
<i>Gallia situs descriptus</i>	† 222
<i>Galli centurionis facinus apud Gamalum</i>	† 347
<i>Gamala filius Iesu</i>	† 363
<i>Gamala ciuitas rebellae</i>	† 342. eius situs ibidem.
<i>excisa</i>	† 352
<i>Ganges fluius</i>	18
<i>Garizin mons</i>	* 56
<i>Galanitis regio deficit ab Agrippa</i>	* 690
<i>Gazam nequeunt capere Israelita</i>	291
<i>Gazei à Iamneo obsessi captiq;</i>	* 198
<i>Gazara Palaestina urbs à Salomone bis adifica-</i>	
<i>ta</i>	529
<i>Gedeon quomodo Hebræis seruitute exemerit</i>	
<i>309. quot filios habuerit</i>	311
<i>Geman uici situs</i>	† 195
<i>Genesar lacus descriptus</i>	* 501. † 337. terra eius-
<i>dem nominis descripta</i>	ibidem
<i>Gentium enumeratio qua Romano imperio</i>	
<i>subduntur</i>	† 219. & seqq.
<i>Gentibus singulis quomodo à suis autoribus no-</i>	
<i>mina sunt indita</i>	34. 35. 36
<i>Geon fluius, & quid significet</i>	19
<i>Gergesai, populus</i>	38
<i>Germanicus ueneno sublatus</i>	* 505
<i>Germani qualis gens</i>	* 580
<i>Germanorum descriptio</i>	† 223. eos octo tantum
	leg

<i>legionibus Romanorum donatos</i>	<i>ibidem</i>
<i>Germani Capitolij collem occupant</i>	† 416
<i>Germanorum magna ex parte defeſſio à Roma nis 578. defeſſionis cauſa</i>	<i>ibidem</i>
<i>Gerſus Moysiſ filius</i>	130
<i>Gefſius Florus Iudæa procurator quò Iudæos ad arma cõtra Romanos capeſſedâ cõpulerit</i>	* 658
<i>Gefſij Flori procuratoris qui Albino ſucceſſit, crudelitas, impudẽtia & uerſutia</i>	† 104. auari tia apud Caſariẽſes † 106. nona crudelitas in Hierofolymitanos † 108. Vide etiam Florus
<i>Getheris Arami filius</i>	39
<i>Getuli, populus</i>	37
<i>Gigantum reliquia in Hebrone</i>	291
<i>Gigantum poſteritas à quibus perdomita</i>	45
<i>Gimon propheta Baſani qua mala ipſum ma- neant natiſcinatur</i>	360
<i>Ginea uicus</i>	† 178
<i>Giſcala ſuccenditur & diruitur</i>	* 668
<i>Giſcala à Iofephi militibus diripitur, pradaq; popularibus conceditur</i>	† 170
<i>Giſcalorum ſtatuſ</i>	* 667
<i>Glaphyra Archelai Cappadocũ regiſ filia nu- bit Alexãdro Herodis filio</i>	* 366. † 108. odio proſequitur Salomen * 394. moritur † 125. nubis Archelao Herodis filio, Alexã. fratri * 491. itẽ Iuba * 494. eiſ ſomnium * 494. † 173
<i>Gobolitiſ regio</i>	80
<i>Godolias Acani filius præſicitur reliquijs</i>	
<i>fff 4 Hier</i>	

<i>Hierosolymorum</i> 671. humaniter tractat <i>Ma-</i> <i>daos</i> profugos <i>ibid.</i> occiditur 675	
<i>Goliathi Gittai</i> statura & insolentia 370. inte- ritus 373	
<i>Gomar, Gomarenfes</i> 39	
<i>Gorgias à Iuda Macchabao</i> uictus * 114	
<i>Gotarzes Parthorum</i> rex * 629	
<i>Gotholia Achabi filii, uxor Ioram, Hieroso-</i> <i>lymorū</i> regis 603. <i>Davidis</i> familiā quantum potest tollit & regnū administrat 612. & re- gno & uita priuatur opera Ioadi 615	
<i>Græcorum</i> omnia noua & heri nuperq; facta † 617. eorum regiones innumera corruptiones inuasere rerū memoriā delentes <i>ibid.</i> Sera co- gnitio licentiarū † 618. philosophi primi <i>Aegy-</i> <i>priorum Chaldaorumq;</i> discipuli <i>ibid.</i>	
<i>Græci</i> posteriores <i>Timæum</i> in plurimis menda- cem ostendunt † 629	
<i>Græcis</i> ab initio nulla cura fuit historie cōscri- benda † 630	
<i>Græcorum</i> historicorum elegans descriptio † <i>ibidem.</i> & seqq.	
<i>Græcorū</i> legislatores antiquissimi qui † 710.	
<i>Græcorum</i> dii descripti * 714. & seq.	
<i>Grapte</i> cognata <i>Isata</i> regis <i>Adiabenorū</i> an- lam regiam <i>Hierosolymis</i> adificauit † 416	
<i>Gratus</i> militum prefectus, <i>Simonem Herodis</i> seruum obtruncat * 482. † 162	
<i>Gymnasia Herodis</i> † 96	
<i>Hæc</i>	

H

*Hai. uide Aina**Heberus Hebraorum auctor* 39*Hebrai bis ultra Euphratē ducti captiui* 670*Hebron expugnatur & cōceditur Leuitis* 292*Hebronis oppidi antiquitas* 44*Hecataeus Abderita* † 657. & seq.*Hecatonomachi Alexandri Iamnei* * 198*Hellanius ab Acnsilao de genealogijs multum discrepat* † 629*Helcanes Leuita & eius uxores ac liberi* 330*Helena A diabenorū regina trāsīt ad religionē Iudaicā* * 621. eius monumētum Hierosolymis † 448*Helena Monobazi regis matris regia Hierosolymis* † 463*Helias. uile Elias.* *Heliopolis* 212*Helonis principatus Hebr.* 318*Heniochi Romanis subiecti* † 222*Heoron. circa tabernaculi* 170*Heremius Capito procurator Iamnia* * 523*Hermus qui & Danaus denominatus* † 666*Hermopus Græc⁹ historicus diligentissim⁹* † 653*Herode Agrippa frater, rex Chalcidis* * 614. moritur * 634*Herode Antipatri fili⁹* * 234. Hierosolymorū dux efficitur, Ezechiaq; cū alijs pradonib⁹ afficit ypplicio * 141. infantū ob eadē exosus dicit casam * 143. praeficit Cœlesyria ibid. Ro-

fff s mano

manorū beneuolentiam capiat & assequitur
 *253. Malichum trucidat *256. Antigonum
 Aristobuli, profligat ibidē. M. Antonium
 corrumpit *258. accusatus tetrarcha constitui-
 tur *262. strenuē pugnat *265. elabitur ex ho-
 stium insidijs 267. 268. difficilibus profectio-
 nibus exercetur usq; Romam *271. rex Iudae à
 senatu Rom. declaratur *273. ex Italia navi-
 gat, & pugnat contra Antigonū *275. pro-
 digiose seruatus bis *285. Hierosolyma expu-
 gnas, & Antigonum capit *289. Aristobu-
 lum pontificem occidit *301. à Cleopatra ad
 suum sollicitatur *308. bellum Areta in-
 fert *310. Hyrcanū occidit *321. quomodo ami-
 ciciam Antonij excusarit apud Casarem, &
 regnū ab eo obtinuerit *323. Marammē uxo-
 rem interficit & magnifice donatur à Casare
 *331. necatam à se uxorem lugeat nris modis
 *332. arces in suam tutelam extruit *340. famē
 argenti succurrit *343. quomodo subditos in
 officio continuerit *346. Casaream condiderit
 & à Casare sit muneratus *349. & seqq. salu-
 eat. extruit tēplū Casari, & tributorum partē
 subditis remittit & cōuenticula populi prohi-
 bet, & Essenos magnificat *353. tēplū nouum
 adificat Hierosolymis sumptuosiss. *356. navi-
 gat ad Cas. et reductis Roma liberis lat ux-
 res, Agrippamq; honorat *367. ipsius familia
 domesticis agitur dissidijs *374. ilios suos
 apud Cas. accusat *377. quinquēnali certamen

celebrat, arces condit *385. pecunijs destitutus
 Dauidis sepulcrū recludit *392. omnes coniun-
 ctos habet suspectos *397. 398. et seqq. à Sylleo
 iniquè accusatur apud Caf. *411. accusat filios
 apud conciliū Berytense *423. strangulas *427.
 liberis ipsorū prospicit *432. quas ipse uxores
 habuerit & sobolē *433. 518. Antipatrū da-
 mnatū in uincula coniicit *456. morbo corre-
 ptus testamētū cōfiscit *457. sub mortē libera-
 lissimus & crudelissimus *461. 462. uim sibi
 conatur inferre, & Antipatrū iubet occidi
 *464. testamēto mutato moritur ac funeratur
 ibidē. testamēto eius confirmato quātum filijs
 ipsius patrimonij supersuerit *488. praeficitur
 Galilea & strenuè agit †47. accusatur Hyr-
 cano à maleuolis †48. uindicat patris mortem
 †54. eius uictoria ibidē. quomodo se gesserit in
 pugna cōtra Antigoni & Parthos †60. adi-
 ficat & multis premitur malis †61. Roma na-
 uigās iacturā facit †64. rex Iudeorū cōstitui-
 tur †65. Antigonom expugnat & latrones
 †67. et seq. in grauiā incidit pericula †73. Sy-
 ros et Arabes uincit †83. accusat filios apud
 Caf. & Beryti †121. occidit †124. quos uxores
 et liberos habuerit †127. morbo corripitur le-
 thali †147. crudelitas ei⁹ et mors †149. et seq.
 Herodes Herodis filius Tiberiadē et Iuliopolim
 cōdidit †183. à Caio Casare ob auaritiā incre-
 pitus, in Hispaniā cū uxore fugit †186. quādo
 decesserit, et quos liberos reliquerit †193.

<i>Herodion conditur</i>	*269.†61.98
<i>Herodotus erroris argutus</i>	550
<i>Hettan pradium</i>	536
<i>Hexarbunis dux captus</i>	310
<i>Hieremia ppheta naticiniū & epicedion Iosia conscriptū 657.659.662.664.666. damnatur, iterū absoluitur 659. aufugit 660. in carcerem coniectus torquetur 664. nō nult proficisci Ba bylonē 672. & alia eius gesta. ibid. Abduci- tur ab eo in Ægyptū ubi Ægyptiūs capti- uitatem indicat</i>	676
<i>Hierichus urbs 225. excinditur, & restauratur ipsius diris denouet 273. desolata eiusq; agri descriptio</i>	†401. & seqq.
<i>Hierichonsis fons ex pestilenti & infrugifero saluberrimus & feracissimus ab Heliseo fa- ctus</i>	†402.
<i>Hierichunū agri bonitas</i>	222
<i>Hieroboamus Nabathai filius naticinio cogno- scens se futurū regē, populū ad defectionē so- licitas, effugit Solomonis iram 540. decem tri- buum rex eligitur & Sicimis habitat 543. duasq; uirulas aureas facit & templa 544. brachium eius apoplexia tangitur, & inde à pseudopropheta seducitur 546. 548. filio suo agrotante quid responsi acceperit à propheta 552. 553. cōtra Abiam ducit exercitū 554. uin- citur ac moritur relicto regni successore Na- dabo 557. familia eius cuncta tollitur ibidem</i>	<i>Hierobo-</i>

- Hieroboam⁹ Io^a filius regnū Israhēitarū excipit*
621.625. Syriā suo regno licet impi⁹ adijcit ibi.
moritur Zacharia filio herede relicto 627
Hieronymus historicus Iudaorum † 662
Hierosolyma rex cum vicinis regibus occidi-
tur 279
Hierosolyma oppugnatur, inferioreq; parte ca-
pitur 291
Hierosolyma ciuitas Davidis dicta & quomo-
mo exadificata 428
Hierosolymorum thesauri auferuntur, mœnia
ad trecentorum cubitorum spacium diruan-
tur per Ioam 624
Hierosolymorum captiuitas, direptio, & à fun-
damentis uastatio 669
Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane,
templumq; eius spoliatur & prophanatur
** 101. restituitur tam urbs quàm templū* * 116
Hierosolyma & templum à Pompeio expu-
gnat * 223
Hierosolyma diripitur à Parthis * 269
Hierosolyma eiusq; templum cur Deus auersa-
tus * 644
Hierosolyma ad summū felicitatis enasisse fasti-
giū, & ad extremā esse deicēta miseriam † 6.
expugnantur ab Antiocho Epiphane † 10. à
Pompeio Magno capiuntur † 31. diripiuntur à
Parthis † 61. oppugnantur ab Herode † 78
Hierosolyma Iudae umbilic⁹ eiusq; situs † 279.
descri

descriptio	† 446. 639
Hierosolyma quando & quoties capta nastar ⁴	
† 167. quando in ea templum adificatum ibid.	
eius origo & finis	ibidem
Hierosolymitanorum miserabilis clades, & fuga ad Vespasianum	† 192
Hierosolymitanorū insidia cōtra Romanos	† 443.
pugnant circa machinas Romanorum	† 467.
eorum pertinacia	† 480. Romanos inuitos ad suum excidium coëgere
	† 490
Hierosolymitanorum calamitas & clades miserrima	† 491
Hiezeziel. Vide Ezechiel	
Hin, mensura qualis	181. 187
Hippeni Iudaos suos cohabitatores male tractant	† 142
Hippici turris descriptio	† 450
Hippodromos, locus	† 149
Hiramus Tyrionum rex, Salomoni quid ad templum Hierosolymis cōtulerit	† 645. multatus, q̄ Salomoni proposita anigmata soluere non potuit
† 646. eius gesta ibid. uide etiā Iromus	
Hispani quando & quemadmodum Romanis subditi	† 222
Holocaustoma sacrificium cur dictum	186
Homeri poemate nullum uetusius	† 628. quomodo conseruandum
	ibidem
Homicidarum inuitorum asyla	238
Homicidiū incerei inquisitio qualis fiat	247
	Homi

<i>Hominis creatio</i>	18
<i>Hominis aetatis quis terminus praescriptus</i>	25
<i>Homines quando degenerare à virtutibus ad uicia cœperint</i>	25
<i>Homonœa, loci nomen</i>	*705
<i>Hortos pensiles à Nabuchodonosoro extructi</i>	685
<i>Hyc uocis significatio</i>	†640
<i>Hyoscyami descriptio</i>	176
<i>Hyrcanus Alexandri Iannæi filius constituitur pontifex</i>	*207. †27. foederatur fratri, & orion-
<i>sam uitã elegit</i>	*213. †29. cur ignauus habitus
<i>& sugerit ad Arciã</i>	*215. Scauri amicitiam
<i>frustra ambit</i>	*217. disceptat apud Pompeium
<i>cum fratre</i>	*219. redditur ei pōtificatus
<i>*215. honoribus ab Iulio Casare afficitur</i>	*246. ca-
<i>pitur & amputantur auricula eius</i>	*270. †62.
<i>à Parthis dimissus ad Herodem reuertitur à quo perfide tractatur</i>	*294. occiditur tandem
<i>ab eodem</i>	*321. quali fortuna per omnem uitam fuerit agitatus
	ibidem
<i>Hyrcanus primus eius nomen pontifex</i>	*511
<i>Hyrcanus quomodo à Ptolemaeo sororio tractatus et Antiocho Eupatore, cum gesta ipsius</i>	†15. eius felicitas
<i>†17. eius bellũ cum Arabibus</i>	†29. iterum fit pontifex
<i>†34. pontificatus confirmatur & regnum datur Iudæe</i>	†49
<i>Hyrcanus Iosephi Tobia filius, adolescens ingeniosus</i>	*93. 96. 98. eius gesta & mors.
	*102
<i>Hyrcan⁹ Simonis Machia fili⁹ effugit Ptolemai</i>	

insidias, & principatu potitur * 176. oppri-
gnatur ab Antiocho Sotere ibid. pacē ab eo
redimū CCC. talentis, Davidūq; thesaurum
tribus milibus talentorū imminuit * 179. urbes
ab hostibus ablatas recuperat, pacēq; cū Rom.
init. * 180. 181. Samariam obsidet & radicibus
tollit, cumq; Deo colloquitur * 186. eius feli-
citas & mors * 188

I

Iabimus rex Hebraeos opprimū opprimiturq;
ipse 304
Iabissa ciuitas, & Iabissenorū officium in Sau-
lum & filios eius extinctos 413
Iabisus ciuitas capta, & omnes eius habitato-
res casi prater CCC. uirgines 198
Iachin, columna ueslibuli templi 513
Iacimus. uide Alcimus
Iacimus Zamaris filius eques * 415
Iacobi filij Isaci natiuitas 61. praeipit fratri be-
nedictionē paternā 64. fugit fratris iram 66.
nuptias celebrat 69. aufugit à socero 71. redit
cū fratre in gratiā 75. luctatur cū spectro 76.
uocatur Israel 76. partitur cū fratre heredi-
tatē paternā 79. opulētia eius & felicitas 80.
Iosephū lugeat 85. mittit filios frumentatum in
Aegyptum 96. proficiscitur ipse etiam cum
omni familia 111. moritur 114
Iacobus & Simon Iuda Galilai filij aguntur in
crucem * 634
Iac

<i>Iacobus frater Christi lapidatur</i>	650
<i>Iacobi, septimus ex fratribus Macchabai supplicia & constancia</i>	†747
<i>Iaddus filius Ioannis pōtifex patris loco fit</i>	*55.
<i>Alexādro Magno negat forum uenaliū rerum</i>	*58.
<i>placat eundem & impetrat quod uult</i>	*59. moritur *62
<i>Iadon propheta Hieroboami idololatriā ob- iurgat</i>	141. discerpitur à leone 147
<i>Iahel uide Kile</i>	
<i>Iairus Galadenus, princeps Hebræorū</i>	315
<i>Iale Iabinum occidit</i>	306
<i>Ialus custos thesaurorum Davidis</i>	494
<i>Iannæus Alexander, quare Alexander</i>	
<i>Iaphetus filius Noë</i>	11. cuius soboles quanta & quibus genibus nomina dederit 35
<i>Iaphithes accitur ad principatum Israëlitarum</i>	316. uictor filium suum deo mactat ibid.
<i>Iason, alias Iesus, Onia pont. filius, pontificatum fratri extorquet</i>	*102
<i>Iauanes Iapheti filius</i>	35
<i>Iazarus pontificatus priuatur</i>	*500
<i>Iaziel propheta uaticinatur Isaphatio</i>	186
<i>Iazoron urbs spoliata & coneremata per Iudā Macchabeum</i>	*117
<i>Iberi, populus</i>	35
<i>Ides scelus & supplicium</i>	*5. 9
<i>Idumæa unde dicta</i>	79. Davidi subdita 457
<i>Idumai, quomodo circumcisionem & religio- nem</i>	

nem admiserint	*181
Idumaei Ioānis Lenia pecunias pradantur†	416.
ad Titum supplices ueniunt†	559. scelerata eorum facta repetita
	†601
Iebosus Sauli filius constituitur rex	416. amit- tit regnū 419. occiditur per insidias, & sepe- litur honorifice à Davide
	424. 425
Iebusai populus	38
Iebusaeorum ludibrium in Danidem male ipfis cessit	427
Iechonias. uide Ioachimus. nam binominis fuit	
Iapheth. uide Iaphes	
Iesraela urbs	569
Iessau filius Obede	330
Iessai filij qui	368
Iesus Christus describitur	*506
Iesus Anani filius prae dixit Hierosolyma ex- cidium	†549
Iesus Dammāi filius fit pontifex	*650
Iesus Gamalielis filius fit pontifex	*653
Iesus Iison dictus Onia frater pontificatu hono- ratus & mox eo priuatus	*102
Iesus Iosedeci pontificis filius pontifex	*19
Iesus Naueci fili⁹ exercitui praeficitur, et uincit Amalecitas 154. Moyses eū sibi successorem designat 157. Chananaea explorat 168. Iorda- nē eū exercitu superat 170. Hiericū ē sine la- bore capit 171. 172. & Ainā excindit 174. Gabaonitis foederat capuq; quinque reges 179.	reges

reges Libano uicinos expugnat	180.	munis ciuitates ibidem. terram uictoria quasua di- nidit tribubus	181.	Sicima eligit sibi domici- lium, ubi moritur	189
Iesus Phaberis filius pontificatu priuatur	*146				
Iesu pontificis mors	†384.	cuius uirtutes celebra- ta		ibidem	
Iesus Saphia filij facinora	*671. 681. 705. 707				
Iesu Sappha filius	†257				
Iesus Thebuthi sacerdos Tito sacra donaria tradit	†560				
Iesus Tobia filius, quid gesserit	†30. 336				
Ieus Amasis fil. Ramatha expugnat et inuigitur rex Israelitaru	606.	Iezabelā et omnē Acha- bi et Ochozia cognationē tollit	609. 611.	Bali sacerdotes extirpat	612.
		cōtēptior et ipse numi- nis moritur Ioaza filio successore relicto	616		
Ieus propheta arguit Iosaphatum	584				
Iezabela quam mala mulier	561. 566.	minatur Elia interitum	569	Nabathum curat lap- dibus obruendū	571.
		precipitata de turri ab equitibus proculcatur	689		
Ilys, ager qualis	146				
Immundi qui Moysi	192				
Impedimentorum custodibus aquē ac pugnan- tibus pradam paritendam	412				
Imperatores Rom. semper honorauerunt et or- nauerunt templum Hierosolymitanum	†507				
Inundationis uniuersalis descriptio	27				
	ggg	2		Ioabi	

- Ioabi cum Abenero pugna* 416. 417. *Abenerū*
turpiter occidit 411. *exercitui praeficitur Da-*
nidis 417. *Syros vincit* 441. *Abesalomū inte-*
rimus 465. *praefectura priuatur* 473. *Amasam*
interficit et Sebaū persequitur et ipsūq; ipsius
ad regē perferri, et restituit pristinā praefectura
474. 475. populum censet 48. *occiditur* 500
Ioadius quomodo Gotholiā regno spoliāt et oc-
cidit, Ioasumq; regno praeficit 613. *studet rē-*
plo restaurando & moritur 612
Ioachabīs natiuitas & quid significet 334
Ioachimū Ioacims filius in regnum paternum
constituitur 661. *abducitur in captiuitatem*
Babylonem 661. *liberatus ē vinculis regia*
praeficitur 685
Ioach. mus Iosia, vocat̃ Eliacim, accipit regnū
patris tribuit viū Aegyptijs factū 658. tributa-
rius etiā fuit Babylonij; 659. occiditur 660.
Ioannes, alias Hyrcanus, vide Hyrcanus.
Ioānes Anania filius Gophnitica & Aera-
batena regionum rector designatus 157
Ioannis Baptista ipse 516
Ioannes Carae filius dux profugorū Hierosoly-
mitanorū Ismaēlē Godolia interfectorē per-
sequitur 675. *consulit Hieremiam, & ipsum*
in Aegyptum abducit 676
Ioannes dux militum Ionatha 579
Ioannes Essus Tannam missus, ut toparchiam
administraret 157
Ioannes

Ioannes Gaddis Maubia filius *107. à *Medabensibus* *Amareis* occiditur. *138

Ioannes Iuda filius in pōificatu succedit patri. & fratrem in tēplo occidit, ac moritur *14

Ioannis Leui filij Gischalensis facinora *668. 673. 677. 691

Ioas sen Ioases Ioaze fil. patris regno potitur 610. moriens regnū filio *Hieroboamo* relinquit 611. cōtemnit *Amasia* minas, quem capit in pugna 114. perit 125

Ioasus Ochosia filius quomodo à *Gotholia* sanitia seruatus et rex cōstitutus 613. à religione deficit & legibus ibid. *Zachariā Ioas filium* in ipso tēplo lapidat 618. egrotās occiditur 619

Ioazas Ien filius regnū paternū assequitur 616. dei beneficio liberatus moritur 620

Ioazus Iosia fil. regnū paternū capit, uir impius, captiuus in *Aegyptū* abducitur, et morit 628

Iobachus torrens 76. 114

Iobel fil. Zamechi 23

Iobeli anni remissio & libertas 196

Iochabel mater Moysi 118

Iodes à Moabitibus oppressos Hebraeos libertati restituit 304

Iohel Samuelis filius quomodo se in principatu gesserit 342

Ionas propheta naticinatur *Hieroboamo* *Amasia* filio 621. quomodo ad *Nininitas* missus sit. & in mare proiectus ac à ceto hantus

- post triduum vivus in terram veniens 618
 Pons unde sic dicta 15
 Ionum in Iudaeos odium *89
 Ionathas Anani filius pontificatum oblatum
 respuit *609
 Ionathas Asamonai filius Antiochi Epiph. filio
 reconciliat, capitur a Tryphoe et occiditur †14
 Ionathas Sauli filius castrum Palaestinorum expu-
 gnat 155. hostes unico tantum armigero comita-
 tum egreditur 157. 352. amor in Davide 178.
 387. fides cum eo 181. 391. cadit in pugna con-
 tra Palaestinos 411. eius posterum quo honore
 à Davide affecti 432
 Ionatha cuiusdam Saducaei cum Pharisaïs cō-
 tentio *187
 Ionathas homo vilissimus provocat ad singula-
 re certamen Romanos †531. Pudentem qui-
 tem Romanum interficit. & à Prisco centu-
 rione sagitta transfigitur ibid.
 Ionathas Manthia filius *107. defuncto fratri
 Iuda succedit imperij administratione *137
 Ionathas pharisa⁹ 693. insidiat Iosepho, serva-
 tur *701. iterum insidiatur eidem *705. 708
 Ionathas pont. perimetur *644
 Ionathas pontifex primus Massadam edifica-
 vit & nomen id imposuit †603
 Ionathas qui alias Ionadab, socius Ammonis
 449. solatur Davidem 151
 Ionathas Suma fil. Sterni: viri sex cubitorum 478

- Toppe à Cestij militibus capta, direpta & in-*
censa † 147. *bis a Romanis funditus excisa*
† 116. *eius situs descriptus* *ibidem*
Joramus Achabi filius in regnū paternū succe-
dit 190. *Moabitas expugnat* 191 *monitus ab*
Elisao cauet Syrorū insidias 194. *fame urgē-*
te Elisau iuber interfici, cuius māditi eū mox
pernitet 195. *liberatur ab obsidiōe Adadi* 199.
in oppugnatione Ramatha sagitta vulnera-
tur 605. *occiditur ab Ien, & cadaver eius in*
agrum Nabathi projectur 606
Joramus Iosaphati filius succedit in regnū pa-
ternū 191. *fratres & amicos paternos occidit*
603. *deficiunt ab eo Idumai aliaq; gētes ali-*
quos ibid. cognoscit suum factum ab Elia &
moritur tractatur pro merito 604
Jordanis fontium origo 39
Jordanis fontes & cursus † 337
Iosabetha Ochozia soror germana quomodo
Iosium servavit 613
Iosadochus pontifex Babylonem vincit duci-
tur 670. *eximitur uticulis* 671
Iosaphatus à commentarijs Davidis 437
Iosaphates Asani filius in regnū paternū succe-
dit 163. *praesidia urbibus suis imponit, et col-*
lapsam religionē restituit 179. *quantos ha-*
buerit exercitus paratos *ibid.* *incroptur ab*
Ien propheta pietatemq; ac iustitiā colit 134.
Ammanias & Moabitas circa sanguinem

vincit 137. cum Iramo bellum infert Moa-
bitis 134. moritur 193

Iosephus Antipatri filius † 41. oppugnatur ab
Antigono * 274. quomodo perierit * 284

Iosephus Salomes maritus Herodis mandatorum
proditor occiditur † 101

Iosephus Cabeus pontifex * 649. priuatur mu-
nere ibid.

Iosephus Caiaphas. quare Caiphas

Iosephus Canai uel Camyda pontificatus acqui-
rit * 611. eo priuatur * 634

Iosephi Dalai satum miserabile † 146

Iosephus Eleni filius * 460

Iosephus Goriōis fili⁹ belli dux cōtra Cestium † 136

Iosephus Herodis nepos occurrit Varro * 484

Iosephus Itaburij montis planiciē muro circū-
dedit † 349. interfectus Gamala † 351

Iosepho Matthia filio qua causa fuerit Antiq-
uitatū Iudaicarū & Belli Iudaici historia de-
scriptionis 11. ipsius genus, filij, institutio &
doctrina, profectio Romā * 661. Eius uita, per
ipsum conscripta * 661

Iosephus Matthia fili⁹ utriusq; Galilae rector
designat⁹ † 157. ei⁹ singularis industria † 158.

eius gesta cōtra Romanos † 180. aduentu Ve-
spasiani in Tiberiada cōfugit † 190. primati-

bus Hierosolymis ē Tiberiade de rationibus
belli scribit ibidē. Iotapatenis auxilio nemi-

† 191. eius machina excogitata contra arietis
ictus

- idius* †305. fortia facta †306. quomodo è ca-
 senis liberatus per Titū et Vespasianū †421.
 in deditiōe in puteo delitescit †316. eius socij
 ipsum persequuntur ibidē. ad Vespasianū du-
 citur †322. naticinatur Vespasiano imperium
 Romanū †314. feruē exanimatur †504 eius
 mater occisum credēs cruciat animo ibid. pro
 reliquijs ciuitatis frustra obsecrat †557
Iosephi filij Iacobi natiuitas 71. fratrib. cur exo-
 sus 81. uenditur in Aegyptū 81. sollicitatur ad
 stuprū à domina 86. 87. somnia explicat 90.
 è uinculis liberat 93. proficiscit Aegypto nomi-
 natur Psonēphanecus 95. fratres capit ibid.
 Et miris exagitat modis 98. cognoscendum se
 ipsis exhibet 107. patri aduentanti occurrit
 112. moritur Et ossa eius in Chananaā trans-
 feruntur 114
Iosephus quinque milium annorum historiam
 Græco sermone contexuit †626. dux ipse Ga-
 lilaorū à Romanis captus †634. solutus uin-
 culis cum Tito ad obsidionem Hierosolymo-
 rum profectus ibidem
Iosephus belli historiā primum Vespasiano Et
 Tito obtulit. ut sibi testes essent †635. Agrip-
 pa regi eam dedit ibidem. Antiquitatis li-
 bros ex sacris literis interpretatus est ibid.
Iosephus Simonis filius tōparchiam admini-
 strat †157
Iosephus Tobia filius quomodo Ptolemaum
 888 1 Energ

- Euergetem reconciliari iudeis* 619
Iosephus Zacharia filius praeficitur praesidio Hierosolymorum *118. vincitur à Gorgia *121
Iosias Amasis filius patri in regnum succedit, 652. moritur 656
Iosue. uide Iesus
Iothamus Ozia filius uir pius patri in regno succedit. Ammonit. usq; tributa pendere cogit & moritur 619. 632
Iothamus Zacharia regis filius patri in principatu succedit uir pius & iustus 619. Ammonit. tributarijs factis decedit. filio Achaze successore relicto 632
Iothanes Gedeonis filius parabolis ad Hebraeos loquitur contra Abimelechum 111
Iotapata situs descriptus †193
Iotapatenorum cōflictus acer cū Romanis †193. et seqq. calamitas miserabilis †305
Iotapateni Vespasiano produntur †309. demum expugnantur ibidem
Iris quid designet 31
Iromi cum Solomone amicitia & mutua eorū beneficentia 107. 111. quibus donis fuit remuneratus à Solomone 127
Isacus nascitur & circumciditur 13. ducitur sacrificandum 15. ducit uxore 61. nascuntur ei gemini 62. Abimelecho exosus reconciliatur & fodit puteos 63. fallitur ab uxore ibidem. moritur 72
 8540

<i>Isacharis fors</i>	283
<i>Isboseth. nide Iebosthus</i>	
<i>Ischemosh locus</i>	199
<i>Ismael Abrahamæ filij natiuitas 48. Arabū au-</i> <i>tor est 54. ducit uxorem, gignit filios X 11. 54</i>	
<i>Ismael regij generis Iudæus Godoliam interfici-</i> <i>cit</i>	672
<i>Issa quid Hebrais</i>	18
<i>Issachari natiuitas 71. filij quatuor</i>	110
<i>Issomus fil. Achemai, unus fortium Davidis</i>	472
<i>Israel quid significet</i>	76
<i>Israelita inhumaniter tractantur ab Aegyptijs</i> <i>necantur, et grauibus laboribus atteruntur 116.</i> <i>quantus eorum ex Aegypto migrantium numerus</i> <i>138. transiunt mare rubrum 141. armis Aegyptio-</i> <i>rum se muniunt 144. obmurmurant Moysi 147. co-</i> <i>turnicibus pascuntur mannaq; 149. ab Ama-</i> <i>lecitis praelio infestantur 151. collatio ad taber-</i> <i>naculi structuram 164. seditionibus agitan-</i> <i>tur & puniuntur 199. 201. negatur eis in-</i> <i>gressus in Chananaam</i>	203
<i>Israelita in scio Moysi. cum Chananeis pu-</i> <i>gnantes vincuntur 206. quæ eis triginta-</i> <i>octo annis in deserto obtulerint 217. Amo-</i> <i>raeos extinguunt 224. à Madianitarum puel-</i> <i>lis seducuntur 231. 232. eos excindunt 236.</i> <i>Hierichuntem delent 274. item Amam</i> <i>276. parantur Chananaam, & quisque</i> <i>in suam sortem mittitur 284. commo-</i> <i>uantur</i>	

uentur inter se propter aram in ^o ripa Iorda-	
nis extructam 286. quomodo se gesserint post	
Iosue mortē 290. omisso bello agricultura dās	
operā 292. eorū preliū cum Beniaminitis 296.	
Chusarishi Assyriorū regi subijciuntur octo	
annis 301. à Moabitis subiugātur. & à Iode	
libertati restituntur 302. iterū à Iabino op-	
primuntur 304. per Deborah redimuntur 306.	
ab Amalecitis & Medianitis septē annis	
miserē tractantur 306. restituntur libertati	
per Gedeonē 309. sub Abimelecho male ha-	
bētur 311. iam ab Ammanitis sed per Iaph-	
them liberātur 316. caduntur à Palestinis &	
fugātur 333. vindicantur in libertatem à Sa-	
muele 339. male tractati ab Ammanitis li-	
berātur à Saulo 350. cadunt à Palestinis 411	
Israēlita quorū annis post Iesum nequicrunt	
Chananeos ex Hierosolymis cūcere 428. Re-	
liqua ipsorū gesta sub regibus cōprehendun-	
tur, Ezechiam regē restituere religionem co-	
nantem condemnant, & prophetas occidunt	
637. transferuntur in Mediam, & Persidem	
& quo tempore id factum	639
Itaburius mons	283
Ithamari domus priuatur sacerdotio	499
Ithabal Tyrionum ac Sidoniorum rex	612
Iubal, & eius inuenta	23
Iudas Heberi filius quos liberos habuerit	39
Iucundus equitum praefectus tumultum Ce-	
sarea	

- saraca sedat* †206
Judea descriptio †179
Judei quando primum coeperint appellari *33
Judeis permittitur à Cyro redire Hierosolyma.
Et templum ibi adificare iterū *4. *impediuntur ab edificando* *6. *à Dario Hyſtaſpis filio liberi Et immunes facti inuāsur in urbis Et templi reſtauratione.* *Et quot eorū Hierosolyma reuerſi ſint* *16. *quādo templum abſoluerunt* *12. *duas tribus Hierosolyma redire nolentes. per Aſiā Et Europā degere, reliquas nerò decem ultra Euphratē eſſe* *16. *armati laborant* *34. *in ſummā calamitatē per Ammanē deueniunt* *35. *quomodo à Bagoſe tractati* *54. *quomodo ab Alexandro Magno* *59. *quomodo ſub L'iolemao Philadelpho* *70. *Et inde quomodo ab Aſia regibus aliſq; honorati* *82. *miſere ab Antiocho Epiphane tractati* *103. *ſub Demetrio* *128. *cum Romanis primum ſœdus incurrunt* *353. *in ſumma calamitate conſtituti poſt Iuda caſum* *136. *quando primum Romanis ſubditi* *223. *quibus honoribus Et beneficijs ab iſdem affecti* *246. 258. 162.
Judaorum cum Samaritis conſentio propter templum. *148. 626.
Judaorum ſecta quos *165. 498.
Judaorum Cyrenenſium Et Aſiaticorū legatio ad Caſ. propter Græcorum moleſtiā *389.
Judaor-

- Iudaorū cōſlantia pro iudicis legibus* *505. 542
Iudaorum miſeria ſub Pilato *509. item alijs
 *550. ſub Felici *643
Iudaorum & Gracorum apud Alexandria
ſeditio *541. 605
Iudai malè à Babylonjs tractati Seleuciam
migrant *561
Iudaorum & Philadelphenſium diſſidium
 *618. cum Syris *646
Iudaorū tumultus ſub Cumanis et calamitas †194
Iudaorū & Syrorū ſeditio circa Caſarea †201
Iudaorum ſub Albino Hieroſolymis ſeditio
 †203. alia ſub Floro Caſarea †204
Iudaorum contentio cum Romanis †129
Iudai contra Iudaos in Scythopoli †140
Iudaorum & Romanorum ſtrages in ſceno-
pyjs Hieroſolyma †149
Iudaorū victoria inſignis contra Ceſtium †153
Iudaorum clades ab Idumeis facta †179
Iudaorum in Maſſada immane facinus †618
Iudaorum apud Alexandriam & Thebas
interitus †619
Iudaorum cur rara mentio in Græcis hiſtorijs.
 †626. eorum egreſſus ex Aegypto mille an-
 nis ante Iliacum bellum †643
Iudaorum leges optima †711. omnes po-
 puli eorum amuli itidem
Iudaorum integritatis teſtimonia ab Alexan-
dro, Ptolemais omnibus & ſenatu Romano.
 impera

imperatoribusq; maximis facta	† 692
Judan Amasia regis mater	622
Judas, Judai	37
Juda portio in terra Chananaea	289
Jude natiuitas 71. consilium de fratribus eade ni- canda	84
Juda tribus gesta post Iesu mortem	290
Judam inter XII. fratres principatum obti- nuisse	492
Judas Asamonai filius quid contra Antio- chum utrunq; fecerit & quomodo religionē instaurauit ac perierit	* 12. 13
Judas Chapsai, uir strenuus	* 163
Judas Eliasibi filius in pontificatum patri suc- cedit	* 4
Judas Essenus propheta	† 20.
Judas Ezecia latronis filius Archelai regnum affectat	* 480
Judas Gaulanites Galilaus seditionem inter Iudeos concitat	* 496
Judas Macchabeus * 107. fratri in administra- tione succedit * 110. Apolloniū & Seronem praefectos superat & occidit ibidem. Gorgiā & Nicanorē uincit * 114. ibidem Lysia * 119. templū purgat & instaurat * 116. uicinos mo- lestos domat magnis fragibus * 117. Nicanorē cū suis copijs delet * 130. creatur ponti- fex, & foederatur Romanis * 133. cadit * 135	
Judas Saphorai sophista	† 147
Judas	

<i>Iudas nates</i>	*190
<i>Iudicum status quis</i>	353
<i>Iulia uxor Caf. Augusti</i>	*385
<i>Iulius Caesar Pompeium fugat, & bellum cum Ægyptijs gerit</i> *114. 135. <i>amicus & benefi- cus est in Indeos</i> *138. <i>parat expeditionē con- tra Scipionē & Catonē</i> *296. <i>occiditur</i> *252	
<i>Iulius Capella</i>	*666. 671
<i>Iupiter Olympius</i>	*164

L

<i>Labannus Baruchus filius 41. dolose cū Iacobo a- git 70. persequitur fugientem generum ibid.</i>	
<i>Labofardachus Niglasaris filius in paternum regnum succedit</i>	684
<i>Lacedæmoniorū amicitia cū Onia pōtifice</i> *100	
<i>Lacedæmoniū cum Indais societatem & fœ- dus faciunt</i>	*165
<i>Lacedæmoniū quando & quemadmodum Ro- mani subditi</i>	†219.
<i>Lamechus, pater liberorum L X X V I I L.</i>	23
<i>Latopolis</i>	178
<i>Latronum collunie, Hierosolymis</i> †360. <i>eorum facinora</i>	†362
<i>Latronum turba in Iudea</i>	*643. 664
<i>L. Lentuli decretum pro Indais</i>	*251
<i>Lepidus à Caligula occisus</i>	*565. 571
<i>Leprosi quatuor Syrorum castra urgente inc- dia inuadunt</i>	600
<i>Leprosorum conditio, & qndo alicubi sine in- preiis</i>	

<i>pretio</i>	193
<i>Leuces loci descriptio</i>	† 606
<i>Leuis nasinitas</i> 71. <i>ulciscitur sororis stuprum</i>	
77. <i>filij ipsius tres</i>	111
<i>Leuias traditur</i> † 360. <i>occiditur</i>	† 361
<i>Leuite uxor quam nefande à Gabaonitis tra-</i>	
<i>clata</i>	194
<i>Leuitarum numerus</i>	197
<i>Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo a-</i>	
<i>gro. & decima ascribuntur</i> 219. <i>earum ciui-</i>	
<i>tatum nomina</i>	284
<i>Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cu-</i>	
<i>ra committitur</i>	191. 197
<i>Lex Moysis cur à poëtis aut prophanis histori-</i>	
<i>cis non tractata</i>	† 69. 81
<i>Legis & praeceptorum Dei pulcherrima ex-</i>	
<i>plicatio</i>	† 717. & seqq.
<i>Legis nomē apud Graecos olim nō fuisse</i>	† 708
<i>Leges Moysis ad mores pietatcmq; pertinen-</i>	
<i>tes</i>	243
<i>Lia & Rachelis amulatio</i>	71
<i>Libri duo et niginti apud Iudaeos chronici</i> † 613	
<i>Liberius Maximus iussu V. spsiani Iudaeis sti-</i>	
<i>pendium indixit</i>	† 595
<i>Libya dicitur Aethiopia</i>	38
<i>Libys, Libya</i>	37
<i>Longani cur primi homines</i>	31
<i>Longinus tribunus à Iudaeis occisus</i>	† 253
<i>Longini equitis Romani forte factum</i>	† 471
h h h	Loius

- Lotus adoptatur ab Abrahamo* 41. *captivus*
abducitur 45. *servatur de excidio Sodomita-*
rum 90. *filia cum patre coëunt* 91
Loti uxor in salis statuam versa 91
Lucilius Bassus legatus Herodis castellum
capit †589. *Macharunta quoque* ibid.
Lucius Annius Gerasam capit, & mille in-
venum interficit †406
Ludas, Ludi 39
Ludi Circenses *566
Luminum festivitas, & eius institutio *116
Lupus Alexandria rector ad Vespasianum scri-
bit de seditione Iudaorum †621. *templum*
Onie ablatis donarijs claudis ibidem
Zydda civitas à Cestio exusta †248
Zydi olim Ludi dicti 39
Zysanias Ptolemao Mennai patri successit in
regnum *263. *interficitur à Cleopatra* *307
Zysanias Parthos in Iudeos incitat †57
Zysie committit Antiochus Epiphanes filium
suum & bellum contra Iudeos *112
Zysias vincitur à Iuda Macchabeo *115. *occi-*
ditur à Demetrio *128
Zysimachus fratrem suum occidit, & Gazam
prodit *198
Zysimachus Hellespontum occupat morimò
Alexandro *63
Zysimachi portentosa de Iudeis mendacia con-
futata †678. & seq. 707. 723.
Maced

M

- Macedones transisse pedites mare Phamphy-
 lium* 144
Macedones quando Romanis subditi †121
Macedones Aegyptios subiugarunt †705
*Macchabai natu maximi & primi inier septē
 fratres supplicia crudelissima & ipsius cum
 insigni tolerantia sermones ubi historia
 Macchabeorum fratrum* †734. & seqq.
*Macchera dux Rom. legionum qualiter se ges-
 serit apud Herodem* *182. †72
*Macchir, tertij ex fratribus Macchabai con-
 stantia* †738
*Maccherus quomodo capta à Romanis, & finis
 eius descriptus* 589
Macho capta & depradata 436
*Madianitarum filia Israelitas illicitans ad de-
 linquendū 230. caduntur cū suis regibus* 236
*Madianita Hebraeos subigunt 306. ceduntur
 maxima strage* 310
Madiana ciuitas 226
Madus, Madai 35
Magnus campus regio, eiusq; descriptio †402
Magoges & Magoga populi 35
*Magus Aegypti pseudo propheta triplicia mul-
 tia hominu seduxit* †200. cū pauci fugit ibi.
Magi & latrones iterū Iudaeos afflixerunt †201
Malichus exactionum collector pro Cassio †502
monas res molitur & ueneno tollit Anti-
 b. h. h. 2. parum

patrum ibidem. luit pœnas	† 53	
Malichi Arabum regis perfidia	* 271. † 63	
Malchus Arabia rex V. spasio in auxilium misit quinq; millia pediu, equites mille	† 282	
Malichus Iudaorum dux	† 28. Gabinio contra Alexandrum Iannaum * 228. Antipatrum ueneno tollit * 254. interficitur	* 256
Malihace uxor Herodis moritur	† 160	
Man uox interrogatiua	152	
Manachases uelut qualis	173	
Manahemus Essenus Herodem puerum scho- las frequentantem salutat regem	* 355	
Manahemus Iuda Galilai filius Massadam inuadit	† 234. uelut rex Hierosolymam redit, & princeps seditionis fit ibid. interficitur	† 235
Manahemus occiso Selelmo regnum sibi in- dicat & Thapsenses excindit, ac post à Phul- lo pace redempta moritur	610	
Manasses Iosephi filius	95	
Manasses in numerum Iacobi filiorum ado- ptatur	114. censetur loco Leni	197
Manassa pars dimidia Chananaea	282	
Manasses Ezecia filius regnum paternum asse- quitur, intrusus, & prophetarum occisor captus à Babyloniorum rege tandem in prin- cipatum restituitur, & pietati studet priori- bus mutatis moribus	649. 650. moritur reli- cto successore regni filio	651
Manasses Ioannis pont. filius ducit uxorem Sa- naballitis filiam Hicaso nocitatem	* 56	

<i>Manasses</i> fit pontifex	*28
<i>Manassés</i> trans Iordanem missus, ut coparchiam administraret	†157
<i>Mandra</i> , locus	675
<i>Mane</i> , qua diei pars	16
<i>Manethon</i> Aegyptius historicus	†69. eius historia compendium ibid.
<i>Manethon</i> antiquitatem Iudeorum confirmat	†644. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretaturum professus
	†669. eius historia emendata ibidem
<i>Manethonis mendacia confutata</i>	†669. 683
<i>Manna</i> qualis cibus	151
<i>Manna</i> quando defecit	271
<i>Manneus</i> Lazari ad Titum profugit	†507
<i>Manoches</i> Zelotypus Sampsonis pater angelum excipit	319
<i>Mar</i> locus cur sit vocatus	145
<i>Mara</i> quid significet	328
<i>M. Agrippa</i> , vide <i>Agrippa</i>	
<i>M. Antonius</i> , quare <i>Antonius</i>	
<i>M. Anton. Iulianus</i> procurator Iudae	†540
<i>Mardocheus</i> dux Iudeorum Babylone deducendorum Hierosolyma	*16. 24
<i>Mardocheus</i> <i>Esther</i> patruus	*17. regi infidias prodit
	*39. Iudeorum calamitatem <i>Esther</i> indicat ibidem. afficitur summo honore
	*47. Amanis potestatem bona accipit
<i>Mare</i> navi templi cur sic dictum	512. & quomodo
	h b h 3 fuerit

<i>facit capax eiusq; usus</i>	517
<i>Mareone Græcis Samaria</i>	562
<i>Maresa urbs</i>	558
<i>Maria Eleazari filia facinus horrendum com- dentis filium</i>	† 537
<i>Mariamme Agrippa filia</i>	* 518
<i>Mariame Alexandri Aristobuli et Alexādra fi- lia. uxor Herodis * 195. occidit à marito * 330</i>	
<i>Mariamme Alexandri filia, uxor Herodis Antipatri † 55. eius insolentia in maritum † 99. occiditur</i>	† 102
<i>Mariamme ab Archelao marito transiit in thorum Demetrii Alexandrini</i>	* 641
<i>Mariame Moysis soror 110. moritur</i>	220
<i>Mariammes turris descriptio</i>	† 451
<i>Marisa ciuitas deuastatur</i>	† 61
<i>Marsus Syria proficetur * 610. desert Agrip- pam Claudio Casari * 611. excipitur ab A- grippa, cui fit exosus</i>	* 614
<i>Marsyas Agrippa libertus Tiberij mortem patrono suo nuntiatur</i>	* 536
<i>Masullus praeses Iudae constituitur</i>	* 537
<i>Massabazanes quid</i>	* 574
<i>Massada castelli descriptio</i>	† 451
<i>Massada castelli situs descriptio</i>	† 602
<i>Massphatis ciuitas. & quid significet</i>	340
<i>Matathias Asmonai filius occidit Bacchi- dem, & duces expellit Iudae ac moritur</i>	† 11
<i>Mathanes Balis sacerdos trucidatur</i>	619
<i>Matthias</i>	

<i>Matthias Anani</i> fit pontifex	*610. prinaur
sacerdotio	*614
<i>Matthias Aspalomi</i> , vir strenuus	*163
<i>Matthias Ioannis</i> filius sacra prophanare re-	
mis veramq; religionem foriter inicitur	*107.
instructis filijs moritur	*110
<i>Matthias Margaloti</i> seditionem mouet	*417.
exuriunt vinus	*460
<i>Matthias Margali</i> , sophista	*147
<i>Matthias Theophili</i> constituitur pōtifex	*444.
prinaur eo munere	*460
<i>Matthia Bocchi</i> mors crudelissima	*502
<i>Maxilla</i> , locus	323
<i>Mazaca</i> ciuitas	35
<i>Medabenses Amara</i> i Ioannē Gaddim inter-	
ficiunt	*132. expugnantur ab Hyrcano
	†180
<i>Medimnus</i> Atricus & Siculus	204
<i>Medi</i> populus	38
<i>Megasthenes</i> historicus	†651
<i>Mela</i> legatus Archelai ad Herodem	417
<i>Melcha Aran</i> i filia	40
<i>Melcha Sauli</i> filia datur nuptum Dauidi ma-	
rito, periclitanti succurrit	379. datur alij nu-
pium	399. ridet maritum
	432
<i>Melchisedecus</i> rex Solyma Abrahamum con-	
uiuio excipit	46
<i>Melijs</i> imposuit Pseudalexander	†170
<i>Memnnonis</i> sepulcri descriptio	†187
<i>Memphibolus</i> , <i>Jonatha</i> filius humanissime	3

<i>Dauidē habitus</i> 438. <i>de latine Dauidi occurrat</i>	
<i>uictori</i>	471
<i>Memphitarum deditio</i>	† 44
<i>Menander Ephesus singulorum regum actus</i>	
<i>apud Græcos & Barbaros conscripsit</i>	† 648
<i>Menda ciuitas</i>	656
<i>Menedemus philosophus</i>	* 79
<i>Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius pro-</i>	
<i>ppter amissum pontificatum deficiet a patris le-</i>	
<i>gibus, * 101. abducitur captiuus & occiditur</i>	
<i>* 117. uide Onias</i>	
<i>Mensa tabernaculi</i>	171
<i>Mensa a Ptolymæo Philadelpho Iudæis donata</i>	
<i>descriptio</i>	* 74
<i>Mensis anni primus Moysi quis & cur</i>	16
<i>Mensuras quis excogitatis</i>	21
<i>Meroë unde dicta</i>	124
<i>Misus, Misaneis</i>	39
<i>Mischus, Mischini</i>	38
<i>Mesre, Mesrai</i>	36. 37
<i>Mesrai filij qb³ populis nomina imposuerūt ibi.</i>	
<i>Messala iherosolymitanus patrocinator Herodi</i>	* 262
<i>Messalina à marito Claudio Casare ob zeloty-</i>	
<i>piam trucidata</i>	* 641
<i>Mithir, tunica pontificalis</i>	174
<i>Mucilius Romanorum præfectus legatos mittit</i>	
<i>ad Eleazarum</i>	ibidem
<i>Micheas propheta</i>	578. 581. 582. 659
<i>Michole uxor Dauidis. uide Michæ</i>	
<i>Mina</i>	

<i>Mina</i> quantum pendeat apud <i>Iudeos</i>	*231
<i>Mineus</i> <i>Aegypti</i> rex, <i>Memphis</i> conditor	129
<i>M. Minucianus</i>	*578.600
<i>Misael</i> appellatur <i>Mesaches</i>	677
<i>Misas</i> <i>Moabitarum</i> rex propter negatū <i>Ioram</i> o tributum quò necessitatis perveniret	190
<i>Misenum</i> oppidum	*563
<i>Mithridates</i> ararj <i>Cyri</i> praefectus	*5
<i>Mithridates</i> occisus	*211
<i>Mithridates</i> <i>Pergamenus</i> <i>Pelusium</i> expugnat & <i>Aegyptios</i> vincit *215. eius gesta	†43
<i>Mithridates</i> quomodo ab <i>Anila</i> tractatus, quomodo ab uxore. deq; eius victoria	*552.559
<i>Mnaseas</i> <i>Graecus</i> historicus	†663
<i>Moabita</i> penitus fracti à <i>Dauid</i>	435
<i>Moabita</i> & <i>Ammanita</i> socj, mutuo sese inte- rimunt 587. iterum sternuntur et praedantur	593
<i>Moabius</i> , <i>Moabita</i>	51
<i>Molonis</i> mendacia de <i>Iudeis</i>	†683
<i>Monobazus</i> <i>Bazgos</i> <i>Adiabenorū</i> rex quò in- daismū sit amplexus *621. eius regnum	†463
<i>Monobazus</i> <i>Monobazi</i> filius prorex constitui- tur *623. rex fit	633
<i>Mons</i> <i>Samaron</i> , locus	954
<i>Montem</i> in alium locum devolutum	629
<i>Mortem</i> praeter <i>Dei</i> voluntatem non venire	166
<i>Moyſis</i> nativitas 117. quomodo servatus 119. cur sic vocatur ibidem. adoptatur à regina ibid.	
<i>Moyſes</i> diadema regiū pedibus calcas 121. pra- ficis	h h h 9

fitur exercitui Aegyptiorū & Aethioparū
 bello vincit 122. ducit Tharbin uxorem 125. fu-
 git Aegyptios 126. Raguclis filiabus opitula-
 tur contra pastores ex quibus unā ducit ux-
 rem 126. conspicatur rubū ardentē in Sina ibi
 confirmatur ei liberatio Israelitarum 128. edie
 miracula, nomen Dei cognoscit, redit in Ae-
 gyptum 130. edic prodigia apud Pharaonem
 132. educit Israelitas ex Aegypto, & quātus
 eorum numerus 139. traducit eos per mare ru-
 brum incolumes 142. aquā amaram facit po-
 tabilem 146. coturnices & manna impetrat à
 Deo 151. ex petra aquam elicit 151. cū Amale-
 citis pugnat 155. decem praeceptorum tabulas
 à Deo acceptas populo exhibet 161. quadra-
 ginta diebus in Sina detinetur 163. Aaroni
 fratri sacerdotium confert 179. dedicatio tēplo
 victimas offert 182. in tabernaculo Deum con-
 sultat 184. tribum Leviticam Deo dedicat 192.
 censet omnes tribus praeter Leviticam, & or-
 dinat profectiōni belloq; necessaria 197. Cora
 factionem compescit 209. Sehonem & Ogem
 reges delet 222. Madianitas cum suis regibus
 cedit 235. Iesum sibi designat successorem 238.
 moriturus quid suis prädixerit 239. quas leges
 praescripserit 243. exhortatur Iesum ut in Cha-
 nanaos exercitum ducat 265. nube circunda-
 tus disparuit 267. lugetur triginta diebus à
 populo ibidem

<i>Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus</i>	299
<i>Moſeos quinq; librorum ſcopus</i>	† 633
<i>Moſes apud Manethonem prius Oſarſiphus ſacerdos Oſireos dei Heliopolitani dictus</i>	† 669
<i>Moſes Aegyptijs uir diuin⁹ habitus</i>	† 674. eius
<i>tempora quibus uixit deſcripta ibid. eius uir-</i>	
<i>tus & geſta</i>	† 703. 709. & ſeqq.
<i>Moſollani Iudaei mobile factum</i>	† 660
<i>Muchauſe ſere ſenſentiam contra Vaſten regi-</i>	
<i>nam</i>	* 37
<i>Mulierum potentia</i>	* 12
<i>Mundi & uniuerſorum creatio</i>	26
<i>Mundum providentia Dei regi</i>	695
<i>Mundus quomodo Paulinam conſtupravit</i>	* 108
<i>Muſicorum inſtrumentorum Dauidis regio</i>	
<i>deſcriptio</i>	478

N

<i>Naamix uxor Abimelechi Bethlemua. et quid</i>	
<i>ſignificet 327. quomodo Ruſhem inſtitueris</i>	528
<i>Naafes Ammanitarum rex Hebraeos crudeli-</i>	
<i>ter tractans à Saulo occiditur</i>	350
<i>Naafes iunior Ammonitarum rex iniuria af-</i>	
<i>ficis Dauidis legatos</i>	439
<i>Nabatores, Nabataea regio</i>	34
<i>Nabalus naſors & malus conuiciatur Dauidi</i>	
<i>396. quid ſignificet 397. moritur</i>	ibidem
<i>Nabla, inſtrumentum muſicum</i>	478
<i>Nabrodes, qualis uir</i>	32. 37
<i>Nabuchodonoforus rex Babylonis bello inſeſſet</i>	

- Necham* Aegypti regē & Israhel. Israhel occidit
 & Hierosolymitanorū præstantissimos Baby-
 lonem abducit 660. quomodo captū Sedeciam
 trahat 668. Hierosolyma penitus excinden-
 da & templum spoliandum, populumq; Ba-
 bylonem traducendum curat 670. Cælen Sy-
 riam ac Aegyptum perdomat 676. somnium,
 cuius erat oblitus, nuntio sibi indicari & expli-
 cari, quod facit Daniel 679. moritur 683. po-
 sterorum eius finis 689
Nabutus propter negatum regi fundum lapi-
 dibus obruitur 671
Nabuzardan mittitur Hierosolyma ad tem-
 plum spoliandum 669
Nacebus Arabum dux casus 411
Nachores Serugi filius 39. quot habuerit libe-
 ros 41
Nadab Hieroboam filius accipit regnum pa-
 ternum cum paterna malitia, occiditurq;
 cum omni familia 557
Nais à Caine condita 22
Nais nicus 67
Narbatha regionis situs 107
Narbatene toparchia à Cestij equitibus nastata
 147
Nasamones quomodo Romani subiugarint 114
Nathan propheta 433. mittitur ad Davidem
 increpandum 445. indicat quomodo Ado-
 nias sibi regnum usurparet 487
Nas

<i>Naumi propheta de excidio Ninivitarum</i>	631
<i>Nazarai, deo denoti</i>	219
<i>Neceſſitate in bello nil pugnacius</i>	† 292
<i>Neceſſitate laborantes ſublenare, homini decen- tiſſimum & deo gratiſſimum</i>	406
<i>Nechias qui & Pharaon Saran rapuit</i>	† 481
<i>Nechoſ Aegypti rex contra Babylonioſ pro- ficiſcens impeditur à Iſſia, quem occidit</i>	657.
<i>captivum abducit Ioazum filium eius</i>	658
<i>Nechoſ bello petit Nabuchodonoboſ</i>	658.
<i>vincit</i>	658
<i>Nehemiaſ quātū inveniſt Iudaos apud Xerxē</i>	31
<i>Neerda urbs</i>	* 550
<i>Nemrod, vide Nabrodes</i>	
<i>Nephani ſingulare certamen cum fortiſſimo Palaeſtinoſum</i>	477
<i>Nephthalimi natiuitas 71. filius eius</i>	211
<i>Nephthalitarum ſors</i>	283
<i>Neronis geſta & precipue contra Iudaos</i>	† 198
<i>Neronis imperium quandiu duraverit</i>	† 406
<i>Nero contemptor nationis Iudaorum</i>	† 565
<i>Nero indignatur ob res minus proſperè geſtas in Iudea</i>	† 272. Veſpaſianum ad regendos exer- citus in Syriam miſſe
	ibid.
<i>Nero, quare Tiberius & Domitius</i>	
<i>Neronius dicitur Caſarea Philippi</i>	* 651
<i>Nerire & Philippi fratrum fortia facta</i>	† 103
<i>Nicanor perfidus contra Iudam Macchabeum pugnās, cū ſuo exercitu niſlo exſtinguitur</i>	* 111
	<i>Nic</i>

<i>Nicanor amicus Tiri sagitta vulneratur</i>	† 461
<i>Nicaule regina Aegypti</i>	330
<i>Nicolaus Damascenus Iudaorum patronus</i>	* 83
<i>Nicolai Damasceni legatio noīe Herodis ad Ca sarē</i>	* 419. sententia de duobus eius filijs dāna tis * 414. actio contra Antipatrum Herodis filiū * 448. patrocinauit Archelao * 474. 487
<i>Nicola^s Damascen^s rerū Iudaicarū scriptor</i>	† 698
<i>Nicolai rhetoris oratio pro Iudais Ionicis</i>	* 368.
<i>Iudeos corā Caf. arguit et reges purgat</i>	† 169
<i>Niger Idumae rector in Salis oppidū Idumae confugit</i>	† 175. iterū fugit ibi. quō occisus † 390
<i>Niger Peraia, Silas Babylonius & Ioannes Essenus, duces Iudaorū contra Romanos</i>	† 173
<i>Niglifar Abolamoradachi filius regnum pa ternum accipit</i>	616
<i>Nilus fluvius</i>	19
<i>Nilus usq; ad Elephantinem navigabilis</i>	† 441
<i>Ninum quis considerit</i>	59
<i>Ninus regia Assyriorum</i>	646
<i>Nisibis regio</i>	* 619
<i>Nisibis urbs</i>	* 551
<i>Noba oppidum sacerdotum</i>	384. excinditur cum univrsis habitatoribus 388
<i>Noe vel Noohus vir pius sceleratorū commercia fugit</i>	21
<i>Noe quomodo arcam construxerit & ē diluvio se servatus & eius filij quales 31. 33. nini usus reperor inebriatur.</i>	38
<i>Noth</i>	

Norbani interitus	*582
Numidius Quadratus Syria procurator	*638.
& eius gesta	†197
Nymphidius homo nequissimus	†406
O	
Obadamas arcem hospitatur	432
Obedes filius Bozi & Ruthes	229
Obedias, iumentorum Achabj curator, uir pius, prophetas liberae 566. 594. quomodo uxor eius nuda per Elisaum sit a debito- rum molestijs liberae	994
Obelas propheta captiuos Beniaminas & Lu- daos liberae	633
Obedas seu Obodas Arabum rex *399. 409. su- perat Alexandrum Hyrcani	†123
Ochobatus militum Ionatha dux	579
Ochozias Achabi filius regnum paternum ac- cipit 584. ex casu moritur	588
Ochozias Ioramj filius paternum regnum re- cipit 605. sagitta ictus ab Ien perit 608. cognati ei ipsius inuaduntur	ibidem
Oetania Claudij Caf. filia	*642
Oetaninus Claudij Caf. filius	ibid.
Ofilus Phasaelum monuit de infidijs cauendis & iuuat eum	*166
Oges rex excinditur 224. quantus uir fuerit, & quanta eius ditio	ibidem
Olda prophetiſſa nauicinetur Iofia regi	653
Olineci mons	*645
Oluus uicus	†410

- Olympius Iupiter* *564
Onias & Dosithemus Iudaei duces liberaverunt
Alexandriam †689
Onias Iaddi filius patri in pontificatum succe-
dit *62
Onias Onia fili? tēplū in Aegypto edificat *146
Onias Onia filius pontifex quanta mala fecerit
Hierosolymis propter Tobia filios civitate eie-
ctos †10
Onia, filij Simonis amicitia cum Ario Laco-
num rege *100
Onias Simonis pōtifex à Ptolemao rege Aegypti
impetrat locū cōdendo magnifico templo †621
Onia pro Cleopatra regina bellum suscipiens
gesta †690
Onias, vir iustus qui pluviam precibus impetra-
rat lapidibus obruitur *216
Onia regio *236
Onij civitatis Aegypti origo †621
Ophnes scelestus filius Elis 310
Ophres Abrahami filius occupat Libyam 38
Opobalsamum ubi & quomodo proveniat *222
Oribus rex occisus 310
Orientis totius nobilitatem precipuam in Italia
servire †124
Oseas rex Israelis constituitur, vir impius 639. nū
mus capitur ab Assyrijs et transferretur cū uniusverso
regno Israelitarū in Media & Persidem 639
Otho imperator declaratus miles suos contra
Vit

*V*ellij exercitum duxit †407. semet occidit
†413.

*O*rius Armenia dominus 39

*O*ze attingens arcem exanimatur 431

*O*ze percussio locus 432

*O*zias Amasia fili⁹ regnū Iude patre morituro ca-
pit 625. 627. natura bon⁹ et gnan⁹ multis de-
nūctis gētib⁹ urbem restaurat 628. deficiēs à
pietate lepra percussus moritur ibidem

P

*P*acorus rex Media *630. cōingē et concubi-
nas captas ab Alinis cētū talentis redemit †599

*P*acorus Parthorū rex cōtra Iudaeos pergit †57

*P*acorus Pacori regis pincerna explorat Iudaeā
†57. infidiat Phasaēlo *265. †57. et Herodi

†60. rex Syria occupat *264. occiditur *282

*P*asina Claudij Caesaris uxor *642

*P*alastina finis, et eius gētis odiū in Hebraeos 139

*P*alastinos Sampson uexat 323

*P*alastinorū cōtra Hebraeos expeditio et victoria
332. arcā ē suis finibus remittūt Hebraeis. 335

*P*alastini cū Iudaeis praeliātes nūc vincūt nūc uin-
cuntur 332. 340. iterū bellū eis inferūt 370. ca-
dunt 374. denno redintegrat bellū, sed ifelici
ser 378. Cillanorū agrū innadūt 391. Sauli di-
sionē innadūt 393. eū cū filijs occidunt 412

*P*alastinos: David superat 430. 434. penitus
subigit 435

*P*almira urbs 529

<i>Panes propositionis</i>	171. 192
<i>Panium, locus</i>	* 351. † 92
<i>Panij pulchritudo naturalis Agrippa diuini</i>	
<i>accurata</i>	† 332
<i>Paphlagones populus</i>	35
<i>Papinius tribunus</i>	* 768
<i>Pappus Antigoni dux quid contra Herodem</i>	
<i>gesserit</i>	* 185. † 76. occiditur † 72
<i>Paradisi descriptio</i>	12
<i>Parthi Antigoni reduci in regnū, Hyrcanūq;</i>	
<i>cū Phasaëlo captiuos abducunt</i>	* 164. Hieroso
<i>lyma diripiunt</i>	* 169. profligantur * 282
<i>Parthorum mutabilitas</i>	* 503
<i>Parthi Armeniam bello amittunt</i>	* 513
<i>Pascha institutio & celebratio</i>	138. 190. 192.
	* 469. 500. 615
<i>Pasini castrum</i>	39
<i>Paulina quomodo à mundo constuprata</i>	* 508
<i>Paulinus Lupo in administrati ne Alexandria</i>	
<i>succedit</i>	† 613. iēplum Onie penitus sp. liat,
<i>& inaccessum facit</i>	ibidem
<i>Pausanias Cerasia filius Philippi Macedonis</i>	
<i>interfecto</i>	* 55
<i>Pecuniam notinam ubi deposuerint Iudai</i>	* 551
<i>Pedanius legatus</i>	† 122
<i>Pedani equitis forte factum</i>	† 529
<i>Pelusium urbs</i>	* 363. † 422
<i>Pelusium capitur</i>	* 225. 43
<i>Penecoste unde dicta</i>	† 60
	Pe-aa

<i>Persae regionis descriptio</i>	† 278
<i>Persa populus</i>	39
<i>Persarum mos in bibendo</i>	* 36
<i>Persarum lex de uxoribus</i>	ibidem
<i>Persarum contra Gracos expeditio</i>	† 618. con
<i>tra Aegyptios</i>	† 704
<i>Persae in Asia regnauerunt</i>	† 617
<i>Petephres liberaliter tractat Iosephum</i>	86
<i>Petra, quae olim Arce, ciuitas</i>	221
<i>Petra qua Receme</i>	296
<i>Petronius Aegypti praefectus Herodem inuasit famis tempore</i>	* 343
<i>Petronius praefes Syria constituitur</i>	* 541. gratifi
<i>catur Iudaeis cum suo periculo</i>	* 544. 549
<i>Petronij epistola ad Doritae pro Iudaeis</i>	* 108
<i>Phaceias Manaem filius, patri in regnum crudelitatem succedit, trucidatur</i>	630
<i>Phaceias Romelia fil. uir impius, regnum Israel- itarum occupat 631. Achazum oppugnat</i>	632
<i>Phalec quid significet</i>	39
<i>Phalegus Heberi filius</i>	ibid.
<i>Phanasus Samuelis filius è rure abstractus ad pontificatum</i>	† 362
<i>Phanuel locus cur sic dictus</i>	76
<i>Pharaones cur Aegyptiorum reges dicantur. Et quando sic appellari desierunt</i>	530
<i>Pharaothes Aegypti rex Abrahami coniu- gem concupiscit</i>	43
<i>Pharaothis duritas et malitia in Hebraeos 119. di- miss</i>	miss

missos insequitur. 139. cū omni exercitu delet ⁹	148
Phara filij duo	111
Phari insula descriptio	† 421
Phariseorum secta * 165. autoritas	* 186
Phariseorum secta qualis	* 437
Pharisei	* 497. † 174
Phariseorum existimatio † 17. & quomodo se gesserint regnante Alexandra	ibid.
Pharnaces fil. Mithridatē rōi regē occidit *	111
Phasaelus Antipatri fili ⁹ † 41. praeficitur militi bus † 46. superat Felicē † 54. accusat à Iudeis † 55. circumuenitur à Pacoro † 59. occidit sese † 60. eius progenies * 513. Galilaea praeficitur * 241. Felicē se innadentē uincit * 257. capti- uus abducitur à Parthis 267. sese occidit * 272	
Phasaelus ciuitas	† 95
Phasaelus, turris et oppidū * 386. 478. † 95. 451	
Pharora Antipatri filio cōmittitur cura cōmea- sue * 179. donatur ei caput Pappi praefectum 287. Herodis filiā unam respuit uxorem du- cere * 395. alteram eius ducit	ibidem
Pheroras Antipatri filius moritur, & uxor eius accusatur neficiij	* 440. 441
Philadelphensium cum Iudeis dissidiū	* 612
Philippus Ptolemai Minnai filius	* 43
Philippus Amynia filius casus	* 577
Philippus Antiochi Grypi fili ⁹ Syria parei im- peras Antiochū Cyzicenu superat 199. cū fra- tre Demetrio pugnans totius Syria dominus constituitur	* 203

- Philippus Herodis filius constituitur tetrarcha*
 *464. succurrit fratri Archelao *485. por-
 tionē regni paterni consequitur 488. calūnia-
 tur à fratre Anipatro T136
- Philippo Herodis filio qua regiones cesserint*
 T169. Caesaream ad Iordanis fontes & Julia-
 dem condidit T183
- Philippus Herodis frater moritur & quam ho-
 nestus fuerit uir* *514
- Philippus Iacini filius Agrippa copiarū pra-
 fectus* *438
- Philippus Iacini filius Agrippa praefectus*
 *668. quomodo in periculo seruatus, eiusq;
 gesta *671. 689
- Philippi Macedoniae interitus* *58
- Philippo uni amicorū committit Antiochus
 Euphanes regnum & filij iurclam* *122. re-
 gnū affectans afficitur supplicio *127
- Philistinus, Philistini* 37
- I'hilo Iudaorū legatus à Calicula repulsus* *541
- Philon historicus* T663
- Philosophia tria genera apud Iudeos* T174
- Philosophi apud Indos Calani, apud Syros In-
 dei dicuntur* T616
- Philosophorū de Deo discordes sententia* T713
- Philostratus historicus* T651
- Phinees Zambriam occidit, & exercitui con-
 tra Madianitas praeficitur* 234
- Phinees domus sacerdotio donatur* 499

<i>Phinees filius Elis pontificis malus</i>	330
<i>Phinees legatur ad Rubelitas & Gadditas cum reliqua dimidia tribu 287. succedit pa- tri in pontificatum</i>	290
<i>Phison fluvius. & quid significet</i>	48
<i>Phœb⁹ Agrippa legat⁹ a Iudeis intercep⁹ t 130</i>	
<i>Phœnicū antiquissimæ rerū memorabiliū traditio t 618. testimonium de Iudeis t 638. 645</i>	
<i>Phœnicum historia</i>	t 651. 654
<i>Phraates Pharisiorum rex humaniter tractat Hyrcanum *294. a suo filio occisus *502</i>	
<i>Phraates Phraatus filius parentem occidit & matri miscetur, exul perit</i>	ibidem
<i>Phryges populus</i>	35
<i>Phutes, Phuti</i>	27
<i>Phiseon Ptolemai Epiphanis filius</i>	*102
<i>Pilatus a Tiberio in Iudeam missus t 182. Ca- saris imagines Hierosolyma intulit ibid. Hie- rosolymæ statuas iterum auferi t 184</i>	
<i>Piso legatus Pompeij</i>	*223
<i>Pistus nobilis, defectiois à Romanis auctor *666</i>	
<i>Pithola⁹ Hierosolymorū præfekt⁹ *229. transfu- git ad Aristobulū *229. occidit a Cassio *229</i>	
<i>Placidi & Iosephi uelitationes circa Ptole- maida</i>	*695. 715
<i>Placidus tribunus in exercitu Vespasiani *230. eius gesta</i>	*287. 349. 398
<i>Plutancus Sydoniorum</i>	t 122
<i>Plato ueritatē de deo proferre timuit t 711. 721.</i>	Mosen

Mosen institutus	† 717
Plintines sitas	† 421
Plistorum apud Dacos secta	* 499
Polimon, Pami regulus	* 614
Polimon circumcisionem admittit, & Bernice ducit uxorem	* 41
Policianus tribunus cur a Cestio Hierosolymam missus	† 215. eius oratio & gesta ib. d.
Pollio Pharisaeus Herodi amicus	* 192. 154
Polybius Megalopolitanus historicus	† 696
Pompeius qualibus muneribus honoratus & que gesserit	* 118. 112. 116
Pompeius Magnus Hyrcani & Aristobuli cau- sam cognoscit	† 1. Hierosolyma capta † 35
Q. Pompeius COS.	* 602
Pontificis concubium & puritas	195
Pontificis ornatus qualis	174
Pontificum iniquitas	* 650. origo, et qui ad ea di- gnitate admittantur, quosque fuerint ab Aaron usque ad finem belli Iudaorum cum Romanis
Pontificatus quando primum ad plebeios tras- latus	* 654 * 126
Pontificia stola custodia apud quos fuerit	* 512
Pompeius Pilatus Indae praesides, Iudeos afficit consumelis	* 303. accusatur a Iudaeis & re- dis Romanis
Popedius	* 510 * 367
Popaea Neronis uxor	* 649. 664
Porcius Festus Indae procurator, & quae sub	

- eo sint gesta *647. quare Festus
 Pratorij in castris Rom. descriptio *229
 Priscus sexta legionis dux à Iudæis occisus †293
 Procymatium unde dictum, & quomodo ex-
 tructum *348
 Procymia †94
 Prodigia excidium Hierosolymæ præcedentia
 †147
 Protagoras ab Atheniensibus aix mortem ef-
 fugit †728
 Providentia dei mundū & omnia regi 694. *79
 Pseudalexandri gesta *489. quomodo depre-
 hensus ab Augusto & remex factus *491.
 uide etiam Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor 547. 548
 Ptolemaus Energetes Philopatoris filius quo-
 modo ab Onia irritatus *39. & iterum re-
 conciliatus ei per Iosephum ibidem
 Ptolemai Energetis gesta post captam totam
 Syriam †639
 Ptolemaus Galilææ ab Herode præfectus inter-
 ficitur *181. †72
 Ptolemaus Herodis procurator *394
 Ptolemaus Lagi Soter dictus Alexandro mor-
 tuo Aegyptū occupat ei Hierosolymā *63. tra-
 ducit Iudæos in Aegyptū *64. eius pugna
 cum Demetrio circa Gazā †657. irruptio in
 Hierosolymā die sabbati †661. liberalitas &
 beneuolentia erga Iudæos *688
 Ptol-

Ptolemaus Lathurus *124. dissidēs cum matre
regno priuatur *125. 193. obsidet *Ptolemai-*
dem *194. *Asiochim* oppidum capit, *Ale-*
*xandrum*q; *Iannaeum* vincit, & quāta eius
sauiſſia *125

Ptolemaus Menneus quomodo se à supplicio
apud *Pompeium* redemerit *219

Ptolemaus Menneus *Damascum* bello uexas
*239. *Aristobuli* coniugem & liberos quo-
modo tractari *235. moritur *263

Ptolemaus Minnai filius †18

Ptolemaus Philadelphus 1. *Iudaos* in *Aegypto*
seruientes liberos dimittit, & legem *Mosis*
in linguā *Graecam* magnis muneribus trans-
ferendam curauit *65. & seqq.

Ptolemaus Philometor *Ptolemai* *Epiphanis*
*101. duobus diademasibus coronatur simul
vincitq; *Alexandrum* & moritur *155. 156

Ptolemaus Philopator *84. moritur *102

Ptolemai *Physconis* immanis crudelitas & in-
iustitia †690. poenitencia ibidem

Ptolemaus *Simonis* *Asamonai* gener socerū oc-
cidit & alia scelera cōmittit *176. †15. quo-
modo oppugnantem *Hircanum* eluserit, cu-
ius matrem & fratres interfecit *177.

Ptolemai dicti *Aegypti* reges 530

Ptolemais bis expugnata *194. 196

Ptolemaidis filius descriptus †187

Ptolemaidenses à *Iuda* *Macchabaeo* uicti *120

<i>Puerperarum purgationis tempus</i>	195
<i>Purgatio post coitum cum uxore</i>	ibidem
<i>Purificationis leges</i>	192
<i>Puteoli urbs</i>	* 363
<i>Putei bituminis</i>	45

Putiphares. uide Petephres

*Pythagoras Samiæ emulatus Iudeorum scri-
pta 651. multas Iudeorum leges transulit
in suam philosophiam* ibidem

*Pythagora & aliorum stoicorū de diuina na-
tura sententia* 711

Pythium templum edificatur * 387

Q

Quadrige solis sublata per Iosiam 655

Quercus Mambre 49

Quercus Ogi 47

Quinquagesimi anni remissio 196

Quintilia fortuudo * 568

*Quintilius Varius Syria præfectus cognoscit can-
sam Anipatri * 446. seditiosos Iudeos ex-
pugnat* * 481. 484

*Quirinus ab Augusto mittitur ad censendam
Iudeam & Syriam* * 495. 499

R

Rabatha ciuitas 225

Rabatha capta diripitur 448

*Rachabe speculatores Hebraeorū inuēti à ni Cha-
nanaorum & securitatem ab hostibus impe-
trati 269. incolumitatem promissam recipiunt*

& mun

Et munificè donatur 273

Rachelis pulchritudo 69. amulatio erga sororē

71. mariti cōplexū sorori uēdit, furatur idola

patri 72. eius astutia 74. mors ex patriu 78

Ragau Heberi filius 39

Raguel, qui Et Iecheglaus, sacerdos, filiā suam

Moyſi adoptato tradit uxore 127. Moyſi ob

niſtoriam gratulatur, Et consilium dat ei di

ſtribuendorum officiorum 157

Ramatha ciuitas 330

Rapsaſcis ſenacheribi copiarū preſecti inſolētia

641. ipſe cum exercitu diuinitus deſectus 645

Raſes Damascenorum rex Achacem bello pe

tit 612. quem mox Syrorum rex impugnat

ibidem, Et occidit 614

Rebecca Baſuelis filia 41. petitur in cōnubium

Iſaco 60. parit geminos 62. fallit mariū 63

Receme urbs qua alias Peira 296

Recemus rex ibidem

Repudiū libellum mittere maritis non uxoribus

ex lege permiſſum * 335

Regum imperium quandiu duraueris apud In

daos * 332

Regum uirtutes præcipua qua 490

Regibus ſubditi qua ferant 349

Rhegines populus 37

Rhinocolura † 63

Rhiphares. Rhiphatai 37

Roboamus Solomoni in regnū ſuccedit inſolens

in pop

- in populum 41. decē tribus regni amittit 743.
 quot & quas urbes cōdiderit 743. item arma
 cōparavit, fœderibusq; suum auxilium regnum,
 & ductis x v i i i. uxoribus liberos gignit,
 adq; impietatem deficit ibid. dedit urbem
 Susaco 751. pro aureis sentis amissis urea su-
 stinuit & moritur ibidem
 Romani quibus honoribus & beneficijs Indæos
 affecerint * 247
 Romani Germanos captivos ubiq; circunda-
 xere † 123
 Romanorū quantum fuerit exercitus contra Ju-
 dæos † 121. ipsorū castrorum descriptio † 123
 Romanorū industria in seruis domesticis insti-
 tuendis † 121. disciplina militaris ibidem
 Romanorum notitia sero ad Græcos perue-
 nit † 677
 Romus, Romæ 72
 Roobosh puteus 63
 Rubelita & Gaddita altare construunt super
 ripa Iordanis 286
 Rubelus, alias Ruben nascitur 71. eius pietas in
 fratrem Iosephum 34. se ac fratres proditoris
 insimulatos excusat 97. eius filij quatuor 111
 Rubrus Gallus Sarmatas superas † 580
 Rufus præfectus militum Archelai * 479
 Ruma nicus † 303
 Ruthes amor erga socrum suam, & eius for-
 tuna 323
Saba

- Saba* *Aethiopia* regia, quàm valida, vocatur postea *Meroë*. 125
- Sabana* sediciosus persuadet decem tribubus defectionem à *David*. 473
- Sabas, Sabai*. 37
- Sabathes, Sabatheni*. ibidem
- Sabathas, Sabatheni*. ibidem
- Sabathes* a communiarjs principis. 476
- Sabbas* orator supplicio addicitur *149
- Sabbasica* annis. *149
- Sabbatica* annis à *Tito* spectatus. †581
- Sabbatū*, & eius uacatio a laboribus servat. 17
- Sabbatum* magno malo observatum. *108. negligendum aliquando. ibidem
- Sabbion* *Alexandram* *Herodi* prodit. *199.
- Sabecus* exercitus *Syrorum* praefectus vulneratur & moritur. 441
- Sabinus* procurator *Syriae Hierosolymis* regionem occupat *471. nexat *Iudeos* propter auariciam suam. †163.
- Sabini* *Syri* forma, habitus & fortitudo. insignis. †518.
- Sabinus* *Roma* *capitolium* nocte occupans occiditur. †426.
- Sacerdotis* sacrificaturi habitus. 173
- Sacerdotum* castitas & connubium. 195
- Sacerdotum* & pontificum cum eorum vestimentis & insignibus descriptio. †459
- Sacer

<i>Sacerdorum immunitas</i>	213
<i>Sacerdorum nobilitas apud Iudaos</i>	† 622
<i>Sacerdotibus quæ cedant</i>	219
<i>Sacrificiorum genera quibus fiant modis</i>	186
<i>Sadaus Xerxi præfectus</i>	* 32
<i>Sadocus pontifex cōstituitur</i>	437. 476. 494. 500
<i>Saddocus nonas res molitur</i>	* 496
<i>Sadduceorum secta</i>	* 165. † 174
<i>Salampso Herodis filia</i>	* 518
<i>Salmanasar Cuthæos in Iudæā trāsferi</i>	676. * 18
<i>Salmanasaris contra Israelitas victoria</i>	* 6
<i>Salome, aliàs Alexandra, uxor Aristobuli</i>	
<i>* 192. quæ Iulia Augusti coniugi testamentum reliquerit</i>	† 183
<i>Salome Antipatri filia</i>	† 42. prodit Iosephum
<i>maritū suū fratri</i>	* 305. aliter marito Costo-
<i>baro repudiū libellū mittit</i>	* 336. odiū exercet
<i>in Herodis filios & earum uxores</i>	* 174. 396.
<i>accusatur Herodi</i>	* 399. Alexa inungitur
<i>connubio</i>	* 432
<i>Salome uxor Herodis moritur</i>	* 500
<i>Salomon promittitur Dawidi successor & tem-</i>	
<i>pli extructor</i>	434. instruit eū pater 484. con-
<i>stituitur rex</i>	487. 495. quomodo regnū nactus
<i>se de hostib⁹ sit ultus</i>	498. 499. regis Aegy-
<i>pti filiā ducit uxore</i>	501. petit à Deo & acce-
<i>pit sapientiā</i>	502. cōtrouersia mulierū duarū
<i>dyndicat</i>	503. toparchas quos habuerit &
<i>quātas diuitias sapientiāq; ac philosophiā</i>	505.

- Coniurationes & incantationes cōposuit* 506.
eius cū Iromio amicitia et materia cecēda pe-
titio & concessio 507. † 641. *templū cū uasis*
quomodo extruxerit, & arcā eò transtulerit
510. somniū uidet & regiā extruit cū domo
regina 525. quibus donis remunerauerit Iro-
mium 527. † 641. ingentes thesauros ex A-
ria terra et aliunde accipit 524. quali satellitio
stipatus incessest ibid. quāta opulētia Hiero-
solyma auxerit 526. deficit a pietate, ac ducit
uxores D C C. & cōcubinas C C C. 537. predi-
citur ei filiū ipsius pānas pro se daturū ibid.
mulis hostibus a Deo excitatis infestat 529.
morit̃, Roboamo successore regni relicto 541.
quo tēpore adificauit tēplū Hierosolymis † 645
Salpadiū filiarum hereditatis ius 239
Salus Libani, aula Salomonis 532
Sameas prop̃ etia Hieroboamo minatur 550
Sameas uir iustus accusat Herodem, & uari-
cinatur Iudais mala imminētia * 144
Samarai populus 38
Samaria, qua Mareone, unde dicta 562
Samaria ab Hyrcano expugnata solo aqua-
tur * 184
Samaria urbs. uide S. basle * 183. 333
Samaria regionis descriptio † 277. *& quid a Iu-*
dea discrepet † 278
Samarita qui antē Chuithai 641. * 19
Samaritarum odium in Iudeos * 23. *accusan-*
tes

<i>eur apud Darium</i>	*24
<i>Samaritæ Iudeos infestant</i> *38.	<i>Iudeos se esse</i>
<i>negant feliciter</i>	*105
<i>Samaritarum dissidium cum Iudeis propter</i>	
<i>templum</i>	*148.636.
<i>Samaritanorū facinus in festo Azymorū</i>	*500
<i>Samaritanorum seditio</i>	*510
<i>Samosata capitur</i> †73. eius situs	†596
<i>Sampsigeramus Emesensorum rex</i>	614
<i>Sampson quid significet. & quomodo natus</i>	
<i>321. connubium & gesta eius</i>	321. 322. 323
<i>Samuelis natiuitas & prophetia</i> 331. <i>consilium</i>	
<i>de libertate recuperanda</i>	339
<i>Samuel senio grauatus filijs reip. administra-</i>	
<i>tionem concedit.</i>	341
<i>Samuel propheta Saulum inungit regem</i>	346.
<i>ostensio indicat Hebrais Deum iratum pro-</i>	
<i>pter regem petiitum</i> 354. <i>Saulum docet A-</i>	
<i>malecitarum internecionem</i> 361. <i>eidem regni</i>	
<i>amissionem nuntiat</i> 366. <i>Dauidem ungit re-</i>	
<i>gem</i> 368. <i>moriuntur</i> 395. <i>ab inferis renouantur</i>	
<i>per uentriloquam</i>	404
<i>Sanaballees Darij praefectus dat filiam suam</i>	
<i>Nicaso uxorem Manassi frauri Liddi pontif.</i>	
<i>*55. deficit a Dario. Manassi templum &</i>	
<i>sacerdotium conferri, moriturq;</i>	*59
<i>Sanctum, quæ tabernaculi pars.</i>	169
<i>Sanctum sanctorum</i>	ibidem
<i>Sangarnus princeps Hebraeorum.</i>	104
	Sang

<i>Sanguinis effusio interdicitur</i>	32. 192
<i>Sapha, loci nomen</i>	*59
<i>Saphanus scriba</i>	653
<i>Saphora oppidum</i>	*219
<i>Sapientes qui Iudaeis</i>	*660
<i>Sappho uicini</i>	†165
<i>Sara Aranis filia</i>	40
<i>Sara Abrahamo marito famulam adducit prolu procreanda gratia 48. nuntiatur ei parius sterili 50. expellit Agarē cum pue- ro 53. moritur</i>	57
<i>Sarabazanes</i>	*19
<i>Saramalla Syrus Phasaëlo insidias indicat</i>	†59
<i>Sarepta oppidum</i>	564
<i>Sareptana uidua fiducia</i>	564
<i>Sardonyches x 1. cum uestitu pont. 184. qui- bus inscripta sunt nomina filiorum Iacobi, in Essene. 175. qua uirtus eis infu & quando cessarit</i>	184
<i>Sarmata Istrū transgressi praesidiū Romanum & Foteium Agrippam interficiunt</i>	†580.
<i>proximas regiones totas peruasiant ibidem</i>	
<i>Saturninus legatus</i>	†122
<i>Saturninus Syria praeses</i>	*409. cuius sententia in filios Herodis
	*424
<i>Saulus asinas patris quarēs à Samuele rex con- stituitur 345. nuncit Ammonitas 352. Pala- stinos superat, & aram extruit 352. Amale- citas delet, & regi parcens peccat 364. 365.</i>	

- regno exiit 367. numine priuatur *Et* sic
 demoniacus 369. cōmouetur cōtra *Dauidem*
 374. insidiatur uita ipsius 376. 377. *Dauidi*
 recōciliatur 394. cōsulit uentriloquā 404. for-
 titudo eius 407. cadit unā cum suis filijs in
 praelio 411. ipsius progenies datur ad suppli-
 cium *Gabaonitis* 476. eius uolentia *692
Seaurus Hyrcanū in societatem recipit *Et* ob-
 sidione liberat *217. cum *Areta* foedus iniit
 *227. in *Syria* praeses missus pecunijs cor-
 rumptitur †30. *Aretam* mulctat †37
Scipio Alexandrum Aristobuli percussit se-
 curi *234
Scopas dux Ptolemai Epiphanis *24
Scopi loci descriptio †437
Seytha populus 35. à *Gracis* qui *Pontū* nauigā
 cogniti †637. *Anacharsim* à *Gracia* re-
 dentem quare interfecerint †719
Sythopolis ciuitas 283
Sythopolis ciuitas *Decapoleos* maxima †329
Sythopolita *Iudaorū* tredecim millia perfidio-
 se interficiunt †240
Sythopolitarum clades enarrata †614
Sebas filius *Ili*, unus fortium *Dauidis* 479
Sebastē conditur †92. olim dicta *Samaria* *183.
 333. 341. expugnata *Et* diruta †17
Sedecias *Ioachimi* paruum rex cōstituitur 661.
 eruditur ab *Hieremia* *Et* *Ezechiele*, sed fru-
 stra 663. expugnata urbe capitur cum ux-
 ribus

- ribur* *liberis, crudeliterq; tractatur* 667.
moritur 672
Sedecias pseudopropheta 582
Schon rex negato Hebrais transiit, praelio vin-
ctur & occiditur 214
Selene, alias Cleopatra, Syria regina Tigranem
offendit *209
Sennarius Senacheribi filius patris interfe-
ctus 246
Selestinus Iabessi filius Zachariam Hieroboa-
mi occidit, & regnum occupat, quod trige-
sima post die amittit interfectus 629
Selencia urbs à quo cōdita et denominata *562
Selencus Antiochi Grypi filius patri succedēs
eum patre Antiocho Cyziceno belligera-
tur eumq; necat *199. vincitur ab Antiocho
Pio, & in Cilicia cū amicis cōcrematur, ibid.
Selenc⁹ Babylonē mortuo Alexādro occupat *63
Selencus Nicanor quos honores & beneficia
Judaicis exhibuerit *82
Selenchus Soter Antiochi magni filius *99
Semechonitis lacus descriptio †342
Semeis cōniciatur Davidi 457. eidē gratulatur
victoriam & regnum 469. occiditur 500
Sennar campus 32
Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma
& Ezechiam eorum regem oppugnat 642.
644. re infecta domum se recipit 645. à filijs
senioribus occiditur 646

INDEX

Senacherib rex Assyriorū quō fugatus	† 482
Senius Gallus Syria praefes	* 666
Sepphoris urbs Galilaeae	* 480. 492. capta incendio absumitur
	* 722. † 165
Sepphoris cum tribus alijs ciuitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	† 168
Sepphoris ciuitas Galilaeae maxima	† 276
Sepphoritarum fides erga Romanos, bellum mouent suo malo	* 719. à Iosephi militibus spoliantur, pradaq; redditur
	† 170
Sepphorita Ptolemaide ad Vespasianum pacati ueniunt	† 176
Septimi anni remissio	196
Septimi diei observatio	† 34
Septuaginta interpretes legis transferendae causa ad Ptolemaum Philadelphum mittuntur	* 71
Serebau dux Iudaeorum Babylonem deducendorum Hierosolyma	* 16
Serpentis inuidia, & quomodo Enam seduxerit	19. mulctatio
	20
Serpentes uolucres Aegypti	129
Seruus Ragai filius	39
Sethon qui & Aegyptus denominatus	† 266
Sethus filius Adams	24. eius filij quales, & quas artes inuenerint
	ibidem
Sextus Caesar praefes Syria	* 141. interficitur à
	Cecilio Basso
	* 152
Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti	* 647
Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur	† 201
	eorum

eorum fraus	ibidem
Sicariorum in Massada crudelitas	† 394
Sicella loci nomē 399. donatur Davidi à Saulo	
401. diripiū et incēditur ab Amalecitis	409
Sicima urbs	77
Sicima caput Samaritarum	* 61
Sicima capta & solo equata	314
Sicimatarum exitium	ibidem
Sicimitis parciū Saulus	363
Sicimite qd petierint ab Alexandro Magno	* 61
Sidonius, & Sidon urbs	38
Sidonij materiem præstant Iudeis ad templi adificium	* 17
Sila militibus Agrippa præficiuntur	* 607. offen-
dit Agrippam	* 610. occiditur 616
Sila Tiberiensium dux	* 675. 704
Silo dux Rom. exercitus	* 275. † 67. corruptus
deprehenditur	* 275. † 68
Silus urbs	280
Simconis natiuitas 71. iudex ingeniuū, filij sex	111
Simconi qua terra portio cesserit	283
Simconitidis tribus facta post Iesum mortuū	290
Simonis Asamonai filij gesta	† 14
Simon Boëthi filius pontifex constituitur	* 345.
privatur sacerdotio	* 444
Simon Camathi annum pontificatum admi- nistrat	* 501
Simon Canthara constituitur pont.	* 607. pri-
natur eo	* 609

- Simon Cyprius, magus* *640
Simon Essæus Herodi somnium explicat *493
Simon Galilæus defectionis arguitur †173. propria secta sophista erat ibidem
Simon Gamalielis filius struit insidias Iosepho
 *691, capitur à Iosepho 712
Simon Giora filius Romanos apud Bethoron innadit †150. Acrabasenam toparchiā tyrannide opprimit †271. cum latronibus qui erant Massada. Iduricā populatur ibid. ex Acrabatena toparchia pulsus est ab Amno pont. †408. eius gesta ibi. †410. et seqq.
Simon Herodis servus regnum affectans obtruncatur *480
Simon Iustus pontifex *70.89
Simon Mathes Mathia filius *107. strenuè inuat fratrem Ionatham *139
Simon Mathia Ioānis filius proficit exercitum mittit auxilio Galilæis & hostes vincit *118
Simonis Sauli filij & totius familie sue fatum miserabile †242
Simonias vicus *679
Sina mons 127.159 *Sineus mons* 569
Sinai populus 38
Sis, nomen cliui, & quid significet 586
Sisa Davidis fit scriba 437
Sisines Syria ac Phœnices præfectus *5
Sobacchis Chetanus strenue pugnans contra gigantes victoriam reportat 477
 . Socr

<i>Socratis mors & mortis causa</i>	† 728
<i>Sodomitarum felicitas, reges & praelia cum</i>	
<i>Assyrijs 44. excidium ipsorum</i>	49
<i>Sodomitica terra descriptio</i>	† 409
<i>Sogana Arabum nomen</i>	* 703
<i>Sogane et Seleucia rebellat</i>	† 342. earū situs ibid.
<i>Sohamus Iteus Herodis mandata uxori eius</i>	
<i>aperit * 326. interficitur</i>	* 330
<i>Solomona mater nobilis septem puerorum</i>	† 732.
<i>eius animosa oratio ad Iacobum filium natu</i>	
<i>minimum</i>	† 744
<i>Solomona matris Macchabaorum laudes</i>	† 748.
<i>& seq. eius immania supplicia & insignis</i>	
<i>tolerantia</i>	† 753
<i>Solyra qua Hierosolyra</i>	46. 428
<i>Somnia cur Deus immittat</i>	93
<i>Sophaces unde dicti</i>	59
<i>Sophira regio</i>	531
<i>Sosius provinciam cum exercitu ab Antonio</i>	
<i>accipit * 284. Antigonus supplicem factum</i>	
<i>irridet & uinctum custodit</i>	* 290
<i>Spasini castrum</i>	* 612
<i>Stratonis turris, postea Caesaria</i>	* 340. 645
<i>Tusa scribis praeficitur</i>	476
<i>Tusacus Aegyptiorum rex Hierosolyra spoliat</i>	
<i>436. contra Roboamum ducit exercitum 550.</i>	
<i>Hierosolyra in deditionē accipit, templumq;</i>	
<i>spoliat ac thesauros Solomonis aufert 551. &</i>	
<i>quomodo imbelles notauerit</i>	ibidem
<i>kkk 4</i>	Syl

Syllans ambitio Salomes connubio frustratur

*199.400

Syene puteus

62

Syrus Mesopotamia rex vincitur

440

Syri populus 39. eorum auaritia & crudelitas

† 505

Sysares dux Iabini exercitus quō occisus

305

T

Tabernaculi uasorum descriptio

174

Tabernaculi institutio & extractio

166.

166

interpretatio 167. 177. illustratio

179

Tabernaculorum festiuitas

190

Tanis Aegypti urbs

44

Tarichearum situs

† 331

Teglaphalassar Assyriorum rex quomodo Is-

raelitas tractarit 630. auxiliatur Achaze

contra Syros

63

Tempestatis horrenda descriptio

† 380

Templum in Garizim extractum

* 56. 61. 64

Templum Chusaeorum in Garizim quando desolatum

* 131

Templi structura apparatus 508. exordium &

totum cum uasis descriptio 510. templo absoluto

inferitur arca

510

Templum Solomonis spoliatum & concrema-

tum quando

670

*Templum Hieros. instauratur * 17. spoliatur &*

prophanatur ab Antiocho † 104. restituitur

& repurgatur à Iuda Macchabeo

* 111

Temp

<i>Tempus Hierosolymitani descriptio</i>	† 473.	<i>et seqq.</i>
<i>Templi incensi fatalis dies</i>	† 540.	<i>causa et principium</i>
	† 541.	<i>tempus à prima constructione</i>
		<i>per Solomonem usq; ad excidium</i>
	† 544	
<i>Terebinthi circa Chebron miraculosa antiquitas</i>	† 411	
<i>Terminos terra non mouendos</i>	248	
<i>Terramotus ingens in Iudaa</i>	* 311. 610	
<i>Testis falsi poena</i>	247	
<i>Thadama urbs</i>	529	
<i>Thano Amathenorum rex cum Davide amicitiam init</i>	437	
<i>Thamannus occiditur</i>	962	
<i>Thamara Danidis filia, Absalomis germana</i>		
428. stupratur à fratre Amnone	449	
<i>Thamna et Thamnita</i>	312	
<i>Thamna oppidum toparchia</i>	† 400	
<i>Tharbis Aethiopu regis filia Moysi nubis</i>	115	
<i>Tharrus Nachori filius. Abrahami pater</i>	40.	
<i>migrat Carras ibidem. moritur</i>	ibidem	
<i>Tharsices Aethiopum rex</i>	645	
<i>Tharsus. Tharsenses</i>	35	
<i>Tharsus Cilicia urbs</i>	ibidem	
<i>Theopompus Atheniensium nobilitatem fedare renauit</i>	† 663	
<i>Thermusa Phraatus ancilla, et uxor mala</i>	* 102	
<i>Thermusis, regis filia Moysen educat</i>	119.	
<i>peccat cum</i>	ibidem	
<i>Thendas prestigiator seducit Iudaorum vulgus</i>		
† 633	kkk 2	Then

<i>Theudio Doridis frater</i>	* 442
<i>Thiras, & Thires populus</i>	35
<i>Thobelus & eius inuenta</i>	23
<i>Thobelus, Thobeli populus</i>	35
<i>Tholomæus latronum princeps plecliur</i>	* 619
<i>Thraces populus</i>	35
<i>Thraces propter vicinitatē Græcis cogniti</i>	† 637
<i>Thucydides in multis tanquam fallax accusatur</i>	† 619
<i>Thygrammes, Thygrammai</i>	35
<i>Tiberias urbs</i> * 715. <i>à quo condita & nominata</i>	* 501
<i>Tiberiadis seditio & sectæ tres</i>	* 666
<i>Tiberias iterum rebellauit Iosepho, & iterum recuperatur</i>	† 268
<i>Tiberienses Vespasiano se dedunt</i>	† 329
<i>Tiberiensium defectio quomodo prohibita</i>	* 688
<i>Tiberiensibus spoliatis prada redditur</i>	† 270
<i>Tiberius Alexander Iudææ præficitur, ac Iudæ Galilæi filios crucifigit</i>	* 634
<i>Tiberius Alexāder à Claudio procurator missus</i> † 193. <i>præcipuus exercitus rector apud Titum</i>	† 434-539
<i>Tib. Claudius. vide Claudius</i>	
<i>Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur</i>	* 534
<i>Tiberius Nero Caesar constituitur</i> * 501. <i>Isiacos & Iden supplicio afficit</i> * 509. <i>pellit regno Artabanum</i> * 513. <i>cum restituito in regnum</i>	mis

- in it fœdus * 513. morbo correptus designat
 successorum * 532. moritur 534
 Tigranes Armeniorum rex quid gesserit * 210
 Tigris fluvius 18
 Timagenes Græcus rerū Iudaicarū scriptor † 696
 Timæus rex Aegypti † 639
 Timidius desert Popedium Caio * 567
 Timotheus Ammanita pugnat contra Iudam
 Macchabaum saepeq; vincitur * 117
 Tirathaba nicus * 510
 Tiridases Armenia rex * 630
 Tiro, veteranus miles Herodem honeste monens
 occiditur † 123
 Titus Frigius quintadecima legionis præposi-
 tus † 539
 Titus Vespasiani filius Iapham expugnat † 311.
 Iotapam capit † 313. item Gischalam † 354. Ta-
 richæas excindit † 339. eius expeditio contra
 Hierosolyma & exploratio urbis † 435. obsides
 urbem acriter † 436. fortiendo eius et pruden-
 tia cum misericordia † 472. muros urbis op-
 pugnat & expugnat † 474. eius gesta & vir-
 tutes † 497. 511. & seqq.
 Titus Syria præses recõciliatur Archelao * 408
 Toparchia Iudæa ordine enumerata † 274
 Tormentorum bellicorum nis mirabilis descri-
 ptio † 304
 Trachonite bis deficientes ab Herode, redigun-
 tur sub imperium * 384-408
 Trach

<i>Trachonitis regio</i>	39
<i>Trachonitidis laurocinia & quomodo ab Hero de sublati</i>	*350
<i>Traianus decima legionis rector</i>	†310.331.335
<i>Trebellius Maximus</i>	*590
<i>Trogloditarū scemina gregum curam gerūt</i>	126
<i>Troianarum rerum notatio</i>	†618
<i>Trypho iensor garrulitatis pœnas luit</i>	*426
<i>Tymius Cyprinus</i>	*518
<i>Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur</i>	*417
<i>Tyrannus & Priscus præfecti castrorum cum pluribus equitum magistris à Floro pecunia corrupti</i>	*251
<i>Tyridates rex Armenia ferme in acie ab Alanis captus effugit</i>	†599
<i>Tyriorum in re nautali pericia, & pugna contra Assyrios</i>	640
<i>Tyrī Iudæos apud se habitantes partim viventes custodia tradunt, partim cruciunt</i>	†142
<i>Tyriorum publica litera & historia</i>	†645
<i>Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi magis fuerit</i>	*548
<i>Tyrus, edificium Hyrcani filij Iosephi</i>	*101
<i>Tyrus quando condita</i>	310

V

<i>Valerianus Decadarchus Tiberiadem missus à Vespasiano ut populum conciliaret</i>	†330
<i>Valerius Asiaticus</i>	*578.600
<i>Valerius Gratus Iudæa præficiunt</i>	*501
<i>Vard</i>	

- Vardanes Ariabani filius Parthorum rex bel-*
lum Izata indicit occiditurq; *619
Varus Syria praeses †140. 155. *quid gesserit in*
Iudaea †164
Varus Agrippa iunioris regie praefectus eiusq;
malitia *668
Vari procuratoris Agrippa perfidia & cru-
delitas in legatos Batanorum †143
Vasle regina uxor Artaxerxi *36. *incidit in*
regis indignationem & repudiatur *37
Velum tabernaculi & templi 171
Veneficiorum poena 258
Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit in bel-
lo contra Antigonum *174. 181. †66. 72
Ventriloquorum uaticinia qualia 403
Veranius trib. plebis *197
Vespasiani et Titi erga Iudaeos animi quales *83
Vespasiani imperatoris laudes, et expeditio in Sy-
ria †171. *Sephoris auxiliatur* †180. *gesta eius*
in Iudaea passim habent †177. et seq. 176. et seq.
Vespera, qua dici pars 16
Victima salutare 185
Victima sint integra 195
Vicus in Galilea minimus, supra quindecim mi-
lia colonorum habet †177
Vindex cum optimis Gallia à Nerone de-
ficie †400
Vita humana terminus 27. 39
Vitellius Syria praeses Iudaeis impetrat rursus
flora

- stola pontificia custodiam* * 360. 310. *beneficium*
est in Iudaos * 512. *exiitque provincia* * 542
Vuelli pugna circa Capitoliū † 407. 426. *mors ibi*
Vuelli victoria apud Bebriciū contra Otho-
nem † 413. *cum exercitu ex Germania Romano*
proficiscitur ibidem. Cecinnam cum magna
mann Antonio Primo obviam mittit † 424.
eius exercitus totus deletus *ibidem*
Volumnius Syriæ præses * 409. *eius sententia*
in Herodis filios * 414
Vologesus Parthorum rex * 630. *Tito auream*
coronam mittit ob devictos Iudaos † 582
Vonones Parthorum regnum consequitur * 504
amittit *ibidem*
Vra Chaldeorum, urbs 40
Vria virtus, & quomodo à Davide periculis
fuert obiectus ut occideretur 443
Urbem quis primus condiderit, & instituerit 22
Vses Damasci conditor 39
Vxores plures permittere Iudaorum leges * 433

X

- Xaloth vicus* † 277
Xerxes Darii filius paterni regni heres. in Iu-
daos beneficium quicquid petierunt Esdras &
Neemias gentis sue nomine concedit * 24. &
seqq. ei mortuo succedit filius Artaxerxes * 38

Z

- Zabadi magistratus* 385
Zabelus dynasta * 156
Zabn

<i>Zabulonis nativitas</i>	<i>71. filij</i>	111
<i>Zabulon civitas Galilae</i>	<i>à Cestio direpta & incensa</i>	† 246
<i>Zabulonitarum fors</i>		283
<i>Zacharias Hieroboami filius</i>	<i>patri in regnū succedit 627. sexto regni mense occiditur</i>	629
<i>Zacharias Ioadi pont. filius</i>	<i>in ipso templo lapidibus obruitur</i>	619
<i>Zacharias propheta</i>		* 20.22
<i>Zacharias supremus Israëlitarū dux</i>	<i>Amiam Achaze filium superatum trucidat</i>	633
<i>Zamares Elanum regem</i>	<i>cum uniuersa familia tollit, & se regem constituit, quo regno septem diebus positus seipsum exurit</i>	562
<i>Zamaris Babylonij gesta</i>	<i>& posteritas</i>	* 434
<i>Zambrias alienigena</i>	<i>se miscens & Moyse obloquens occiditur à Phinee</i>	234
<i>Zareus Aethiopum rex</i>	<i>Asano bellum inferens uincitur</i>	558
<i>Zaraza Amanis uxor</i>	<i>mali consilij marito auctor</i>	* 45
<i>Zebis dux</i>	<i>captus</i>	310
<i>Zelota infidijs uxorem Simonis Giora rapinne</i>	<i>† 412. metu percussam remittunt</i>	ibidem
<i>Zelotarum dominatio, causa excidij Hierosolymitani</i>		† 429
<i>Zelosarum scelerata facta repetita</i>	<i>† 602. eorum immania supplicia</i>	ibidem
<i>Zenō Coryla Philadelphensiu tyrānus</i>		* 177. † 16
	<i>Zenod</i>	

<i>Zenodorus Trachonitarum praefectus, latroci-</i>	
<i>niorum solior, ditione prinatur</i>	*349.350. mo-
<i>ritur</i>	*352
<i>Zibus rex occisus</i>	310
<i>Ziphni Davidem Saulo prodere conantur</i>	392
<i>Zona pontificis qualis</i>	174
<i>Zoor rusculum</i>	42
<i>Zopyrion Gracus non obiter Indaeorum mch-</i>	
<i>tionem facit</i>	†663
<i>Zorobabel soluta quaestione Darium noti com-</i>	
<i>mones facit</i>	*12. reducit Hierosolyma dimissos à
<i>Dario Indeos ei q; patrocinaur</i>	*15. 16. 25.
<i>principes Indaeorum captivorum</i>	*5. 16

F . I N I S .

